

MAY KÁROLY
A FEKETE TÁLTOS

Fordította: Hegedűs Arthur

TARTALOM

ELSŐ FEJEZET
A MESZTIC

MÁSODIK FEJEZET
A FEKETE TÁLTOS

HARMADIK FEJEZET
A FŰZFA-FORRÁSNÁL

NEGYEDIK FEJEZET
A NYÁRFA-SZAKADÉK

ÖTÖDIK FEJEZET
A CSALÁRD ARANY

ELSŐ FEJEZET A MESZTIC

Hatalmas orkán dühöngött. Az eső csak úgy ömlött az őserdő szél elől hajladozó fenyőfáira, ujjnyi vastag vízsugarak folytak végig az óriási törzseken és a fák lábánál előbb kicsiny, később lassacskán mind nagyobb és nagyobb patakokká olvadtak össze, melyek számtalan vízesésben, szikláról sziklára özönlöttek a mélységbe, hogy odalenn a szűk völgyben az erősen megáradt folyóban egyesüljenek. Éjszaka volt; minden pillanatban haragos mennydörgés reszkettette meg a mélységet, de bármilyen élesen és vakítóan villant is fel mindegyre a villám, az eső oly sűrűn ömlött, hogy mégsem lehetett akár ötlépésnyire látni.

A tomboló vihar odafenn az őserdőt és a sziklacsúcokat ostorozta, de hatalma nem terjedt ki a mélységre, ahol az óriás fenyők mozdulatlanok maradtak az éjjeli sötétben. Itt sem volt azonban csend, mert a folyó vize oly nyugtalanul csapkodott és háborgott medrében, hogy csak éles fül hallhatta volna meg, hogy két magányos lovas halad a folyó partján lefelé; látni nem lehetett őket.

Ha világos nappal lett volna, bizonyára magukra vonják minden egyes szembejövő csodálkozó pillantását, de nem annyira öltözküddel vagy felszerelésükkel, hanem azért, mert mindketten ijesztően magasak voltak. Sokáig lehetett volna szerte a világon keresgélni, hogy két ilyen egyformán magas és egyformán szikár alakra bukkanjon az ember.

Az egyik kenderszőke volt és feje, magasságához viszonyítva, igazán nevetségesen kicsiny. Két jóságos egérszemecske között parányi, felfelé bunkózódó pisze orr húzódott meg, mely sokkal jobban illett volna egy négyéves gyerek arcába, és egyáltalán nem állott arányban az óriási, széles szájjal, mely majdnem az egyik fülétől a másikig húzódott. Szakálla nem volt, és ez a hiányossága vele születhetett, mert ezen az asszonyosan sima arcon biztosan nem járt sohasem borotva. Bőrzubbony volt rajta, mely mint valami rövid köpeny, ráncokban omlott le keskeny válláról, továbbá szűk bőrnadrág, mely feszesen rásimult gólyalábaira, félmagas csizma és szalmakalap, melynek karimája siralmasan lekonyult; a rázuhogó eső szakadatlan patakokban ömlött le róla körös-körül. Vállán kétsövű fegyver lógott, csövével lefelé. Lová izmos, erős csontozatú állat volt, mely bizonyosan látott vagy tizenöt tavaszt, de úgy látszott, megvan hozzá a kedve még tizenötöt éppen ilyen jó erőben elérni.

A másik lovas haja sötétbarna volt, fején ősrégi szőrmesipka, arca nagyon keskeny és nagyon hosszú, ugyanilyen keskeny és hosszú az orra, a szája és bajusza, melynek végeit majdnem össze lehetett volna kötni a fülei mögött. Több mint két méter magas volt, s társával ellentétben felül szűk, alul bő ruhát viselt; ezerráncú nadrágját marhabőr csizmájába gyűrte, s hosszú posztókabátja oly feszesen simult mellére, mintha rá lett volna öntve. Ő is kétsövű fegyverrel volt ellátva. Hogy ezenkívül mindketten még kést és revolvert is hordtak, az egészen magától értetődik. Megbízható ménen ült, melynek születésnapja legalább ugyanannyiszor megismétlődött már, mint a másik lóé.

A két lovas vidáman ügetett, nem törődött sem az úttal, sem a zuhogó záporral. Hogy az előbbi megkeressék és megtalálják, azt rábízták tapasztalt és éles érzékű lovaikra, az utóbbira pedig azon egyszerű okból nem hederítettek, mert hiszen legfeljebb a bőrükig juthatott és onnan le kellett csurognia.

A szakadatlan mennydörgés és villámlás s a medrében dühöngő és örvénylő folyó veszedelmes közelsége dacára is oly elfogulatlanul beszélgettek egymással, mintha derült napsugárban, a sík prérin lovagolnának. De ha valaki látja őket, annak feltűnhetett volna, hogy a sötétségben

is nagyon figyelmesen vizsgálgatják egymást, hiszen csak egy órával ezelőtt találkoztak, és a Vadnyugaton kezdetben mindig helyénvaló a bizalmatlanság. Fent a folyónál találkoztak, röviddel az éj beállta és a zivatar kitörése előtt, kiderült, hogy még ma mindketten a Firwood-Camphoz (Fenyvestanya) igyekeznek, magától értetődik tehát, hogy nem külön, hanem együtt lovagoltak tovább.

Nem kérdezősködtek egymás neve után. Mindeddig csupa közömbös dologról beszélgettek; nem érintettek semmit, mi személyükre vonatkozott. Hirtelen hosszan elhúzódó, harsogó mennydörgés csattant fel és villámok cikáztak vakító fénnel a szűk szoros felett. Erre megszólalt a pisze orrú szőke: Istenemre! Micsoda vihar! Akárcsak odahaza a Timpe örökösöknél!

Ezekre a szavakra a másik önkéntelenül visszarántotta a lovát és már ki is nyitotta a száját, hogy gyorsan kérdezzen valamit, de azután mást gondolt és hallgatott, miközben lovát újból nekiindította. Eszébe jutott, hogy a Mississippitől nyugatra nem szabad elővigyázatlannak lenni.

Folytatták a beszélgetést, természetesen meglehetősen szűkszavúan, ahogy a környezet és a helyzet is megkövetelte. Eltelt egy negyedóra, azután még egy. Egyszerre csak a folyó élesen arra az oldalra kanyarodott, ahol a két lovas volt; alámosta az agyagos partot, a szőke lova nem tudott elég gyorsan befordulni, a süppedő talajra jutott és lesüllyedt, bár szerencséjére nem nagyon mélyen. A lovas felrántotta, oldalt fordította, megsarkantyúzta és egy merész ugrással újból a szilárd földre került.

- Istenemre! - kiáltotta. - Elég nedves vagyok már az esőtől, mire való lenne még egy ilyen fürdő is ráadásul? Ott fulladhattam volna. Akárcsak akkoriban a Timpe örökösöknél!

Kellő távolságra léptetett a folyótól, azután tovább lovagolt. Társa egy darabig hallgatagon követte, majd megkérdezte:

- Timpe örökösök? Micsoda név az, Sir?

- Hát nem tudja? - hangzott a felelet.

- Nem.

- Hm! Különös! Minden barátom és ismerősöm tudja!

- Elfelejtí, hogy alig egy órával ezelőtt láttuk egymást először.

- Igaz! Így persze még nem tudhatja, hogy kicsodák a Timpe örökösök. De talán meg fogja tudni.

- Talán?

- Igen, tudniillik, ha hosszabban együtt maradunk.

- De hát, ha én már most tudni szeretném, Sir?

- Most? Miért?

- Mert az én nevem Timpe.

- Micsoda? Timpének hívják?

- Igen.

- Csodálatos! Hosszú évek óta keresek egy Timpét mindenfelé, hegyeken és völgyekben, keleten és nyugaton, éjjel és nappal, napsugárban és sötétben, és íme, most, mikor már rég lemondtam róla, hogy valaha is megtaláljam, itt lovagol mellettem ebben az időben és hagyja, hogy majdnem belefulladás ebbe a szép folyóba anélkül, hogy megmondaná, kicsoda!

- Engem keres? - kérdezte társa elbámulva. - Miért?
- Nos, hát az örökség miatt! Mi a csodáért kereshetném még?
- Örökség? Hm. Hát kicsoda ön tulajdonképpen, Sir?
- Én is Timpe vagyok.
- Még egy? De hát honnan?
- Odaátról.
- Németországból?
- Természetesen! Vagy születhetik egy Timpe máshol is?
- Mindenesetre, például én. Itt születtem az Államokban.
- De német szülőktől!
- Az apám német volt.
- Akkor hát tud németül?
- Tudok.
- Úgy hát beszéljen németül, ha német emberrel van dolga!
- Csendesen, Sir, csendesen! Hiszen nem tudhattam, hogy ön német!
- De most már tudja. Német vagyok, még hozzá Timpe, és azt kívánom, hogy németek németül beszéljenek egymással.
- Hová való?
- Bajorországban, Hofban születtem.
- Máris semmi közünk egymáshoz, mert én Plauenbe való vagyok, Voigtlandba.
- Ohó! Csak ne hamarkodjunk el semmit! Az apám szintén Plauenből származik és onnan költözött Hofba.

A barna hajú megállította lovát. Az eső egy utolsó heves mennydörgés után hirtelen megszűnt és a felhőket szétkergette a szél. Egy-egy darabka kék ég kandikált ki alóluk, így tehát a két útitárs megszemlélhette egymás arcát.

- Plauenből Hofba költözött? - kérdezte. - Akkor persze nemcsak lehetséges, hanem nagyon valószínű is, hogy rokonok vagyunk. Mi volt az apja foglalkozása?
- Fegyverkovács, és én is az lettem.
- Ez aztán a csodálatra méltó találkozás! De ne álljunk meg itt; a vihar könnyen visszatérhet, pedig a völgy legnehezebb része még előttünk van; használjuk ki a nyugodt időt. Majd kényelmesebben tovább beszélhetünk, ha megérkeztünk. Gyerünk hát, Sir, vagy unokatestvér, ha ez jobban tetszik!

Tovább lovagoltak. A völgy hamarosan úgy összeszűkült, hogy igen kevés hely maradt a folyó és a majdnem merőlegesen felmeredő, ismerős sziklafal között. És ezt sem gyepes föld, hanem sűrű bozót borította, melyen a lovaknak gyakran valósággal át kellett törtetnie. Ha a zivatar el nem vonul és oly sötét lett volna, mint azelőtt, jóformán lehetetlen lett volna itt előbbre jutni.

A terep jó ideig ilyen maradt, majd megint kiszélesedett a völgy, hogy újabb félórás út után ismét keskeny szakadékot alkosson; ez azonban nem volt hosszú, egykettőre abba a térségbe torkollott, melyet Firwood-Campnek, Fenyvestanyának neveztek, mert csupa fenyőfa borította, melyek hatalmas koronáikkal az ég felé merednek.

Két völgy keresztezi itt egymást majdnem derékszögben; a folyó völgye, melyen a két Timpe ereszkedett alá, és egy másik, melyen az épülőfélben levő vasút iparkodott megmászni a hegység csúcsait. Camp annyit tesz, mint tanya, és hogy itt ilyesmi van, mégpedig nem jelentéktelen, azt a két lovas azonnal észrevette az éjjeli sötétség mellett is, mihelyt kiértek a sziklaszorosból.

A földön egy csomó faóriás feküdt, melyet kivágtak, hogy a törzsekből deszkát, a vastag ágakból pedig vasúti talpfát csináljanak; a hulladék szolgáltatta a szükséges tűzifát. A folyón átvezető híd már majdnem készen volt és ennek közelében állott a rögtönzött fűrészmalom, melynek a hatalmas fatömeggel el kellett bánnia. Kissé távolabb feketén tátongott egy, a sziklák között vágott kőbánya, melynek az alépítményhez kellett a követ szolgáltatnia, bal kézről pedig több, cölöpből és deszkából épített, hombárszerű alkotmány húzódott, mely az emberek, szerszámok és készletek elhelyezésére szolgált.

Az egyik bódé, melyet itt shopnak neveznek, rendkívül hosszú és széles volt. A négy kémény, mely kimagaslott a tetejéről és a számos, most kivilágított ablak sejteni engedte, hogy ez az épület nyújt a telepen levő munkásoknak szállást. Ennek folytán a két jövevény arrafelé tartott.

Már messziről lármás hangzavar tört feléjük, és ahogy közelebb jutottak, minden lépésnél érezhetőbbé vált, hogy a levegő pálinkagőzzel van telítve. Leszállottak, lovaikat az ajtó elé bevert cölöphöz kötötték és éppen be akartak lépni, mikor a küszöbön egy férfi jelent meg és visszaszólt a bódéba:

- Mindjárt jön a tehervonat; csak elintézem, amit kell, és máris jövök vissza. Talán híreket is hoz vagy pláne újságokat!

Aztán felpillantott, s észrevéve az idegeneket, félreállott, hogy az ajtóból kivilágító fény reájuk essék és végigmérte őket.

- Jó estét, uram! - köszöntötte a szóke. - Bőrig áztunk. Akad itt hely valahol, hogy egy kissé megszáradjunk?

- Hogyne - felelte a kérdezt. - Még arra is jut hely, hogy szárazon lefekhessenek, feltéve, ha nem az olyanfajta emberekhez tartoznak, kiket az ember legszívesebben be sem enged.

- Ne aggódjék, Sir! Becsületes utazók, vagyunk, akik semmi kárt nem okoznak, s megfizetnek mindenért, amit kapnak.

- Ha becsületességük ugyanakkora, mint a magasságuk, akkor persze önök a legnagyobb gentlemanek a földön. Nos, menjenek csak be, balra, a kis szobába és mondják meg a vendég-lősnek, azt üzenem, itt maradhatnak. Én vagyok itt a mérnök. Azonnal viszontlátjuk egymást.

Eltávozott, az utasok pedig engedtek felszólításának.

A bódé belseje egyetlen nagy helyiségből állt, melyből bal oldalon csak egy kis részt választottak el, csupán embermagasságnyi deszkafallal. Egész halom kezdetleges asztal és pad volt a földbe verve; közöttük és a fal mellett többszemélyes ágyak, melyeket főleg szárított fűvel és szénával béleltek ki. Négy tűzhely szolgáltatta a szűkös világítást, melyekben magasra lobogott a láng; lámpa vagy gyertya nem volt, és ez okozta, hogy az imbolygó fénynél minden alak és tárgy kísértetiesen nyugtalannak tűnt és állandóan mozogni látszott.

Az asztalok mellett és a fekvőhelyeken körülbelül kétszáz vasúti munkás üdögélt és kuporgott, kicsiny, hosszú copfos fickók, arcbőrük sárga volt, pofacsontjuk előreugrott, ferdén metszett szemük elbámulva meredt a két túl hosszú alakra.

- Az ördögbe is! Kínaiak! - szólt a barna. - Gyerünk gyorsan a kisebb szobába, ott talán tisztább lesz a levegő!

Itt is akadt deszkaasztal, de ezek mellett fehér munkások ültek pipázva és iddógálva; durva, viharezzett férfiak, akik közül egyesek bizonyára jobb múltra tekinthettek vissza, mások viszont csak azért kerültek ide, mert a civilizáltabb Keleten nemigen volt tanácsos mutogatni magukat. Túl hangos beszélgetésük azonnal elnémult, mihelyt a két új vendéget meglátták, bámuló pillantásuk a söntésasztalig követte őket, amely mögött a kocsmáros rejtőzött számtalan üveg és pohár társaságában.

- Vasutasok? - kérdezte, köszöntésüket fejbőlintással viszonzva.

- Nem, Sir - felelte a szőke. - Nincs szándékunkban az itt ülő urak keresetét megrövidíteni. Vadászok vagyunk és valami menedéket keresünk, ahol megszáradhatnánk. A mérnök küldött önhöz.

- Tudnak fizetni? - érdeklődött a boltos és élesen fürkésző pillantással mérte végig hosszú alakjukat.

- Hogyne.

- Akkor mindent kaphatnak, amire csak szükségük van, sőt később pompás, elkülönített hálóhelyet is itt a ládák és hordók mögött. Üljenek le ahhoz az asztalhoz a tűzhely mellett; ott elég meleg van. A másik a hivatalnokoknak és magasabb rangú uraknak van fenntartva.

- Állj! Minket tehát az alacsonyabb gentlemanekhez számít. Ezt nem tételeztem volna fel a mi magasságunk mellett. De nem tesz semmit. Hozzon poharakat, forró vizet, cukrot és rumot! Belülről is fel szeretnénk melegedni.

Letelepedtek a kijelölt asztalhoz, mely oly közel állott a tűzhöz, hogy nedves ruháik hamarosan megszáradhattak, megkapták, amit kértek, és grogot készítettek maguknak. Mihelyst a fehér munkások meghallották, hogy nem kell versenytársaktól tartaniuk, elégedetten vették újból fel a beszélgetés fonalát.

A hivatalnokok és a magasabb rangúak részére fenntartott asztalnál magányos ember ült, fiatal, talán még nem egészen harmincéves férfi. Úgy volt öltözve, akár egy fehér vadász, de nem volt fehér ember, amint arcbőre színe és arcélének metszése elárulta. Mindenesetre mesztic volt, fehér-indián keverék, kik különböző színű szülőik testi előnyeit öröklik ugyan, de sajnos rendszeren azok erkölcsi fogyatkozásait is. Teste izmos és hajlékony volt, akár a tigrisé, arcvonásai rendkívüli okosságról árulkodtak, de sötét szemei leselkedve, elrejtve bújtak meg sűrű szemöldöke és félig behunyt pillái alatt, akár valami vadmacskapár, mely prédára várakozik. Úgy tett, mintha nem is hederítene a két idegenre, pillantása azonban gyakran lopva elsurrant felettük és feléjük hajtotta fejét, hogy hallhassa, miről beszélgetnek. Oka volt rá, hogy kipuhatolja, milyen szándék vezette őket erre a vidékre és hogy vajon itt akarnak-e maradni, vagy sem. Nagy bosszúságára egyetlen szavukat sem értette meg, pedig elég hangosan beszéltek egymással, mert olyan nyelvet használtak, melyet ő nem tudott, a németet.

Megtöltötték poharukat, egymásra köszöntötték és fenéig ürítették. Aztán a barna letette poharát maga elé és így szólt:

- Ez volt a baráti pohár, amellyel tartoztunk egymásnak, de most térjünk a tárgyra! Ön tehát tulajdonképpen fegyverkovács és apja ugyancsak az volt. Tegyük fel, hogy valóban rokonok vagyunk, őszintén meg kell tehát mondanom, hogy még mindig nem tudom, rokonként viselkedhetem-e önnel szemben.
- Miért ne viselkedhetnék úgy?
- Az örökség miatt.
- Hogyhogy?
- Mert engem kijátszottak.
- Engem is!
- Igazán? Ön sem kapott semmit?
- Egyetlen fillért sem!
- Hiszen jelentékeny összeget fizettek ki az örökösöknek odaát!
- Hogyne, a Timpe örökösöknek Plauenben, de nem nekem, pedig én éppen olyan hamisítatlan Timpe vagyok, mint ők.
- Engedje meg, hogy valóban meggyőződjem róla! Mi az ön teljes neve?
- Timpe Obed Kasper.
- Az apjáié?
- Timpe Zakariás Benjámin.
- Az apjának hány testvére volt?
- Öt. A három fiatalabb Amerikába vándorolt. Azt hitték, ott gyorsan meggazdagodhatnak, mert igen sok fegyverre van szükség. Mind az öt testvér fegyverkovács volt.
- Hogy hívták a második fivért, aki Plauenben maradt?
- Dániel Jónás. Meghalt és két fiú maradt utána, Mikeás Péter és Márk Absalom, akik százezer tallért örököltek és az Alabama állambeli Fayette városból kapták meg a pénzt.
- Ez mind megegyezik a valósággal, teljesen megegyezik! Bebizonyította tehát, hogy tényleg az unokatestvérem.
- Ó, még jobban is be tudom bizonyítani. Óvatosságból megőriztem összes papírjaimat és okmányaimat: mindig magamnál hordom őket. Azonnal megmu...
- Most ne, most ne, talán később - vágott a szavába a barna. - Hiszek önnek. Azt is tudja, ugyebár, miért volt az öt fivérnek és fiaiknak csupa bibliai neve?
- Igen. Ősrégi szokás ez családjunkban, melytől nem tért el senki.
- Úgy van! És ezt a szokást ideát, az Államokban, könnyedén megtarthatták, mert az amerikai is előszeretettel használja ezeket a neveket. Az én apám volt a harmadik fivér, Mardokeus Dávidnak hívták és New Yorkban maradt. Az én nevem Hassel Benjámin. A két fiatalabb továbbvándorolt az országban és Alabama államban, Fayette-ben telepedtek le. A legfiatalabbat Habakuk Józsefnek hívták; gyermektelenül halt el és ő hagyta hátra a nagy örökséget. A negyedik fivér, Tóbiás Holofernesz, ugyanabban a városban hunyt el; egyetlen fia, Náhúm Sámuel, a család.
- Hogyan?

- Mindjárt megtudja. Én nem sejtettem semmiről semmit. Apám ugyan levelezett eleinte két fayette-i fivérével, de ez lassacskán abbamaradt, úgyhogy majdnem elfelejtették egymást. Az Államokban oly nagyok a távolságok, hogy idővel még fivérek is szem elől vesztek egymást. Apám halála után én vezettem tovább az üzletet, jól-rosszul, alig kerestem többet, mint hogy fenntartsam magamat. Egyszer Hobokenben egy némettel találkoztam, bevándorló volt és Voigtlandból, Plauenből jött. Természetesen kérdezősködtem tőle ottani rokonaim felől, és nagy csodálkozással hallottam, hogy ők százezer tallér készpénzt örököltek Habakuk bácsitól Fayette-ből. Én pedig semmit! Azt hittem, megüt a guta! Nekem is jár a részem, írtam is vagy tízszer, sőt még többször is Fayette-be, de nem kaptam választ. Erre rövid habozás után eladtam üzletemet és odautaztam.

- Helyesen, nagyon helyesen, kedves rokon! Nos, és mi volt az eredmény?

- Szomorú, mert a madár láthatatlanná vált; elrepült.

- Melyik madár?

- Hiszen ezt már gondolhatná! Fayette-ben azt hitték, hogy az öreg József Habakuk egyszerűen csak jómódú volt; hogy oly gazdag lett volna, azt senki sem sejtette. Valószínűleg fősvénysége nem engedte, hogy elárulja. Fivére, Tóbiás Holofernesz, hamarabb halt meg, nagyon szegényen, és ő magához vette Tóbiás fiát, Náhum Sámuel, az unokaöccsét. Tehát ez a csaló. Azt nem tudta ugyan elkerülni, hogy ne küldjön százezer tallért Plauenbe, de a többi pénzzel elillant, szóval, azzal a százezer tallérral is, mely engem illet.

- Az én százezer talléromat valószínűleg szintén magával vitte...

- Biztos vagyok benne.

- Gazember! Apám elköltözött Plauenből, mert az üzleti versengés miatt alaposan összeveszett fivérével. Ez az ellenségeskedés az elszakadás ellenére is folyton csak növekedett, úgyhogy végül egyik sem akart tudni vagy hallani a másikról. Időközben apám meghalt, fivére Plauenben szintén. Később a fivérei írtak nekem, hogy József Habakuk bácsitól Amerikából százezer tallért örököltek. Azonnal Plauenbe utaztam, hogy puhatolózzam. Ott természetesen nagyban ment a rongyrázás. A két unokatestvérünket nem hívták másképpen, mint Timpe örökösöknek; üzletüket feladták és úgy éltek, mint valami hercegek. Nagyon jól fogadtak és néhány hétig náluk kellett maradnom. A régi ellenségeskedésről egy szó említést sem tettek, de éppilyen kevésbé tudtam valami közelebbit és bizonyosat megtudni József Habakuk bácsiról és hagyatékáról. Az unokatestvérek mutogatták nekem gazdagságukat, de úgy látszott, nemigen óhajtják, hogy én is megkapjam a részemet. Erre éppen olyan hirtelen elhatároztam magamat, mint ön: eladtam az üzletemet, Amerikába utaztam, és New Yorkból természetesen azonnal egyenesen Fayette-be.

- Ó, tehát szintén! És mit talált ott?

- Ugyanazt, amit ön - csak hogy engem ki is kacagtak. Azt mondták, hogy az odavaló Timpék sohasem voltak jómódúak.

- Ostobaság! Tudott akkoriban angolul?

- Nem.

- Akkor önt mint németet bolonddá tették. Azután mihez fogott?

- St. Louisba indultam, ahol Mr. Henrynél, a híres huszonöt lövéses Henry-puska feltalálójánál akartam munkát vállalni, hogy annyit tanuljak és lessek el művészetéből, amennyit csak lehetséges, de Napóleon városában, az Arkansas és Mississipp mellet néhány vadász társa-

ságába kerültem, kiknek kapóra jöttem mint fegyverkovács. Nem engedtek tovább és rávettek, hogy menjek velük a Sziklás-hegységbe. Így hát én is vadnyugati vadász lettem.

- És meg van elégedve ezzel a cserével?

- Meg. Persze jobb szeretném, ha megkaparinthattam volna a százezer dolláromat, és örökös dárídóban élhetnék, mint a Timpe örökösök.

- Hm! Ez még talán bekövetkezhetik.

- Bajosan! Később nekem is eszembe jutott, hogy az öreg József Habakuk talán mégis nagyon gazdag lehetett, és unokaöccse, Náhúm Sámuel ugorhatott meg a pénzzel. Kerestem is hosszú éveken keresztül, de eredménytelenül, amint már említettem önnek.

- Én is kerestem és éppígy hiába, de csak mostanáig. Mert most a nyomában vagyok.

- A nyo-má-ban? Igaz lehet ez? Valóban? - kiáltotta Kasper, oly hirtelen felugorva helyéről, hogy az összes jelenlevő felfigyelt és tekintetüket a két beszélgetőre szegezték.

- Csend és nyugalom! - figyelmeztette Hassel. - Nem szabad oly hamar kijönnie a sodrából. Egészen szavahihető ember szájából hallottam, hogy egy Timpe Náhúm Sámuel nevezetű ember lakik jelenleg Santa Fében, aki valaha fegyverkovács volt és most végtelenül gazdag.

- Odaát Santa Fében? Akkor haladéktalanul oda kell mennünk, mindkettőnknek!

- Egy véleményen vagyunk, rokon. Természetesen szándékomban volt felkeresni és kényszeríteni rá, hogy kifizesse a részemet a kamatokkal együtt. Nem áltattam magamat, tudtam, hogy ez nehéz, nagyon nehéz lesz, és éppen ezért örülök, hogy találkoztam önnel, mert kettőnknek könnyebben sikerülhet. Oly módon lépünk fel vele szemben, hogy ijedtében bevallja gaztettét és haladéktalanul kifizeti a pénzt. Vadászok vagyunk és megfenyegetjük: a préri törvénye szerint fogunk eljárni vele szemben.

- Magától értetődik, egészen magától értetődik! - helyeselt Karper nagy buzgalommal. - Mi-csoda szerencse, hogy találkoztam önnel. Ön? Nem ostobaság, rokon, hogy önözzük egymást, mikor unokatestvérek és társak vagyunk a balsorsban?

- Teljesen igaza van.

- Tehát tegeződünk össze, rendben?

- Jól van. Itt a kezem, csapj bele! Újból megtöltjük a poharakat és kiürítjük egészségünkre meg vállalkozásunk sikerére. Nos, koccints velem!

- Szervusz, rokon, vagy még inkább: szervusz, kedves Hassel!

- Szervusz! De Hassel? Nem tudod, hogy az Államokban az emberek lehetőleg röviden beszélnek, főleg a nevekkal takarékoskodnak? Azt mondják, hogy Jim, Tim, Ben, Bob és nem mondanak ki minden szótagot, ha egyetlenegy is elegendő. Az apám mindig Hasnak szólított Hassel helyett, és már egészen megszoktam. Hívj te is úgy!

- Has? Hm! Akkor te is a Kasnak neveznél Kasper helyett?

- Miért ne?

- Nem hangzik ez nagyon bután?

- Bután? Dehogy! Egészen jól hangzik, én mondom neked; nekem tetszik és egészen mindegy, hogy mások mit szólnak hozzá. Tehát még egyszer: szervusz, kedves Kas!

- Szervusz, kedves Has! A legújabb Timpe örökösöknek, Kasnak és Hasnak egészségére!

Halkan koccintottak, hogy ne vonják magukra a többi mulatozó figyelmét. Azután így szólt a barna Has:

- Tehát fel Santa Fébe! De ezt nem lehet csak úgy könnyedén és hamarosan nyélbe ütni, mert igen nagy kerülőt leszünk kénytelenek tenni.

- Miért? - kérdezte a kenderszőke Kas.

- Mert a komancsok területén kellene áthaladnunk, ha a legrövidebb utat választjuk.

- Nem hallottam róla, hogy a komancsok mostanában kiásták volna a harci bárdot!

- Én sem, de az indiánok még a legteljesebb béke idején is harciasak és gyakran ellenséges indulatúak a sápadtarcúakkal szemben. Ezenkívül tegnap egy kereskedővel találkoztam, aki tőlük jött. Tudod, hogy az indiánok szinte sohasem bántják a kereskedőket, mert feltétlenül szükségük van rájuk. Ő mesélte nekem, hogy a híres komancs főnök, Tokvi Kewa most nincs a törzssel. A legjobb harcosaival együtt eltávozott, senki sem tudja, hová.

- Tokvi Kewa, a Fekete Táltos, a vadászok hóhéra? A legjobb harcosaival? Nem mondta meg, hova? Mindenesetre erős a gyanú, hogy újból valami kegyetlenségen töri a fejét. Igazán nem félek egyetlen vöröstől sem, de bármilyen bátor is az ember, mindig okosabb, ha ilyen fickóval nem is találkozik. Azt javaslom, tegyünk inkább kerülőt és érkezzünk egy héttel később Santa Fébe. A mi Náhum Sámuelünk talán nem fog másodszor is megugrani az orrunk előtt.

- Ha meg is ugrana: megvan a nyoma és egészen bizonyosan...

Nem folytathatta, mert a mérnök visszajött és két embert hozott magával. Kas és Has beszélgetésük hevében nem hallották a mozdonyfütyöket. A tehervonat megérkezett; a mérnök elintézte a dolgát, pályafelügyelő meg a raktárfőnök kísérte vissza. Fejbólintással köszöntötte a két idegent, azután mindhárman a mesztichez ültek, a hivatalnokok és magasabb rangú urak részére fenntartott asztalhoz. Ők is grogot hoztak, majd a mesztic megkérdezte:

- Nos, Sir, jöttek újságok?

- Nem - felelte a mérnök -, bizonyára holnap jönnek meg, de azért kaptam híreket.

- Jókat?

- Sajnos, nem. Mostantól kezdve nagyon elővigyázatosnak kell lennünk.

- Miért?

- Az utolsó állomás közelében indiánok nyomait észlelték.

Egy pillanatra úgy tűnt, mintha a mesztic szeme gúnyosan fölillant volna, de hangja közömbösen csengett, mikor megszólalt:

- Ez még nem ok arra, hogy rendkívül éberek legyünk!

- Én pedig azt hiszem!

- Pshaw! Semelyik törzs nem ásta ki a harci bárdot és ha még úgy is lenne, nem szabad néhány lábnymból mindjárt ellenségre következtetni.

- A barátok megmutatják magukat. Aki elrejtőzik, annak nincsenek jó szándékai; ezt még én is tudom, pedig nem vagyok scout,* sem pedig prérivadász. Nos, ön kiváló scout és ismerős ezen a vidéken; azért alkalmaztam, hogy átkutassa a környéket.

* Felderítő, vezető, nyomkereső.

A mesztic teste megfeszült, mintha dühösen fel akarna pattanni, de aztán erőt vett magán és nyugodt hangon felelt:

- Meg is teszem, Sir, ámbár tudom, hogy nincs rá szükség. Indián nyomoknak csak háborús időkben van fenyegető jelentőségük. És még egyet: a vörösök gyakran jobb és megbízhatóbb emberek, mint a fehérek.

- Ez a vélemény csak becsületére válik az ön emberszeretetének, de én példákkal, sőt számos példával tudnám igazolni, hogy tévedésben van.

- Én pedig még többel, hogy igazam van. Volt ember valaha hübb, mint amilyen Winnetou Old Shatterhandhez?

- Winnetou kivétel. Ismeri őt?

- Látni még nem láttam soha.

- És Old Shatterhandet?

- Őt sem; de minden tettüket ismerem.

- Akkor hallott Tanguáról is, a kajovák főnökéről.

- Igen.

- Micsoda áruló gazember! Mikor Old Shatterhand még zöldfülű volt, pártfogójának játszotta ki magát és mégis állandóan, folytonosan az életére tört. Bizonyára meg is ölte volna, ha ez a fehér nem lett volna okosabb és erősebb. Hol van itt a hűség, amiről ön beszél? És hogy a vörösök lábnyomai csak háborúban jelentenek veszélyt? Hát nem támadtak meg az ojjallalla sziúk béke idején is újra meg újra vonatokat? Nem ölték meg béke idején férfiakat és raboltak el asszonyokat? Megbüntették őket, de nem a nagy vadász- és katonacsapatok, hanem két magányos ember, Winnetou és Old Shatterhand. Ha csak egyikük itt lenne, akkor bizonyára kevésbé keltenének bennem félelmet az indián nyomok.

- Pshaw! Ön túloz, Sir! Annak a két embernek szerencséje volt, ez az egész. Vannak éppen olyan, sőt még kiválóbb emberek is, mint ők.

- Hol?

A mesztic büszkén, kihívó szemekkel pillantott a mérnök szemébe és így felelt:

- Ne kérdezzen, hanem nézzen körül!

- Talán magát gondolja, saját magát?

- És ha úgy lenne?

A mérnök rendre akarta utasítani, de erre nem került sor; Kas kettőt lépett hosszú lábaival, odaállott a mesztic elé, mint egy cölöp, és megszólalt:

- Ön a legnagyobb birka, akit csak láttam, fiam!

A félvér abban a pillanatban felugrott és kirántotta övéből a kését; de Kas még gyorsabban előkapta revolverét, rászegte és figyelmeztette:

- Csak ne hamarkodjunk el, fiam! Vannak emberek, akik nem szeretik, ha golyót kapnak az ostoba fejükbe, sőt nem is élik túl, és okom van feltételezni, hogy ön is ilyen ember.

A feléje irányított revolvercső megakadályozta a meszticet, hogy kését használhassa, mert a golyó gyorsabb, mint a legjobb penge. Tehetetlen dühvel sziszegte oda a hosszúnak:

- Ki engedte meg önnek, hogy beleavatkozzék a beszélgetésünkbe?

- Én magam, fiam, én magam. És ha én megengedek magamnak vagy bárkinek másnak valamit, akkor szeretném látni azt az embert, aki ezt nem tűri! Talán maga lenne az, mi?

- Ön goromba, Sir!

- Well, ezt a feleletet elfogadom, mert látom belőle, hogy tetszem magának. De vigyázzon nehogy maga is megtetsszen nekem, különben úgy jár, mint akkoriban Timpe örökösei!

- Timpe örökösei? Kicsoda ön tulajdonképpen, Sir?

- Olyan valaki, aki egy rossz szót sem enged mondani Winnetouról és Old Shatterhandról; többet nem kell tudnia. Isten vele, fiam, és tegye vissza azt a vasat az övébe, nehogy kárt tegyen vele magában!

Kas visszatért asztalához és kedélyesen letelepedett. A mesztic villámló szemekkel követte mozdulatait, izmai feszültek, hogy utánaugorják és testébe döfje a kést, de nem merészelte. Volt valami a sovány ember tartásában, ami megbénította a lábát. Eldugta a kését, újból leült és maga elé mormogta, hogy asztaltársai előtt mentegesse magát:

- A fickó nyilván bolond, és okos embert nem sérthet meg. Csak fecsegen!

- Fecseg? - mondta a mérnök. - Ellenkezőleg, nagyon talpraesetten beszélt. Örülök neki, hogy Old Shatterhand és Winnetou érdekében síkraszállott, mert a Vadnyugat két hősének tetteivel és élményeivel nagy előszeretettel foglalkozom. Szeretném tudni, valóban ismeri-e őket.

Ezzel a másik asztal felé fordult és megkérdezte:

- Önök prérivadásznak nevezik magukat, Sir. Találkoztak valaha Winnetouval vagy Old Shatterhanddel?

Kas kis egérszemei vidáman villogtak, miközben így felelt:

- Hogyne! Két hétig lovagoltam velük.

- Teringettét! Nem jönne át hozzánk, hogy beszéljen róluk?

- Nem.

- Miért nem?

- Mert nem vagyok ügyes elbeszélő, Sir. Nagyon különös dolog az az elbeszélő tehetség; arra születni kell. Már gyakran megpróbáltam, de nem vagyok rá képes. Rendesen a közepén vagy a végén kezdem el és mindig az elején vagy már a közepén végzem. Röviden csak annyit mondhatok, hogy akkoriban hét fehér vadász társaságában voltam és az upsarokák fogságába kerülünk, akik a kínzócölöpre szántak minket. Ezt megtudta Old Shatterhand és Winnetou. Megkeresték a nyomunkat, odalopózkodtak az upsarokákhoz és éjnek idején kiszabadítottak minket, egészen egyedül, mindenféle segítség nélkül. Olyan mestermunka volt ez, melyet bizonyára nem tudna megtenni az ön félvérje, aki az előbb olyan tele szájjal beszélt.

A mesztic újból fel akart fortyanni, de a mérnök egy gyors kérdéssel, melyet Kashoz intézett, megelőzte.

- Nem tudja véletlenül, Sir, hogy hol vannak jelenleg ők ketten?

- Fogalmam sincs róla. Egyszer arról beszéltek, hogy Old Shatterhand odaát van valamelyik régimódi országban, Egyiptomnak, Perzsiának vagy hogy hívják, de nemsokára visszatér.

- Nagyon szeretném már egyszer látni őket. Hát még a fegyvereiket! Igazán olyan kiválóak, ahogy mondják?

- Meghiszem azt, Sir! Winnetou ezüstpuskája még sohasem adott le hibás lövést; nincs párja a maga nemében. Old Shatterhand medveölője olyan, mint egy ijesztő szörnyeteg, rettenetes nagy távolságról is eltalálja és megsemmisíti célját. Hát még a Henry-puskája! Gondolja csak el, Sir: huszonöt lövés fél perc alatt! Én fegyverkovács voltam és tudom, hogy mit jelent ez. Henry, úgy hiszem, csak tíz vagy tizenöt ilyen fegyvert készített, de hol és kinek a tulajdonában vannak ezek? Egyetlenegy sem ismeretes, csak az Old Shatterhandé. Micsoda pénzeket fizetne érte egy szakértő! - De Sir, ha szívességet akarna tenni nekünk, mondja meg, hol helyezhetnénk el a lovainkat. Nagyon szeretném, ha biztos helyen, zár és fedél alatt lennének, miután az előbb indián nyomokról beszélt.

- Önnek is gyanúsak ezek a nyomok?

- Természetesen! Az okos félvér gondoljon, amit akar, én tudom, hányadán vagyok.

- Akkor a szerszámbódét ajánlom fel önöknek, annak jó erős lakatja van; a raktárfőnök odavezeti önöket és gondoskodik takarmányról meg vízről is.

A nevezett szolgálatkészen állott fel helyéről és Kas meg Has követték őt lovaikhoz.

A fehér vasúti munkások teljes figyelemmel hallgatták az elbeszélést; éppúgy lebilincselte őket, mint a főnöküket.

A mérnök a két vadász távollétét felhasználva, rendreutasította a meszticet iménti viselkedéséért.

Az látszólagos nyugalommal fogadta, bár csak úgy forrt benne a méreg. Kis idő múlva odakinn újból lódobogás hallatszott.

- Hát ez mi? - kérdezte a mérnök csodálkozva. - Visszahozzák a lovakat? Pedig van elég hely a bódében.

A bejárat felé pillantott de nem azokat látta belépni, akik az előbb kimentek, hanem két egészen más férfit. Egy fehér és egy indián volt.

Az előbbi nem volt nagyon magas és vállas alak. Sötétszürke körszakáll vette körül napbarnitott arcát. Vonásai nemesek és rendkívül bizalomgerjesztőek voltak. Rojtos nadrágot és a varrásoknál éppen úgy kirojtozott vadászinget meg hosszú szárú csizmát viselt, mely a térdén felül ért, továbbá széles karimájú nemezkalapot, melynek zsinórjára körös-körül a félelmetes szürke medve fülhegyeit fűzte. Az egyetlen szíjdarabból készített, széles övbe két revolver meg egy bowie-kés volt dugva; az öv láthatóan telis-tele volt töltényekkel és több bőrzacskó lógott le róla, melyekben valószínűleg azok az apróságok húzódtak meg, melyekre egy vadásznak szüksége van. Bal válláról jobb csípőjére hurokba kötött, többszörösen font lasszó csüngött alá, a nyakából pedig selyemzsinóron kolibritollakkal díszített békepipa, melynek művészien metszett fejébe indián jelek voltak bevésve. A hátán széles szíjon szokatlanul hosszú és nehéz kétcsövű fegyver lógott, jobb kezében egy könnyebb egycsőű volt, amelyről látszott, hogy különleges závarzata lehet, bár maga a puska bőrtokba volt rejtve.

Az indián éppen úgy volt öltözve, mint a fehér, csak a magas csizma helyett könnyű mokaszint viselt, melyeket sündisznótüskék díszítettek. Hajadonfőtt volt, sűrű, hosszú, kékesfekete haját magas, sisakszerű kontyba tűzte, és csörgőkígyóbőrrel fonta át. Nyakában viselte gyógy-szeres zacskóját, értékes békepipáját és egy háromszoros láncot grizzly-körmökből. Bátorságának és lélekjelenlétének ragyogó bizonyítéka volt ez, mert indiánnak nem szabad olyan diadalmi jelvényeket viselnie, melyeket nem saját maga ejtett el. A lasszó éppúgy hozzátartozott öltözékéhez, mint övében a revolverek, a bowie-kés meg bőrzacskók. Jobbjában kétcsövű puskát tartott, melynek farészei sűrűn tele voltak hintve ragyogó ezüstszegekkel. Komoly,

férfiasan szép arcának kifejezését majdnem szelídnek lehetett volna nevezni; sötét, bársonyos szemében nyugodt tűz ragyogott; pofacsontja alig észrevehetően ugrott előre, arcbőre halvány világosbarna volt, némi bronz árnyalattal.

A két újonnan érkezett nem volt óriás termetű; csendesen és szerényen jöttek be, megjelenésük mégis rendkívülien hatott. A kínaiak zümmögése abban a pillanatban elhallgatott; a kis szobában a fehér munkások önkéntelenül felállottak helyükről; a mérnök társa és a félvér ugyanúgy cselekedtek; a boltos még egy meghajlással is megpróbálkozott, sajnos, meglehetősen groteszkül ütött ki. Ők ketten észre sem látszottak venni a feltűnést, amelyet keltettek. Az indián csak fejének könnyed, de semmiképpen sem gögös biccentésével köszönt, a fehér pedig barátságos hangon szólalt meg:

- Jó estét, uraim! Csak maradjanak ülve, nem szeretnénk zavarni.

Majd a vendéglóshöz fordulva, így folytatta:

- Kaphatnánk önnél valami jó szert az éhség és a szomjúság ellen, Sir?

- Természetesen, örömmre szolgál, uraim! - felelte ez. - Rendelkezésükre áll, amim van. Foglaljanak helyet, uraim, a tűz mellett. Ül ugyan ott már két vadász, akik egy pillanatra kimentek, de ha ez zavarja önöket, majd átadják a helyüket.

- Ezt semmi esetre sem akarjuk. Előbb itt voltak, mint mi, tehát több joguk van rá. Ha visszatérnek, meg fogjuk kérdezni őket, itt maradhatunk-e az asztaluknál. Egyelőre készítsen nekünk valami meleg italt, aztán majd meglátjuk, mit tudna enni adni.

A hátrahagyott fegyverekből látták, hol ült Kas és Has, és az asztal másik oldalán foglaltak helyet.

- Pompás fickók! - súgta a mérnök két szomszédjának. - Az indián úgy tekintget körül, mint egy király, a fehér nem kevésbé.

- És az indián fegyvere! - felelte éppen olyan halkán a pályaőr. - Az a sok ezüstszeg rajta! Vajon...

- Az ezüstpuska! Winnetou! Nézzék csak a kettőscsővűjét! Vajon ez lenne az a híres medveölő? És a kis, könnyű puska! Talán bizony a Henry-karabély? Ő lenne?

Ekkor hirtelen behallatszott az ajtóból Kasper hangja:

- Az ördögbe is! Micsoda lovak ezek itt? Ki jött meg?

- Nem tudom - felelt neki a raktárfőnök, aki a két unokatestvérrel a bódétól visszatért.

- Milyen pompás két fekete mén! Ez a hosszú sörény! Ismerem őket és ismerem a lovasokat is, akik hozzájuk tartoznak. Indián módra felszerszámozva! Úgy van, úgy van! Micsoda öröm! Éppen úgy, mint a Timpe örökösöknél! Gyerünk be, gyerünk gyorsan be: megláthatjátok a Vadnyugat két leghíresebb férfiát!

Hosszú léptekkel indult az épület belsejébe, Has és a raktárnok követték. Arca ragyogott az örömteljes izgalomtól. Midőn megpillantotta az apacs főnököt és annak fehér barátját és véréstvérét, valósággal feléjük rohant, üdvözlésképpen mindkét karját kinyújtotta és felkiáltott:

- Igen, ők azok, ők azok; nem tévedtem! Winnetou és Old Shatterhand! Micsoda öröm ez nekem, micsoda végtelen öröm! Adják ide a kezüket, uraim, hadd szorítsam meg!

Old Shatterhand odanyújtotta jobbját és barátságos mosollyal felelt:

- Nagyon örülök, hogy láthatom, Mister Timpe. Itt a kezem. Ha meg akarja szorítani, csak tessék, tetszése szerint.

Kas megragadta, teljes erejéből megrázta és elragadtatva kiáltotta:

- Mister Timpe! Mister Timpének nevez engem? Hát ismer még? Nem felejtett el, Sir?

- Nem egykönnyen felejtjük el azt az embert, akivel olyan dolgokat éltünk át, mit akkoriban én önnel és társaival.

- Igen, igen, bizony nagyon is benne voltunk akkor a pácban. Meg akartak ölni bennünket; önök azonban kiszabadítottak. Soha, de soha nem felejttem ezt el önöknek, azt elhihetik nekem. Épp az imént beszéltünk erről a kalandról. Winnetou, az apacsok nagy főnöke is megengedi, hogy üdvözljem?

A kérdező kezét nyújtott és komoly, de mindamelletts barátságos hangon megszólalt:

- Winnetou üdvözli fehér testvérét és kéri, hogy üljön le ide mellé.

Erre felállott a mérnök, odajött, nagyon udvariasan meghajolt és így szólt:

- Bocsássák meg a merészségemet, uraim! Nem szabad itt maradniok, meghívom önöket, jöjjenek át a mi asztalunkhoz, mely előljárók és kiváló személyiségek részére van fenntartva.

- Előljárók és kiváló személyiségek? - felelt most Old Shatterhand. - Mi sem előljárók nem vagyunk, azt sem képzeljük, hogy kiválóbbak lennénk másoknál. Köszönetet mondunk a meghívásért, de kérjük, hadd maradjunk itt.

- Ahogy óhajítja, Sir. Mindenesetre nagyon boldogok lettünk volna, ha a Vadnyugat két leg-híresebb emberével koccinthatunk és társaloghatunk...

- A társalgás alól nem húzzuk ki magunkat. Úgy gyanítom, hogy ön ennek a pályarésznek a felügyelője.

- Én vagyok a mérnök, ott láthatják a pályaórt és a raktárnokot, amott pedig a scout ül, akit azért alkalmaztunk, hogy gondoskodjék a biztonságunkról.

Old Shatterhand rövid, nem feltűnő, de élesen fürkésző pillantást vetett a félvérre, majd megkérdezte:

- Scout a biztonságuk miatt? Hogy hívják ezt az embert?

- Yato Inda (Jó Ember). Indián neve van, mert indián anyától származik.

A fehér vadász hosszú, még élesebb pillantással mérte végig a meszticet, azután oly halkan dörmögött valamit, hogy csak az apacs hallhatta. Arcáról nem lehetett leolvasni, mit gondolt. De a főnöknek oka lehetett nem hallgatni, mert a scouthoz fordult:

- Engedje meg, testvérem, hogy megszólítsam! Itt mindenkinek óvatosnak kell lennie és ha ennek a telepnek a biztonságához scout szükséges, akkor ellenségnek is kell lenni, mely a tanyát fenyegeti. Kik ezek?

A mesztic udvariasan, de mégis kissé hidegen válaszolt:

- Úgy látszik, a komancsok.

Winnetou figyelmesen nézett a félvérre, mintha minden egyes szavát külön akarná mérlegelni. A válasz hallatán várt még néhány pillanatig, mintegy magába mélyedve, majd így folytatta:

- Van testvéremnek valami oka erre a gyanúra?

- Valódi, igazi okom nincs; az egész csak feltevés.

- Testvéremet Yato Indának hívják. Yato annyit jelent, hogy jó és a navajo nyelvből származik. Inda annyi, mint ember és az apacs nyelvből való. A navajók is apacsok, úgy sejttem tehát, hogy félvérű testvérem anyja apacs nő volt.

A félvérnek ez a kérdés láthatólag kellemetlen volt; megkísérelte, hogy kikerülje a feleletet. Elutasító hangon így válaszolt:

- Hogyan lehetséges, hogy a nagy Winnetou egy jelentéktelen indián asszonnyal törődik?

- Mert a te anyád - hangzott határozottan és élesen a főnök szájából -, és mert tudni akarom, ha itt vagyok, hogy milyen embernek kell gondoskodnia ennek a helynek a biztonságáról. Melyik törzshöz tartozott az anyád?

Erre a hangra és a nyílt tekintettel szemben, ahogy Winnetou ránézett, a scout nem hallgatható. Így felelt tehát:

- A pival-apacsok törzséhez.

- És tőle tanultál beszélni is?

- Természetesen.

- Az apacsok minden nyelvét és tájszólását ismerem. A nyelvvel képeznek és egyben a torokból ejtenek ki sok hangot, melyeknél te csak a nyelvedet használod, éppen úgy, mint ahogy a komancsok szokták.

Erre a mesztic felpattant:

- Azt akarod ezzel talán mondani, hogy én komancs nő fia vagyok?

- És ha ezt állítanám?

- Ez még nem bizonyíték. És ha anyám komancs nő lett volna is, az még távolról sem jelenti, hogy én a komancsokkal tartok.

- Bizonyára nem; de ismered Tokvi Kewát, a Fekete Táltost, a komancsok vérszomjas főnökét?

- Csak hallottam róla.

- Volt egy leánya, ki egy sápadtarcú squaw-ja lett; mindketten meghaltak és egy félvér fiú maradt utánuk, akit a Tokvi Kewa a fehérekkel szembeni gyűlöletre nevelt. Ezt a fiút egykoron egyik játszópajtása késsel megvágta a jobb fülén. Hogy van az, hogy te úgy beszélsz, mint egy komancs és a jobb füleden egy bevágás van?

Erre a scout felugrott és hangosan azt kiáltotta:

- Ezt a sebet éppen a komancsokkal való ellenségeskedésnek köszönhetem; küzdelemben keveredtem velük. Ha kételkedsz benne, felszólítalak, hogy küzdj meg velem.

- Pshaw!

Csak ezt az egy szót válaszolta Winnetou, leírhatatlanul megvető hangon; azután elfordult tőle és a sör után nyúlt, melyet a vendéglős éppen behozott.

Mint rendesen ilyen kellemetlen jelenetek után, mély csend állott be, mielőtt mindkét asztalnál újból elkezdődött volna a beszélgetés. Azután a mérnök megkérdezte, hogy Old Shatterhand és Winnetou itt szándékoznak-e tölteni az éjszakát. Mikor igenlő feleletet kapott, a lakását ajánlotta fel, és vendégszeretetét ezzel az indokolással támogatta:

- Az önök előtt érkezett két gentlemannek a vendéglős már fekvőhelyet ígért magánál; ott több hely már nincs. Odakünn az esőben csak nem fognak aludni. És itt, a bódében, a horkoló kínaiaknál? Szó sem lehet róla! Kínaiakat hozattunk, mert nem tudtunk fehér munkásokat találni és mert olcsóbbak és könnyebben is féken lehet őket tartani, mint azt a népséget, melyre különben rá lennének utalva. Mondja, Sir, hogy elfogadják meghívásomat!

Old Shatterhand kérdő pillantást vetett Winnetoura, látta, hogy az rábólint, tehát így felelt:

- Igen, elfogadjuk, feltéve, hogy lovaink is jó és biztos ellátásban részesülnek itt.

- Azt megkapják. A másik két gentleman lovait is biztonságba helyeztük. Meg akarják talán tekinteni a lakásomat?

- Igen, mutassa meg! Mindig jó, ha az ember ismeri azt a helyet, ahol az éjszakát tölti.

Winnetou és Old Shatterhand felvették fegyvereiket és követték a mérnököt egy nem nagyon távol fekvő, alacsony épülethez, melynek falai kőből voltak, mert nemcsak átmeneti célokra, hanem később a hídország lakásául szánták. A mérnök ajtót nyitott és mikor beléptek, gyertyát gyújtott. A szobában tűzhely, asztal, néhány szék és a különféle szerszámokon meg edényeken kívül széles ágy állott, melyen elég hely volt. A két vendég meglepedésének adott kifejezést és indulni akartak, hogy lovaikat is elhelyezzék. Erre így szólt a mérnök:

- Nem akarják a holmijukat rögtön itt hagyni? Minek cipelik takaróikat és fegyvereiket feleslegesen ide-oda?

Nem találtak okot, miért ne adnának neki igazat. A falak erősek voltak, az ablakok pedig oly kicsinyek, hogy ember nem fért be rajtuk; a vastag fából készült ajtónak erős zára volt, úgy látszott tehát, hogy az említett tárgyak itt egészen biztos helyen maradnak; ott is hagyták őket, azután a lovakat a fészerbe vitték, ahol már a két Timpe elhelyezte a magáét. Vízet meg takarmányt adtak nekik, azután mindhárman visszatértek a kocsmába.

Útközben a mérnök kijelentette, hogy vacsorára is a vendégei és még hozzáfűzte:

- Ma este tehát önökkel és nem az embereimmel vacsorázom, miután egyikük, a scout, nem tetszik önöknek. Mondja csak, Mister Winnetou, oka van rá, hogy ne bízzék benne?

- Winnetou soha sem mond vagy tesz valamit ok nélkül - felelte az apacs főnök.

- Hiszen mindig hű és megbízható volt!

- Winnetou nem hisz ebben a hűségben. Testvérem majd tapasztalni fogja, meddig tart. A félvér Yato Indának, vagyis jó embernek nevezi magát, a valódi neve azonban valószínűleg De Senanda, ami a komancsok nyelvén „mérgező kígyó” jelent.

- Van ilyen nevű komancs? - kérdezte a mérnök Old Shatterhandet.

- Azt a félvért hívják így, akiről Winnetou az előbb beszélt, ő ugyanis a Fekete Táltos unokája.

- Mister Winnetou, tisztelet, becsület az ön éleslátásának és ítéletének, de most az egyszer bizonyosan tévedett. A scout annyi bizonyítékát adta hűségének, hogy bíznom kell benne.

- Fehér testvérem azt teheti, ami tetszik neki; de ha Old Shatterhand és Winnetou később úgy beszélnek, hogy azt a scout is hallja, akkor mindaz, amit mondanak, csak ámitás.

Mikor megint visszatértek a kocsmába, a mérnök jó vacsorát rendelt a vendéglősnél öt személyre, mert most már a két Timpét is vendégének tekintette és az asztalukhoz ült Old Shatterhand megkérdezte a hosszú, szőke Kastól, mi szél hozta erre a vidékre és hová akarnak menni innen. Kas röviden elbeszélte örökségének történetét és azt, milyen csodálatos módon találkozott ma össze egy unokatestvérével és örökösársával.

- Most Santa Fébe kell mennünk - folytatta -, de sajnos, nem mehetünk a legközelebbi és leg-
egyenesebb úton.

- Miért nem?

- A komancsok miatt. Innen kelet felé indulunk és csak azután kanyarodunk délnek.

- Hm! Talán együtt lovagolhatunk. Mi ugyanis szintén Santa Fébe igyekszünk, ha nem is
örökségi ügyben.

Erre Kas összecsapta kezeit, hogy csak úgy csattant, és elragadtatásában túl hangosan fel-
kiáltott:

- Micsoda szerencse! Has, hallod? Old Shatterhanddel és Winnetouval lovagolhatunk! Most
már fűtyülök az egész komancs bandára. Nem is kell kerülőt tennünk, hanem átlövagolunk
közöttük.

- Ne kiabáljon úgy! - mosolygott Old Shatterhand. - Ujjongásra semmi oka. Nekünk sem jutott
eszünkbe a komancsok területének kellős közepén átlövagolni, hanem éppen úgy, mint önök,
mi is el voltunk rá szánva, hogy kelet felé kerülünk.

- Természetesen úgy lesz, ahogy akarják. Hogy gondolják, mikor indulunk innen el, Sir?

- Holnap, mihelyt kialudtuk magunkat. Akkor este elérjük az Alder-Springet (Fűzfa-forrás),
hol tanyát ütünk éjszakára.

Erre a névre különös hangsúlyt helyezett, mert titokban az egész beszélgetés alatt a félvér
scoutot figyelte, és jól látta, milyen figyelmesen hallgatózik, ámbar azt a színezetet iparkodott
adni a dolognak, mintha a legkevésbé sem érdekelné. Különben sem ő volt az egyetlen, aki
titokban ilyen nagy figyelmet szentelt a két híres barátnak.

Egészen közel a deszkafalhoz, mely a kínaiakkal teli helyiséget a kis szobától elválasztotta,
már a két Timpe belépte előtt az ég két fia ült (így nevezik magukat a kínaiak) dohányozva és
iddogálva. Előmunkásfélék voltak vagy valamely más kisebb méltóságuk lehetett, mert egyik
honfitársuk sem ült hozzájuk. Mindent hallhattak, amit mellettük beszéltek, és meg is értették,
mert már évek óta az Egyesült Államokban éltek, és San Franciscóban megtanulták az angol
nyelvet.

Has és Kas megérkezésével nem törődtek, ahogy a többiek sem; de mikor odabenn a kis szo-
bában Old Shatterhand és Winnetou fegyvereiről és azok értékéről beszéltek, jobban füleltek.
Azután egészen váratlanul megérkezett ez a két férfiú, és a kínaiak előbb kíváncsian, később
vágyakozva kandikáltak át utánuk a deszkahasadékon, és úgy látszott, mintha le sem tudnák
venni szemüket kettőjük drága fegyvereiről. Mikor később a mérnök visszatért vendégeivel és
a fegyverek már nem voltak náluk, vége volt a kínaiak eddigi nyugalmanak. Vékony szem-
öldökök le s fel szaladgált; ajkuk remegett, ujjaiuk görcsösen mozogtak, ide-oda csúszkáltak;
mindkettőjüknek ugyanaz az érzése és ugyanaz a gondolata volt, csak egyik sem akarta előbb
kimondani. Végül az egyik már nem tudott uralkodni magán; halkán megkérdezte:

- Hallottál mindent?

- Igen - felelte a másik.

- És láttál?

- Láttam!

- A fegyvereket is?

- Azokat is!

- Milyen drágák lehetnek!

- Bizony!

- Ha a miénk lenne! Mennyit kell dolgoznunk, kínlódnunk és nyomorognunk, csak hogy csontjainkat az őseink mellé temethessék a hazánkban!

Szünet állott be; gondolkoztak. Kis idő múlva az egyik hosszút szippantott pipájából és ferde szemével ravaszul pislogva megkérdezte:

- Sejtet, hol lehetnek a fegyverek?

- Tudom - hangzott a válasz.

- Nos, hol?

- A mérnök házában. Ha a fegyverek a mieink lehetnének, eláthatnánk és senki sem tudná meg, ki csente el őket.

- Később pedig eladhatnánk Friscóban. Sok, nagyon sok pénzt kapnánk értük, gazdag urak lennénk, visszatérhetnénk a Mennyei Birodalomba és mindennap fecskéfészket ehetnénk.

- Bizony, megtehetnénk; igazán megtehetnénk, csak akarnunk kellene!

Újabb szünet után, mialatt egymás arckifejezésében és pillantásaiban igyekeztek olvasni, folytatták a beszélgetést.

- A mérnök háza kőből van és senki sem mászhat be az ablakon!

- Az ajtó pedig erős és nagyon szilárd, ráadásul vaslakat van rajta!

- De a tető! Nem tudod, hogy csak zsindeletető fedi?

- Tudom. Ha volna egy létra, könnyedén nyílást vághatnánk és bemászhatnánk rajta.

- Létra akad elég!

- Igaz; de hol kellene a fegyvereket elrejtetni? Ha a földbe ássuk, megrozsdásodhatnak.

- Jól be kellene burkolni. A raktárbódében van gyékény, több mint elegendő.

Egész eddig suttogó hangon beszélgettek egymással; most még közelebb húzódtak és azt a módot, ahogyan tovább beszéltek, már csak alig hallható ajkrebegésnek lehetne nevezni. Azután elhagyták a bódét, az egyik pár perccel később, mint a másik.

Éppen, mikor az utóbbi eltűnt, új jövevény lépett be. Egy indián volt, kék vászoninget, bőrnadrágot és mokaszint viselt. Csak késsel volt felfegyverezve, mely övébe volt dugva. Haja kibontva, hosszan omlott le hátán, nyakában szíjon nagy orvosságos zacskó lógott.

A bejáratnál állva maradt, hogy a sötétségből jövet, szeme megszokja a világosságot, azután egy pillantást vetett a nagy teremre, majd lassú léptekkel a kis szoba felé indult.

Egy indián természetesen nem volt itt ritka jelenség, a kínaiak tehát ezt az indiánt is alig vették észre. A kis szobában, hol a fehérek ültek, megjelenése szintén nem váltott ki más hatást, mint hogy rövid pillantással végigmérték, azután nem törődtek többet vele. Olyan ember alázatos tartásával ment végig az asztalok között, aki tudja, hogy éppen csak megtűrik, és a tűzhely közelében lekuporodott a földre.

Mikor a scout ezt az indiánt megpillantotta, gyors rándulás cikázott végig az arcán, de oly villámgyorsan, hogy senki sem vette észre a jelenlevők közül. Úgy tettek mindketten, mintha tudomást sem vennének egymás létezéséről; de a mélyen lesütött pillák alól itt-ott mégis egy-egy pillantás suhant ide vagy oda, és úgy látszott, hogy ezeket a pillantásokat kölcsönösen

megértik. Azután a scout felkelt az asztal mellől és a kijárat felé indult, lassan, hanyagul cammogva, mint aki minden szándék és gondolat nélkül cselekszik.

De akadt két ember, kiknek éppen ez a nagy és tüntetésszerű céltalanság volt feltűnő: Winnetou és Old Shatterhand. Azonnal elfordították tekintetüket az ajtóról, de csak látszólag, mert aki ismeri a vadnyugatiak gyakorlott szemét, az tudja, oldalról is képes annyi fényt befogadni, hogy pontosan láthassa, mi történik ott, ahová látszólag nem is néz.

Az ajtóhoz érve, a scout megfordult néhány pillanatra; látta, hogy senki sem figyel, gyors, rövid kézmozdulattal jelt adott a vörösnek, melynek jelentőségét csak az érthette meg, akivel előzőleg már összebeszélte. Azután újból megfordult és kilépett a sötét éjszakába.

Ezt a jeladást Winnetou éppen úgy észrevette, mint Old Shatterhand: csak egy pillantást váltottak egymással, és azonnal egy véleményen voltak. Amit gyanítottak és amit tenni akartak, az a következő volt. Az idegen indián titkos egyetértésben áll a scouttal, mert ez jelt adott neki. Az egyetértés titkos, mert vigyáztak rá, hogy más ne lássa és ne tudja. Mindebből rossz szándéokra lehet következtetni, melynek okvetlenül nyomára kell jönni. Valakinek tehát követni kell a scoutot, hogy meglesse, mit csinál. Mivel csaknem bizonyos volt, hogy indiánokról van szó, ezt a feladatot Winnetou akarta magára vállalni, hiszen ő is indián volt. Sajnos, az ajtón nem volt szabad kimennie, mert ez élesen meg volt világítva, és a scout bizonyára úgy helyezkedett el, hogy mindenkit láthasson, ki elhagyja a bódét. Szerencséjére az apacs az előbb észrevette, hogy a hordók, ládák és kötegek mögött egy kis ajtó van, valószínűleg abból a célból, hogy ezeket a holmikat ki-be lehessen szállítani, anélkül, hogy a főbejárat felé kellene kerülni. Ezen a hátsó ajtón akart Winnetou kimenni. Hogy ez lehetőleg észrevétlenül történhessen, várnia kellett, míg a jelenlevők figyelme Old Shatterhandre irányul, ami bizonyosan azonnal megtörténik, mielőtt ez beszélni kezd az indiánnal.

A második teendő ugyanis az volt, hogy keresztkérdések alá vegyék az indiánt és lehetőleg kiszedjenek belőle valamit, amiből következtetni lehetne a szándékaira.

Old Shatterhand nem is késlekedett. Mikor mindenki rá hallgatott, minden szem felé irányult, Winnetou elmaradt az asztaltól és eltűnt a hordók mögött, hogy a hátsó ajtóhoz jusson.

Az indián erős testalkatú, középkorú férfiú volt. Hamarosan kiderült, hogy ész tekintetében sem valami gyenge fickó. Ezt persze Old Shatterhand már előre sejtette, mert ilyen titkos és veszélyes feladatokat rendszeren okos harcosra bíznak.

- Vörös testvérem távol ült tőlünk. Nem akar enni vagy inni? - így hangzott Old Shatterhand első kérdése.

A vörös tagadólag rázta meg a fejét.

- Miért nem? Nem vagy sem éhes, sem szomjas?

- Inwarnwa éhes is, szomjas is, de nincs pénze - szólalt meg most az indián.

- Inwarnwa, ez a neved?

- Így hívnak.

- Ez az upsarokák nyelvén annyit tesz, hogy iramszarvas. Ehhez a törzshöz tartozol?

- Közülük való harcos vagyok.

- Hol legelteti a törzs most a lovait?

- Wynningban.

- Hogy hívják a főnöküket?

- Szürke Medvének nevezik.

Old Shatterhand véletlenül rövid idővel azelőtt a varjú-indiánoknál járt, kik a dakoták népéhez tartoznak; módjában állott tehát megítélni, hogy hazudik-e az indián. A feleletek helyesek voltak.

- Ha testvérem nem tud fizetni, üljön hozzánk és egyék velünk - folytatta.

Az indián fürkésző pillantást vetett reá és kijelentette:

- Inwarnwa bátor harcos; csak olyan emberekkel eszik együtt, kiket ismer, és akik éppen olyan bátrak. Van neved? Hogy hívnak?

- Old Shatterhandnek neveznek.

- Old Shatt...

A torkán akadt a szó. Csak egy pillanatra vesztette el nyugalmát és önuralmát, de ezzel mégis elárulta, hogy meg van ijedve. Gyorsan összeszedte magát és látszólagos elfogulatlansággal folytatta:

- Old Shatterhand? Uff! Akkor nagyon híres sápadtarcú vagy!

- Akivel tehát együtt ehetsz. Gyere ide hozzánk és egyél-igyál!

Ahelyett, hogy eleget tett volna a felszólításnak, az indián kutatva jártatta körül szemeit és megkérdezte:

- Nem látom a vörös férfiút, ki melletted ült. Hová ment?

- Kint lesz a másik helyiségben.

- Nem vettem észre, mikor kiment. Ha te Old Shatterhand vagy, akkor ő valószínűleg Winnetou, az apacsok főnöke?

- Úgy van, ő az. Hol a lovad?

- Nem lovon jöttem.

- Hogyan? Egy upsaroka, ki oly sok napi utazásra van dél felé törzsétől, nem lovon jár? Útközben vesztetted el?

- Nem is hoztam magammal.

- Más fegyvert sem, csak egyetlen kést?

- Semmi mást.

- Ennek igen fontos oka lehet!

- Megesküdtem, hogy ló nélkül és csupán késsel járok.

- Miért?

- Mert a komancsok is ló és más fegyver nélkül voltak.

- Komancsok? Hol?

- Fent, közel a mi akkori legelőinkhez. Dakotában.

- Komancsok, oly messze északon? Csodálatos.

Old Shatterhand hangjában is kifejezte kételyét. A vörös majdnem csúfondáros pillantást vetett felé és így felelt:

- Old Shatterhand nem tudja, hogy egyszer minden indián harcosnak Dakotába kell mennie, hogy szent agyagot hozzon a békepipához?
 - Nem mindenkinek kell ezt megtennie és nem is mindegyik tette meg.
 - A komancsok megtették. Találkoztak velem és fivéremmel; őt leszúrták, nekem sikerült megmenekülnöm. Akkor esküt tettem és azóta ló nélkül, egyetlen késsel követem őket; nem nyugszom, míg meg nem öltem őket!
 - Mivel a szent szokásokra figyelmeztetsz, azt is tudnod kell, hogy egyetlen indiánnak sem szabad megölni egy másikat ezekhez a kőbányákhoz vezető úton?
 - A komancsok mégis elkövették a gyilkosságot!
 - Hm! De mire való ez az eskü? Ló nélkül és csupán késsel! Hogyan akarsz vadászni? Miből éltél útközben?
 - Meg kell ezt mondanom neked? - szólt büszkén az indián, mert azt hitte, hogy tökéletesen megtévesztette Old Shatterhandet.
 - Nem - felelte ez nyugodtan. - Én csak azt nem tudom felfogni, hogy te oly hosszú időn át és oly hosszú úton nem ültél lovon.
 - Esküt tettem és megtartottam.
 - Nem igaz, megszegted!
 - Bizonyítsd be!
 - Te ma nyeregben ültél!
 - Uff! Uff!
 - Igen, míg esett az eső.
 - Uff! Uff! - ismételte az állítólagos upsaroka; félig ijedten, félig dacosan hangzott. Felugrott és most Old Shatterhand közelében állott. A fehér vadász lehajolt, két kezével végigsimította a nadrágját, majd így szólt:
 - A nadrágod kívülről nedves, belül pedig száraz. Persze, mert a belső részeket, melyek a ló testéhez simulnak, nem érthette az eső.
- Erre az éles szemű megfigyelésre az indián nem volt elkészülve, de hamar kész volt a kibúvóval:
- Minden gyerek tudja, hogy a nadrág belső fele hamarabb szárad meg, mint a külső. Old Shatterhandnek még sokat kell tanulnia!
- Ez a szemtelenség már sok volt; a vadász azonban mégis nyugodt maradt. Eddig az angol nyelvet használta, melyet a vörös tűrhetően beszélt; de most az upsarokák nyelvén intézett hozzá egy kérdést, és nem kapott feleletet. Még néhány kérdést tett fel, de ugyanúgy nem kapott választ. Keze ránehezedett az indián vállára és így szólt angolul:
- Miért nem felelsz nekem? Saját törzsed nyelvét sem ismered?
 - Esküt tettem, hogy nem beszélem addig, míg fivérem halálát meg nem bosszultam.
 - Úgy! Mondhatom, végtelenül különösen hangzanak az esküid! De még sokkal különösebb az az ostobaság, hogy azt képzeled, megcsalhatsz engem. Éppen a beszéded az, mely elárul téged. Egészen pontosan tudom, hogyan beszél a sápadtarcúak nyelvét egy upsaroka és

minden egyes másik törzs. Te nem vagy varjú-indián, hanem komancs. Van bátorságod bevallani?

- A komancsok ellenségeim; ezt már mondtam neked!

- Éppen az, hogy ellenségeidnek nevezed őket, a bizonyítéka annak, hogy az vagy!

- Tehát hazugnak nevezel? Úgy látszik, a fehéreknek az a szokása, hogy megsértsék vörös vendégeiket. Megyek!

Az ajtó felé indult.

- Maradsz! - parancsolt rá Old Shatterhand és karon ragadta.

Az indián erre kirántotta kését és felkiáltott:

- Kinek van joga visszatartani engem? Neked? Mit vétettem ellened? Semmit! Megyek és mindenki, aki ebben meg akar akadályozni, ezt a vasat kapja a szívébe!

Ám Old Shatterhand mindeközben erősen fogta bal kezével, jobbjaival pedig gyors mozdulattal kiragadta kezéből a kést és megismételte:

- Maradsz! Várunk, míg Winnetou visszatér; akkor majd elválík, mehatsz-e vagy nem. Kuponrodj újból oda, ahol az előbb guggoltál. Mindenféle szökési kísérletre golyót röpítek beléd.

Az előbbi helyére lökte; az indián ott lezuhant. Fel akart ugrani, de aztán mást gondolt és ott maradt összehúzódva. Old Shatterhand újból leült vacsorájához és maga mellé tette a felhúzott kakasú revolvert, hogy fenyegetésének nyomatékot adjon.

Folytatták a vacsorát, de a beszélgetés nemigen akart felélénkülni. Kis idő múlva visszatért a scout és leült a helyére. Mivel az indiánt ugyanabban a helyzetben találta, nem sejtette, mi történt időközben. A pályaőr és a raktárnok, kik mellette ültek, elbeszéltek neki. A félvér végighallgatta és külsőleg nyugodt maradt, jóllehet bensőleg nagy aggodalomban volt, hogy Winnetou kileste.

Mikor az apacs kisuhant a hátsó ajtón, széles ívben előrelopózott, abban a feltevésben, hogy rajtakapja a scoutot valamin. A kocsma széles, nyitott ajtaja fényesen meg volt világítva, és ha az ember folyton tovább menve, állandóan szemmel tartotta, mindenkit látnia kellett, aki az ajtó és öközött elhaladt.

Winnetou még nagyobb ívbe kanyarodott, még nagyobbba, de hiába! Gyakran állva maradt és hallgatózott a sötét éjszakába, de éppoly eredménytelenül. Visszatért és újból kezdte; újból siker nélkül. Telt-múlt az idő, míg végül oldalról egy alakot látott a kocsma felé közeledni; mikor elérte az ajtót és bement, akkor ismerte meg, kicsoda.

- Uff! Ez a scout volt - gondolta magában. - Úgy látszik, mégsem volt semmiféle titkos szándéka, azért kerestem itt hiába. Winnetou most az egyszer tévedett. Old Shatterhand nagyon csodálkozik majd.

Nem vette a fáradságot, hogy észrevétlenül térjen vissza, hanem az elülső, kivilágított ajtón ment be. Mikor a scout közeledni látta, hevesebben dobogott a szíve. Most kellett kiderülnie, kihallgatott-e valamit az apacs vagy nem. Winnetou leült Old Shatterhand mellé, aki elmondta neki, mire jutott az indiánnal, és végül halkán megkérdezte:

- Szerencséje volt vörös testvéremnek?

- Winnetounak nem lehetett sem szerencséje, sem szerencsétlensége, mert tévedésben volt. Semmi sem történt.

- De a jel, melyet a scout a vörösnek adott?
- Talán nem is jel volt, csak önkéntelen kézmozdulat.
- Akkor én is tévedtem volna? Nem, ezt nem hiszem el! Ez az indián biztosan nem upsaroka, hanem komancs.
- Ártott neked vagy nekem vagy másvalakinek valamit?
- Nem, eddig nem.
- Akkor még nem is bánhatunk úgy vele, mint ellenséggel. Shatterhand testvérem bocsássa őt szabadon.
- Jól van, ha úgy akarod; de nem szívesen teszem.

Megmondta a vörösnek, hogy eltávozhat. Az lassan felállt és visszakérte a kését. Mikor visszakapta, ezekkel a szavakkal dugta be az övébe:

- Ez a kés ma több munkát kapott, mert új esküt tettem magamban. Old Shatterhand hamarosan meg fogja tudni, hogy ez is olyan különös-e, mint az előzőek!

A fenyegetés után gyors léptekkel eltávozott. A scout arcán mindaddig feszült nyugtalanság, sőt aggodalom tükröződött, most azonban szinte látható volt rajta a megkönnyebbülés, sőt egy villanásra a gúnyos elégedettség. Winnetou odasúgta Old Shatterhandnek:

- Testvérem, nézze meg a meszticet!
- Látom!
- Kinevet bennünket!
- Sajnos, jó oka lehet rá.
- Igen. Előbbi kézmozdulata tehát mégis jeladás volt az indiánnak, akit te komancsnak tartottál. Nem tévedtünk.
- Nem találtad őt odakinn. Ki tudja, micsoda ördögi tervet szöttek! Annál élesebben kell mostantól szemmel tartani. Meg vagyok róla győződve, hogy veszedelmes ember.

Old Shatterhandnek igaza volt, mikor a meszticet veszedelmes embernek nevezte és azt mondta, hogy odakinn ördögi tervet szöttek.

Mikor a scout a bódét elhagyta, először is óvatosan kitért a fénykörből, melyet a lobogó lángok vetettek a szabadba. Azután a kocsmától éppen merőlegesen továbbmenve, körülbelül háromszáz lépést haladt, míg halk hangot hallott, mely a nevére szólította. De ez nem az a név volt, melyet a telepen viselt, hanem egészen más. A hang így szólt:

- Gyere ide, Ik Senanda (Mérgek Kígyó)! Itt vagyunk.

Tehát valóban az volt, kinek Winnetou tartotta: a Fekete Táltos, a komancsok legveszedelmesebb főnökének unokája.

Ahogy követte a hangot, nemsokára három indián állott előtte, akik közül az egyik rettentő magas és erőteljes természetével vált ki. Maga a főnök volt, aki ezen szavakkal üdvözölte:

- Üdvözlégy, leányom fia! Beküldtem a házba Kita Kunosát (Két Toll), legravaszabb harcosomat, hogy tudhasd: megjöttem és várok reád. Beszéltél vele?
- Egy szót sem. Pusztán megjelenése elég volt nekem.

- Okosan tetted, az gyanút kelthetett volna. Itt nem lephetnek meg bennünket, mert a nyitott ajtó fényénél mindenkit láthatunk, aki kilép a házból. Különben is csak olyan emberekkel van dolgunk, kiknek sejtelmük sincs a Vadnyugatról.

- Tévedsz. Olyan emberek vannak itt, akik nagyon is jól ismerik.

- Uff! Ki lenne az? Mondd csak!

- Először két nagyon hosszú és nagyon sovány lovas jött, akik holnapig itt maradnak. Az egyik Timpének nevezi magát és úgy látszik, hogy a másikat éppen úgy hívják.

- Timpe? Pshaw! Egyetlen bátor harcos sem hallott valaha ilyen vagy ehhez hasonló nevet.

- De azután még ketten jöttek: Winnetou és Old Shatterhand!

- Uff! Uff! Uff! A haragos Manitou küldte őket ide.

- Nem a haragos, hanem a jóságos Manitou. Először persze én is megijedtem; de azután, mikor hallottam beszélni őket, öröm fogott el.

- Majd elmondod, mit hallottál, de nem itt. El kell mennünk.

- El? Miért?

- Mert tudom, hogyan gondolkoznak és cselekszenek az ilyen emberek. Beszéltek veled?

- Winnetou kikérdezett. Nem hitte el, hogy Yato Indának hívnak, és leányod fiának tartott engem.

- Az apacs tehát gyanút fogott és most követni fog, hogy megfigyeljen. Azonnal más helyet kell keresnünk.

- Hiszen meglátjuk, ha kilép az ajtón.

- Nem ismered őt. Mindent számításba vesz és tudja, hogy egy ellenség, mely ehhez a tanyához lopózkodik, éppen ezzel az ajtóval szemben rejtőzik el, mert innen mindent láthat. Winnetou tehát ide fog jönni, mégpedig nem a kivilágított ajtón át. Van másik kijárat?

- Egy kis ajtó az élelmiszerraktár mögött.

- Azon át fog kisurranni, és a sötétben idelopózkodik. A második oldalra kell mennünk.

Széles ívben átsurrantak jobb felé, a kocsma körül, míg Winnetou balra tartott, így tehát nem találta meg őket. Ott egy fa alatt állapodtak meg, és a scout elbeszélte, hogy mit hallott. A főnök feszülten hallgatta végig, majd így szólt, majdnem kiabálva örömeiben:

- Az Alder-Springhez akarnak menni? Holnap estére ott lesznek? Megfogjuk őket; ott megcsípjük őket; nem illanhatnak el előlünk! Micsoda ujjongás lesz odahaza, ha a többiek meglátják őket! Addig kínozzuk őket, míg üvöltenek, mint a gyáva coyotok! Ez a két scalp sokkal többet ér, mint a sok copf, amiért tulajdonképpen elindultunk! Winnetou a legősibb és legveszedelmesebb ellenségünk!

Még tovább áradozott örömeiben, míg csak unokája félbe nem szakította:

- Igen, egészen bizonyosan elfogjuk és halálra kínozzuk őket, de ezért lemondanál a kínaiakról, kiket a kezetekre akartam játszani?

- Dehogy; hiszen azért léptél a tűzparipa embereinek szolgálatába és mi azért jöttünk ide ma, hogy megkérdezzük, megtörténhetik-e egyhamar.

- Én mindennap kész vagyok, de remélem, ti is megtartjátok szavatokot, melyet nekem adtatok!

- Megtartjuk. Vagy azt hiszed, hogy megcsalnám leányom fiát? Az összes pénz, arany meg ezüst a tied; minden egyéb, a ruhák, a szerszámok, a készletek és főleg a hosszú copfos emberek skalpja a mienk. Hozzászoktunk, hogy a sápadtarcúak mindent elrabolnak tőlünk; ki kell térnünk előlük, mert nagyobb hatalmuk van, mint nekünk; most azonban idejönnek ezek a sárga bőrűek és hidakat meg vasutakat építenek arra a földre, mely a mienk! De ezért mindnyájan meglakolnak! A komancsok harcosaié lesz a dicsőség, hogy ők voltak az első vörös férfiak, kiknek hosszú copfos skalpjaik voltak. Erről nem mondunk le!

Most kimerítő magyarázgatás következett a terepről és a tanya egyes részeiről, a módszerről, hogyan kell elkezdni a megrohanását és a várható zsákmányról. Azután Fekete Táltos jelt adott két kísérőjének, hogy csatlakozzanak hozzájuk; eddig kétoldalt örködtek, nehogy a főnököt valaki meglepje és felfedezze.

A titkos tanácskozáson végül is a következő terv született: másnap este az Alder-Spring mellett el kell fogni Old Shatterhandet és Winnetout Hasszal és Kasszal együtt. Azt pedig, hogy mikor támadnak a Firwood-Campra, majd egy küldönccel megüzenik a scoutnak. Erre az utóbbi elbúcsúzott a három szövetségéstől és visszatért a kocsmába.

Fekete Táltos a két komancsával együtt egy közeli rejtékhelyre húzódott; a megbeszélés értelmében itt kellett megvárniuk a kocsmába küldött társukat. Hamarosan meg is érkezett és mély bosszúsággal jelentette, hogy bánt el vele Old Shatterhand. Mikor hallotta, hogy Winnetouval együtt meg fogják támadni, örömeben a fogai között sziszegte:

- Meg fogja bánni, hogy bántalmazott! Én leszek, aki a legrettenetesebb kínokat okozza neki!

Az indiánok már nekikészülődtek, hogy lovaikhoz menjenek - másutt rejtették el őket -, amikor lépteket hallottak. Villámgyorsan a nedves, iszapos földre vetették magukat - ám épp a közeledő két ember útjába kerültek. Az egyik pontosan az indián főnökben botlott meg; átzuhant rajta, és társát is magával rántotta. Egy szempillantás alatt megragadták és fogva tartották őket.

- Ne kiabáljatok, mert az életetekbe kerül! - parancsolt rájuk a Fekete Táltos. - Kik vagytok?

- Munkások - felelte az egyik aggodalmasan.

- Álljatok fel; de egyik se tegyen egyetlen lépést sem, ha kedves az életetek! Miért lopózkodtok titokban errefelé? Ha munkások vagytok, kik a telephez tartoznak, erre nincs szükségetek!

- Mi nem lopózkodtunk!

- De igen! Ilyen halkán és óvatosan csak olyan ember jár, aki nem akarja felfedni magát. Mi van a kezetekben?

- Fegyver.

- Fegyver? Minek a munkásoknak a fegyver? Mutassátok: látni akarom!

Elragadta tőlük, megtapogatta és minden darabot külön felemelt, hogy az ég felé tartva, jobban megszemlélhesse.

- Uff, uff, uff! - mondta halkán, örömteli csodálkozással. - Ezt a három fegyvert jól ismerik itt a Vadnyugaton. A sok szeggel kivert egészen biztosan Winnetou híres ezüstpuskája. Márpedig ha így van, a másik kettő nem lehet másé, mint Old Shatterhandé; a Henry-puska és a medveölő. Jól következtettem?

A kínaiak hallgattak. Annyira féltek az indiánoktól, hogy sem szólni, sem mozdulni nem mertek.

- Beszéljete! - ripakodott rájuk a főnök. - Old Shatterhand és Winnetou fegyvereit tartom a kezemben?

- Igen - lehelte egyikük, aki eddig is beszélt.

- Szóval, loptátok őket?

A kérdezett újból hallgatott.

- Látom, hogy sárga kutyák vagytok, akikre ilyen férfiak sohasem bíznák a fegyvereiket. Ha nem vallod be, azonnal beledöföm a késemet a testedbe! Beszélj!

Erre a kínai sietve válaszolt:

- Titokban vettük el.

- Uff! Tehát mégis! Winnetou és Old Shatterhand túl nagy biztonságban érezheti magát, hogy megváltak fegyvereiktől. Tolvajok vagytok. Tudjátok, mit fogok veletek tenni? Megérdemeltétek a halált!

A kínai most térdre borult, felemelte karjait és könyörögni kezdett:

- Ne ölj meg minket!

- Természetesen el kellene vennünk az életeteket; de futni hagyunk, ha megteszitek, amit parancsolok nektek.

- Mondd meg, ó, mondd meg! Engedelmeskedni fogunk!

- Jól van! Miért loptátok el a fegyvereket? Hiszen nem tudjátok hasznukat venni, nem vagyok vadászok.

- El akartuk őket adni, mert hallottuk, hogy sok, nagyon sok pénzt érnek.

- Mi megvesszük tőletek.

- Valóban? Igaz ez?

- Én a komancsok főnöke vagyok. A nevem Tokvi Kewa, ami a sápadtarcúak nyelvén annyit jelent, hogy Fekete Táltos. Hallottatok már rólam?

Bizony hallottak, mégpedig annyi rosszat, hogy a kínai mély megdöbbenéssel felkiáltott:

- A Fekete Táltos?! Igen, ismerünk téged!

- Akkor tudod, milyen nagy és híres főnök vagyok én és hogy mindaz, amit mondok, mindig színigaz. Megveszem tőled a fegyvereket.

- Mennyit adsz értük?

- Többet, mint amennyit bárki más adna.

- Mennyit?

- Az életeteket. Az ilyen lopást halállal büntetik; de én a puskákért nektek ajándékozom az életet.

- Az életet? Csak az életet? - kérdezte a copfhordozó reszketve és csalódottan.

- Hát nem elég ez? - förmedt rá a vörös. - Kaphatnak ilyen fickók, mint ti vagytok, többet is, mint az életet? Mit akartok még?

- Pénzt!

- Pénzt! Tehát ércet! Ha érc kell nektek, azt is kaphattok. A késeink vasa olyan hegyes és éles, hogy eleget kaphattok belőle. Kell?

- Nem, nem! Kímélj meg minket! - nyögte a kínai. - Mi élni akarunk; tartsd meg a fegyvereket!

- Ez a szerencséd, te sárga birka! És most hallgass ide, mit parancsolok még neked. Old Shatterhand és Winnetou igen hamar észre fogják venni, hogy eltűntek a puskáik; nagy zajt csapnak, keresni és kérdezősködni fognak. Mit tesztek akkor?

- Hallgatni fogunk.

- Hallgatnotok kell. Egy szót sem szabad szólanotok, egyetlen szót sem, különben megölnék titeket, mert ti vagytok a tolvajok. De rólunk sem szabad beszélgetek, mert ha megtudják, hogy találkoztatok és beszéltek velünk, akkor mindent kitalálnak és el vagytok veszve. Engedelmeskedtek a parancsomnak?

- Hallgatni fogunk, mint a sír!

- Ezt követelem tőletek, mert ha eláruljátok, hogy itt voltunk, visszajövünk és bosszút állunk; keservesen haltok meg a kínzócsölpön. És még egy kérdést: ismeritek ezeket a neveket: Iltcsi és Hatatilla (Szélvész és Villám)?

- Nem.

- Így hívják Winnetou és Old Shatterhand lovait. Tudjátok, hol vannak?

- A fészerben, itt mögöttünk. Hallottuk, hogy odavezették őket.

- Akkor veletek már végeztünk. Tehát gondoljatok a figyelmeztetésemre és hallgassatok! Most mehettek!

Belerúgott mindkettőjükbe és a kínaiak sietve eltűntek az éj sötétjében, boldogan, hogy legalább az életük megmaradt.

- Uff! Szerencsésebbek már nem is lehettünk volna! - mondta az indián főnök elégedetten. - Miénk a csodafegyver, a medveölő és az ezüstpuska. Most majd elhozzuk a lovakat is. Az én csődörömön kívül nincsen párjuk!

- Tokvi Kewa a fészerbe akar menni? - kérdezte az indián, akit korábban a kocsmába küldtek.

- Úgy gondolja, testvérem, hogy itt hagyjam ezeket a lovakat? Ha az én csődöröm nem lenne, ezek lennének a legjobb lovak az egyik nagy víztől a másikig. Elhozom őket, mert legalább olyan értékesek, mint a fegyverek, melyeket a sárga fickóktól elvettünk.

Hangtalanul a fészerhez lopózkodtak, melynek ajtaját csupán egy retesz zárta, és hallgatóztak. Belülről néha egy-egy lódobbanás hangzott, ahogy valamelyik ló kirúgott. Sötét volt odabenn. Úgy látszott, nincsen őr, különben a helyiségből világosság szűrődött volna ki. A főnök félretolta a reteszt, kissé kinyitotta az ajtót, úgy helyezkedett el, hogy belülről ne lehessen látni és félhangosan beszólt néhányszor angolul, mintha valami ismerőse lenne az esetleg benn tartózkodó őrnek. Nem jött semmiféle válasz. Erre a négy indián belépett.

A két Timpe lovát egészen hátra vitték; a fekete mének majdnem egészen elől állottak. A főnök a sötétségben is igen hamar felfedezte ezt.

- Itt vannak - mondta. - Szedjétek össze magatokat! Nem szabad felülnünk rájuk, mert nem ismernek minket; vezetnünk kell őket, hiszen odakünn úgyszólván sok veszélyeségünk lesz velük, mielőtt észreveszik, hogy jönniük kell, anélkül, hogy gazdáik ott lennének.

Óvatosan eloldozták a fekete méneket. Azok ellenkezés nélkül követték ugyan a koman-
csokat, de látszott rajtuk, hogy gyanút fogtak. Az ajtót újból elreteszelték, azután amilyen
gyorsan csak tudtak, elináltak az értékes zsákmánnyal. Az esőtől felázott, iszapos talajon
ember is, állat is nesztelenül haladhatott.

Tokvi Kewa rendkívül meg volt elégedve magával: alaposan kifogott gyűlölt ellenségein. Meg
volt győződve róla, hogy ügyesen s ravaszul cselekedett. De tévedett: nem vette számításba a
két kárvallott éles eszét, sem kitűnően idomított lovaik intelligenciáját: mindkét állatot arra
nevelték, hogy gazdáik engedélye nélkül ne engedelmesskedjenek idegeneknek.

A legnagyobb hiba mégis, melyet elkövetett, az volt, hogy megmondta a nevét a kínaiaknak.
Biztos volt benne, hogy nem mernek beszélni; csak azért nem ölte meg őket, mert félt, hogy
felfedezik az eltűnésüket. Ez azonban, mint később kiderült, jóvátehetetlen baklövésnek
bizonyult.

MÁSODIK FEJEZET A FEKETE TÁLTOS

Kedves olvasó, hallottál-e valaha a fehér táltosról? Sokat írtak és még többet beszéltek róla. Számtalan fehér vadász és vörös férfi állította, hogy látták a fehér táltost, és valóban: látták is meg nem is; a fehér táltos mítoszának mindenesetre valóságos alapja van. Valamikor, amikor a tágas prériket még hatalmas bölénycsordák és vadménesek népesítették be, amelyek tavasszal északra, ősszel meg délre vonultak, szóval akkoriban sikerülhetett egy óvatos vadásznak a fehér táltost megpillantania. De nagyon óvatosnak kellett lennie, mert a fehér táltos volt a legokosabb és legtapasztaltabb vezérmén, amely valaha is egy musztángménes élén állott. Pillantása áthatolt a legsűrűbb bozótban; füle több ezer lépésről meghallotta a farkas surranását és sötétvörös orrlukái még nagyobb távolságról is megszimatolták az ember szagát. Ritkán fogott vadász lasszóval lovat olyan ménesből, melyet a fehér táltos vezetett és őrzött. Sohasem látták legelni. Nem volt rá ideje. Nyugodtan legelésző ménesét száguldotta körül folyton-folyvást, szünet nélkül, hogy a veszély legkisebb jelére azt az éles, trombitálásszerű nyerítést hallassa, melyre egy szempillantás alatt mindnyájan viharszerűen eliramlottak.

Állítólag néha sikerült elszakítani a ménestől; meg akarták fogni, őt, egyedül. Könnyű vágásban menekült; üldözői bárhogy sarkallták lovaikat, mégsem tudták utolérni; és mikor végül kinyúlt és mint a nyíl, elrepült, hogy eltűnjék a láthatáron, akkor látták be, csak bolonddá tette őket, hogy elcsalogassa a ménestől. Egy vakmerő vaquero, mestere a lovaglásnak, állítólag egyszer egyedül találta és egy mély szakadék felé terelte; a fehér táltos habozás nélkül leugrott a több száz láb mély szakadékba, azután odalenn nyugodtan ügetett tovább. A tehénpásztor mennyre-földre esküdött, hogy igazat beszél, és akik hallgatták, mindnyájan elhitték. Egy birtokos meg, Sierrából, azt mesélte, hogy a fehér táltost egyszer egy egész vadlóménessel együtt becsalogatta a karámjába, de a csodálatos fehér ló, mint valami madár, átrepült a húsz láb magas kerítésen. Senki sem kételkedett benne, pedig igazán komoly és tapasztalt vadászok voltak a hallgatóságban.

Így beszéltek az öregek, így beszéltek a fiatalok; úgy látszott, hogy a fehér táltos nemcsak sérthetetlen, de halhatatlan is, míg végül eltűnt a prériről az utolsó lónyájakkal együtt, amelyeket még láttak. A kérlelhetetlen civilizáció kipusztította a bölényeket és vadlovakat, de még ma is fel-felbukkan itt-ott egy-egy öreg vadász, aki azt állítja, hogy a soha utol nem ért fehér ló nem legenda, mert ő maga is látta.

Úgy van, nem volt kitalálás és mégis a képzelet szüleménye; nem volt soha és mégis volt; akik látták, nem csalódtak, csak tévedtek. Mert a fehér táltos nem egy ló, hanem sok, számos ló volt.

Minden vadlónyájnak volt egy vezére, mindig egy mén, mégpedig a legerősebb és legokosabb. Ha legyőzte összes versenytársait, neki engedelmeskedett az egész csapat, egészen a legfiatalabb csikóig. Ha mármost nálunk is azt állítják, hogy a legerősebb lovak a fehérek, kétszeresen áll ez a prérin. Ehhez járul, hogy a világos színű lovakat kímélték a vadászok; senkinek sem jutott volna eszébe, hogy fehér lovat fogjon magának lovagláshoz, mert egy ilyen állat messziről látható és lovasát is veszélybe hozza. Ezek a lovak tehát tökéletesen kifejlődhettek. Továbbá minden világos színű ló ösztönösen óvatosabb, mint egy sötétebb. Azután egy ménesnek olyan vezetőre van szüksége, melyet a színén is meg lehet különböztetni. Minél magasabb rangú a tiszt, annál ragyogóbb az egyenruhája. Amit az ember művészettel ér el, azt az állatnak a természet nyújtja. Emiatt lehetett - mint azt minden vadnyugati tudja -, hogy majdnem minden nagyobb fehér ló vezetett musztángménest.

Ha mármost ezek a világos színű vezérmének voltak a legerősebbek, leggyorsabbak, legkitartóbbak és legharagosabbak, könnyebb volt nekik, mint más lovaknak, egy esetleges üldözés elől megmenekülni. Minden vadász látott ilyen fehér lovat, megcsodálta gyorsaságát és okosságát, beszélt róla, hallotta, hogy mások ugyanazt beszélik. A végtelen préri élénkebbé teszi a képzeletet: sok fehér lóról volt szó, de lassacskán egyetlenegy alkotott belőle, a fehér táltost, melyet mindenfelé láttak, de soha sem tudtak elfogni.

Winnetou és Old Shatterhand idejében egy fekete táltos is volt, mellyel ugyanígy és mégis másképpen állott a dolog. Nem vad, hanem iskolázott, sőt rendkívül jól iskolázott ló volt, a naiini-komancsok főnöke birtokolta. Róla is a legcsodálatosabb dolgokat beszéltek. Megvolt benne mindenféle jó tulajdonság, eddig soha nem hallott mértékben; még soha harcban meg nem sebesült, meg nem botlott vagy pláne el nem esett, soha utol nem érte egyetlen üldözője sem és soha meg nem halt. A ló már az ősök idejében is élt; a nagyapával sértetlenül került ki minden küzdelemből; az apát épségben hozta ki minden veszedelemből, és most a jelenlegi főnöknél oly kiválóan bevált, hogy az a saját maga és egyben a ló tiszteletére, ugyanazt a nevet vette fel: Tokvi Kewa, a Fekete Táltos.

Az indiánok szentül meg vannak győződve róla, így állították, természetesen a naiini törzshöz tartozó beavatottak kivételével, hogy a fekete táltos csodáló. Ez a hit persze a ló tulajdonosának tekintélyt és előnyöket szerzett. Óvakodtak vele vagy a törzsével kikezdeni, mert őt éppen olyan sérthetetlennek hitték, mint a lovát; legyőzhetetlen volt. Okos ember lévén, rava-szul kihasználta ezt a félelmet; az eredmény nem is maradt el, s még elbizakodottabb lett. Egyre büszkébb és kíméletlenebb lett; ő volt a fehérek és az ellenséges indián törzsek legkegyetlenebb ellensége, és végül maga is hinni kezdett benne, hogy nem akad ember, aki mérkőzhetnék vele.

Természetesen ez alatt a fekete táltos alatt nem egy, hanem több lovat kell érteni; egymás leszármazói voltak, egyformák és egyformán pompásak. Ezt a kiváltságot nem lehetett letagadni és így érthető, hogy a főnök, mikor a Firwood-Campben ellopta Old Shatterhand és Winnetou feketéjét, oly büszkén állította: ha nem lenne az ő csődöre, ezek lennének a legjobb lovak az egyik nagy víztől a másikig. A két nagy víz alatt az Atlanti- és a Csendes-óceánt értette, tehát egész Észak-Amerikát. Hogy igaz volt-e ez az állítása, afelett talán vitatkozni lehetne.

A Firwood-Campben ezen az estén nem mentek olyan korán aludni, mint rendszeren. A híres vendégek jelenléte vacsora után is ébren tartotta az embereket. Az egyik asztalnál a mérnök ült Winnetouval, Old Shatterhannel meg a két Timpével, és egyik elbeszélés a másikat követte. A másikinál a pályaőr és raktárnok tanyázott hallgatagon, csak hébe-hóba vetve közbe egy-egy szót a beszélgetésbe. Hozzájuk telepedett ismét a mesztic is, aki tökéletesen néma maradt, hogy annál élesebben hallgasson ki mindent, amit beszélnek. Winnetou és Old Shatterhand úgy tettek, mintha nem is hederítenének rá, mégis oly éberem szemmel tartották, hogy egyetlen mozdulata vagy arckifejezése sem kerülte el figyelmüket.

Éppen Kas adta elő egyik kalandját, mikor Winnetou intett neki, hogy hallgasson.

Hegyezték fülüket és nemsokára gyors lódobogást hallottak közeledni, hallották, hogyan hányja magasra a ló a mély iszapot, majd odakünn az ajtó előtt megszűnt a zaj.

- Uff! - kiáltotta Winnetou és gyorsan felállott. - Ezek nem idegen lovak.

Old Shatterhand éppen olyan gyorsan emelkedett fel helyéről és igazat adott neki:

- Nem, ezek nem idegen lovak, hanem a mieink. Hogy kerülnek ide? Mit szól hozzá, mérnök úr? Mikor eljöttünk a fészerekből, ön reteszelt be az ajtót?

- Úgy van, beretesztem. Biztosan valamelyik munkás nyitotta ki, és a lovak kiszabadultak.

- Kiszabadultak? Hiszen erősen meg voltak kötve! Ez a valaki nemcsak az ajtót nyitotta ki, hanem a lovakat is eloldozta, ez pedig mindenesetre különös eljárás. Engedje meg, Sir, hogy elvegyem kissé ezt a lámpást!

A kérés a kocsmárosnak szólt, aki a söntésasztalnál bóbiskolt. Felette üveges lámpás csüngött, melyet Old Shatterhand levett a szegről és meggyújtotta, hogy Winnetouval kimenjenek. A többiek kíváncsian követték őket, a mesztic is, aki persze semmit sem tudott róla, hogy vörös nagyapja ellopta a két mént.

A lovak valóban odakünn állottak és nagy izgatottsággal üdvözölték gazdáikat. Horkantottak, lóbálták a farkukat, ide-oda mozgatták fülüket, két lábra állottak, akár a kutya, mely gazdáját üdvözli örömeiben. Old Shatterhand rájuk világított a lámpával, azután megdöbbenve kiáltott fel:

- Az ördögbe is! Mi ez? A lovak nem a fészerből jönnek! Nézzék csak ezt a sok piszkot és iszapot, mely még a hátukat is vastag rétegben fedi! Vágtattak, messze jártak! De hát hol és kivel?

- Kivel? - kérdezte a mérnök. - Természetesen senkivel! Kinek jutna eszébe ilyen időben és ilyen sötétben idegen lovakon kilovagolni?

- Lovagolni? Szeretném látni, ki lenne képes reá engedélyünk nélkül felülni valamelyikre is! Senki sem ült rajtuk, hiszen a hátuk csupa sár!

- Tehát mégis igazam van! Valaki kinyitotta a fészert; az állatok kiszabadították magukat és elmentek. Egy darabig szaladtak és most visszatértek; ennyi az egész! Meg fogom azonban vizsgálni, kit terhel a felelősség. Éjnek idején senkinek sincs keresnivalója a fészertben.

Az egyik ló kantárán erősen összecsomózott szíj csüngött, mely valószínűleg hurok volt, de elszakadt. Old Shatterhand megvizsgálta, gyors, jelentőségteljes pillantást vetett az apacsra, majd így szólt a mérnökhöz.

- Igaza van, a lovak kiszabadították magukat. Jöjjenek! Erősebben kell odakötözni őket. A többi gentlemannek természetesen kár lenne tovább fáradni.

Olyan nyugodt és meggyőző hangon mondta ezt, hogy a többiek azonnal elhitték neki. A pályaőr és a raktárnok a meszticcel együtt ismét visszatért a kocsmába. Kas és Has követni akarták őket, de Old Shatterhand odasúgta nekik:

- Kezdzjenek beszélgetést a félvérrel és ne engedjék ki, míg vissza nem térünk!

- Miért, Mr. Shatterhand? - kérdezte Kas.

- Majd megtudják később. Csak tartóztassák fel, de legyenek barátságosak vele szemben!

- És ha mindenáron ki akarna menni? Alkalmazzunk erőszakot?

- Nem. Azt kerülni kell. De hiszen nem eshetik nehezükre valami lebilincselő történettel visszatartani!

- Én is azt hiszem. Majd elmesélek néhány csodálatos dolgot és jó vicceket, akárcsak Timpe örököseinél. Gyere, öreg Has!

Winnetou megfogta a lovak kantárát, hogy vezesse őket. Old Shatterhand legelől világított; a mérnök mellette ment és fejszóvalva így szólt:

- Nem értem önt, Sir. Előbb hirtelen nyugodt lesz és igazat ad nekem, majd olyan utasítást ad ennek a két gentlemannek, mintha Yato Indában egyáltalán nem lehetne megbízni.

- Tettetem magamat, óvatosnak kell lennünk. A lovakat ellopták, de útközben kiszabadították magukat, és visszajöttek.

- Lehetetlen!

- Így van, biztosítom róla!

- És ha így is lenne, lehetséges, hogy Yato Inda a tolvaj?

- Nem, de a tolvaj cinkostársa. De gyerünk csak előbb a fészkerhez, ott majd megtudjuk, ki követte el a lopást!

- Hogyan akarja kinyomozni?

- Majd megmondja nekem a puha talaj.

Beszélgés közben a fészker közelébe jutottak. A mérnök egészen oda akart menni, Old Shatterhand azonban a karjánál fogva visszatartotta és figyelmeztette:

- Ne olyan gyorsan! Még mindent elrontana.

- Mit?

- A nyomokat, melyeket látni akarok. Ha rájuk lép, nem ismerhetők fel világosan.

- Igaza van! A magamfajta ember bizony nem is gondol ilyesmire.

Old Shatterhand kerülőt tett, hogy ne egyenesen, hanem hátulról jusson az ajtóhoz és így érintetlenül hagyja a nyomokat. Majd az ajtóig ment és ide-oda világított. Winnetou megállította a lovakat, odament hozzá és ő is lehajolt.

- Uff! - kiáltott fel. - Ezek indián mokaszinok voltak!

- Gondoltam - bólított rá Old Shatterhand. - Vörösök voltak itt, de hányan?

- Azt látni fogja testvérem, ha követjük a nyomot a fészertől. Itt összekeveredtek az emberek és a lovak nyomai.

- Még ne menjünk el. Maradjunk még itt! A lónyomok világosan mutatják, hogy lassan mentek. Ezt nem tették volna, ha szöknek, miután kiszabadították magukat. Nagyon elővigyázatosan vezették ki őket a fészkerből.

- Be van reteszelve - jegyezte meg Winnetou, és az ajtóra mutatott.

- További bizonyíték, hogy tolvajlás történt. Ki reteszelte volna különben be az ajtót?

Kinyitották és bementek. Semmit sem lehetett látni; a tolvajok nem hagytak hátra nyomokat. A lovakat így beállították és újból megkötötték, s a három férfi odakünn folytatta a nyomozást, amennyiben követték a nyomot a fészertől kezdve. Néhány lépés múlva már kettévált: jobbra ember- és lónyomok is voltak, bal felől pedig csak emberi nyomok.

- Innen jöttek - szólt Old Shatterhand. - Látja Winnetou testvérem, hányan voltak?

Az apacs gondosan megszemlélte a lábnyomokat, majd így szólt:

- Ezek a vörös emberek oly vigyázatlanok voltak, hogy nem egymás után mentek, tehát egészen világosan látható, hogy négyen voltak. Menjünk még tovább! A csapás a kocsma háta mögé felé vezet.

Rövid idő múlva arra a helyre értek, hol a két kínai összetalálkozott az indiánokkal. A csapás szélesen ki volt taposva és Old Shatterhand erősen megvilágította.

- Uff! - kiáltá Winnetou. - A vörös férfiak itt állottak egy darabig és két copfos emberrel beszéltek. Egészen jól látható a sárga emberek széles, egyenes talpának a nyoma.

- Nem mondtam? - vélekedett a mérnök. - Munkások jártak a fészkerben!

- Nem! - vetette ellene Old Shatterhand. - A fészkerben nem jártak, mert a nyomuk nem vezet odáig. Indiánok voltak, bizonyára komancsok. Ez nem csekélység önökre nézve.

- Pshaw! Bizonyára szegény ördögök, kik talán ennivalót akartak lopni és szerencsétlenségükre az önök lovaira bukkantak.

- Örülnék neki, ha így lenne. De attól félek, hogy egészen más fog kiderülni. Ezek a vörösök, úgy látszik, titkos egyetértésben állanak az ön kínaijaival.

- Ohó!

- Bizony! Láthatja, hogy itt beszéltek egymással. Ha nem lenne egyetértés közöttük, a vörösök megölték volna őket.

- Úgy gondolja, Sir?

- Bizony! És nézze: előbb csak három vörös állott itt, a negyedik a bolt irányából jött hozzánk. Kitalálja, hogy ki volt az?

- Talán Inwarnwa, akit ön nem akart elengedni?

- Igen, ő volt!

- Akkor csak azt szeretném tudni, hogy a kínaiak közül melyik járt itt. Ezek a hosszú copfosok persze óvakodni fognak bevallani akármit is.

- Mi mégis meg fogjuk tudni. Egyelőre ne törődjünk velük, foglalkozzunk csak a vörösökkel. Jöjjön!

Kövétték a most már nem négyszeres, hanem csak háromszoros csapást, míg arra a helyre nem bukkantak, ahol Tokvi Kewa legutóbb a meszticcel beszélt és ahonnan az a kocsmába visszatért. Azután a nyom a kocsmá elülső része felé vezette őket, oda, ahol a komancsok a meszticre várakoztak. Mikor ezt a helyet is vizsgálat alá vették, így szólt Old Shatterhand:

- Most már minden világos előttem. Négy komancs jött ide. Hárman várakoztak, a negyedik pedig bement a kocsmába, hogy jelt adjon a meszticnek, jöjjön ki. Az idejött, de mivel itt nem érezték magukat biztonságban, a kocsmá hátsó része felé mentek. Azért keresgélt Winnetou itt hiába és nem talált semmit. A mesztic tárgyalt a három vörössel, majd visszatért hozzánk; ők azonban vele mentek, ahová Inwarnwát visszavárták. Meg is érkezett, és mikor már el akartak távozni, akkor bukkantak a két kínaira.

- De hát azoknak mi keresnivalójuk volt ott? - kérdezte a mérnök. - Ne vizsgáljuk meg az ő nyomukat is?

- Most még nem. Előbb vissza kell térnünk a mesztichez. Neki ugyanis menekülnie kell.

- Menekülnie? - csodálkozott a mérnök. - Micsoda gondolat!

- Miért?

- Mert vagy valóban derék ember, akinek én tartom, és akkor nincs szüksége menekülésre, vagy pedig gazfickó, aki el akar árulni minket az indiánoknak. Akkor pedig nem szabad szökni hagynunk.

- Így gondolkozik ön, én másképpen. A mesztic a komancs főnök, Tokvi Kewa unokája, és becsületes embernek adva ki magát, beférközött ide, hogy alkalomadtán kiszolgáltassa önöket a nagyapjának. Ez ma négy követet küldött hozzá, hogy megüzenhesse a támadás időpontját és módját. Sőt még azt is merném állítani, hogy Tokvi Kewa maga járt itt. Mit szól hozzá Winnetou testvérem?

- A Fekete Táltos itt volt - felelte az apacs olyan határozottan, mintha látta volna.

- Ez bizonyos! Mert csak egy olyan harcos juthatott arra a gondolatra, hogy ellopja a lovainkat, mint ő. Hallotta, hogy itt vagyunk, és addig nem fogja megtámadni önöket, míg el nem megyünk. De mindenképpen meg kell tudniuk, mit forralnak, saját biztonságunk érdekében. Ezt azonban mindaddig nem tudhatják meg, amíg a mesztic itt van.

- Sir - válaszolta a mérnök hitetlenül -, én tudom, hogy önök kicsodák és mit kell önök felől tartanom, de nekem talányokban beszélnek. El kell hinnem önöknek, hogy a vörösök terveznek valamit ellenünk, különben nem küldtek volna ide felderítőket; de hogy mit terveznek és mikor, az legjobban és legbiztosabban mégiscsak a mesztictől tudható meg, ha ő valóban a vörösök szövetségese, amint állítják!

- Azt hiszi, hogy meg fogja önnek mondani?

- Kényszerítem rá!

- Pshaw! Nem is sejtem, hogy akar ehhez hozzáfogni! Csak egyetlenegy biztos eszköz van arra, hogy mindent megtudjunk: félelmet kell kelteni benne, hogy szedje a sátorfáját és elillanjon.

- De ha eltávozott, akkor igazán nem tudunk meg semmit, Mr. Shatterhand!

- Ellenkezőleg. Nem hallotta, hogy holnap az Alder-Springhez akarunk menni?

- Hallottam.

- A mesztic is hallotta és bizonyosan tudatta a vörösökkel. Meg vagyok róla győződve, hogy odalovagolnak és csapdát állítanak nekünk, hogy elfoghassanak. Mi azonban nem hagyjuk elfogni magunkat. Sőt, kihallgatjuk őket.

- Az veszedelmes dolog, Sir!

- Nekünk nem; és önnek azért fontos, mert akkor tudja, hanyadán áll.

- Hogy fogom ezt megtudni? Talán vissza akarnak jönni?

- Ha megtudjuk, hogy veszélyben vannak, egészen bizonyosan visszajövünk, hogy segítségükre legyünk. Csak ma szökni kell hagyni a meszticet.

- És ha nem szökik?

- De szökik! Hol szokott aludni? Talán a munkásoknál?

- Nem. Ott, hátul, a bozót mellett, félig-meddig indián wigwamot épített magának.

- Hogy meg ne figyelhessék. Nagyon helyes! Van lova?

- Igen. Állandóan a wigwam közelében van kipányvázva.

- Jól van! Winnetou testvérem most odamegy és elrejtőzik, hogy megfigyelhesse őt menekülés közben. Mi pedig bemegyünk a kocsmába, és megfelelő módon ráijesztünk. De előbb magyarázza meg pontosan Winnetounak, hogy hol van a wigwam.

Winnetou alig pár szót szólt az egész beszélgetés alatt, most is némán hallgatta végig a hely leírását és azután elsurrant. Ez volt az ő modora és a kellő bizonyíték Old Shatterhandnek, hogy mindennel egyetért, amit mondott és tervezett. Mikor eltávozott, ők ketten bementek a kocsmába. A meszticet élénk társalgásban találták a két Timpével. Fürkésző pillantást vetett a fehér vadászra, de Old Shatterhand úgy tett, mintha nem vette volna észre. A jó Kas abbahagyta a történetet, melyet éppen elbeszélte és megkérdezte:

- Nos, Mister Shatterhand, mit találtak a fészerben?

- Lótolvajlásról szó sem volt. Elfelejtettük bereteszelni az ajtót, valami állat lopózkodhatott be és megvadította a lovakat. Elszabadították magukat és elvágattak, de szerencsésen visszataláltak. Efelől tehát nyugodtak lehetünk. De akad itt más aggasztó dolog.

- Mi történt?

- Vörösök jártak itt.

- Nemcsak egy? Inwarnwát gondolom, aki idebenn volt a kocsmában.

- Nem volt egyedül. Még másik három indián tartozott hozzá, kik odakinn váraoztak.

- Ezer ördög! - kiáltott Kas és feltolta homlokán szalmakalapját. - Még másik három! Hiszen akkor ez a fickó kém lehetett.

- Biztos vagyok benne, sőt azt állítom, hogy itt a telepen a vörösöknek szövetségese van.

- Kicsoda?

- Azonnal meg fogják tudni. Jöjjenek ki mindnyájan, uraim, de észrevétlenül, mint a macska; mutatni akarok valamit!

- Hol van Mr. Winnetou? - kérdezte Kas, miközben a többiekkel együtt felállott.

- A fészerben, a lovaknál, hogy örködjék, nehogy megint megvaduljanak.

Mindnyájan kimentek, a fehér munkások is, csak a mesztic maradt ülve. Old Shatterhand visszafordult és rászólt:

- Én mindenkit felszólítottam, hogy jöjjön!

Fenyegető szemei még többet mondtak, mint szavai. A félvér meghunyászkodva felállott és utánuk kullogott. Old Shatterhand megint magával vitte a lámpát és a férfiakat a csapáshoz vezette, melyet a mesztic csinált, mikor a kocsmából a komancsokhoz ment. Megvilágította a nyomot és így szólt:

- Látják ezeket a lábnyomokat, uraim? Egy gazember nyomai, aki önöket, mindnyájukat a romlásba akarja vinni. Majd később megmutatom azokat a lábakat is, melyek ezekbe a nyomatokba egészen pontosan beleillenek.

- A romlásba vinni? - kérdezte ijedten a pályaőr. - Hogyan?

- Ellenséges indiánokkal áll érintkezésben, akik valószínűleg meg akarják támadni a tanyát és hamis név alatt csempészte magát be ide, hogy könnyebbé tegye nekik a dolgot.

- Indiánok? Lehetséges ez?

- Igen, az a vörös, ki az előbb itt járt, az ő kémük volt. Azért jött el, hogy találkozzon vele. Láttuk, mikor jeleket adtak egymásnak.

- Ki az a nyomorult? Meg fogjuk lincselni! Mondja meg, Sir, mondja meg!

- Később! Először bizonyítékokkal akarok szolgálni. Látják: követem a nyomait és hamarosan megtudom, hová vezetnek.

Old Shatterhand tovább ment a nyomon, a többiek pedig követték, míg meg nem állapodott és a földre világitva folytatta:

- Nézzék! Itt állott három indián és várakoztak rá, míg a negyedik, ki Inwarnwának nevezte magát, nálunk járt a kocsmában, és titokban intett neki. Győződjenek meg róla pontosan, hogy ezek a nyomok indiánoktól származnak!

Most megszólalt Has, bosszúsan pedergetve hosszú, fekete bajuszát:

- Ehhez nem kell semmi különösebb vizsgálódás, Sir. Hiszen az első pillantásra látszik, hogy vörösökkel van dolgunk. Teringettél! A tanya veszélyben forog. Mutassa meg nekünk a fickót, hadd kössük fel! Akad itt elég fa, melynek szép, vastag ágai vannak.

- Várjanak még egy kicsit. Tovább kell követnünk a nyomot.

A mesztic is ott állt és természetesen hallotta mindazt, amit beszéltek. Old Shatterhand néha végigvillantotta a lámpa fényét az arcán és látta a tétova, aggodalmas pillantást, mellyel maga köré nézett.

Továbbmentek, a kocsmá háta mögé, hol Old Shatterhand ismét megállott és magyarázta:

- Azután idelopózkodtak és hosszasan álldogáltak itt, ahogy a nyomokból láthatják. Itt beszéltek rólunk és a támadásról, melyet terveznek. Majd a három vörös továbbment egy darabon, hogy Inwarnwára várakozzanak, ki hozzájuk csatlakozott. Az áruló azonban visszatért a kocsmába.

- De hát ki az? - kérdezték itt-ott a tömegben.

- Mindjárt meg fogják tudni! Csak kövessük még egy darabon a csapást, míg oly világos lesz, hogy megmutathatom, milyen pontosan beleillik a lába. Jöjjenek, uraim!

Míg az embereket megint a kocsmá elülső részéhez vezette, éles tekintettel figyelte a meszticet. Ez csak néhány lépésnyire követte őket nagy lassan, azután nesztelenül oldalra húzódott, s eltűnt a sötétben. Itt volt az idő. A félvérnek nem volt szabad lélegzethez jutnia, még kevésbé arra a gondolatra, hogy itt maradjon és kilesse a tanya lakóit. Old Shatterhand tehát megállt és kis idő múlva megszólalt:

- Nos, mindjárt meg fogják tudni. Yato Inda jöjjön ide hozzám. De - szakította félbe a mondatot - hol van a mesztic?

- A mesztic? - kérdezték. - Ő az?

- Természetesen, ő! Nem Yato Indának hívják, hanem Ik Senandának és a Fekete Táltos unokája. Ez akarja megtámadni a tanyát és azért küldte ide a félvért, hogy kilesse a legjobb alkalmat.

Erre kiabálás, üvöltés, ordítózás támadt a szökevény után, melytől csak úgy harsogott a völgy. Old Shatterhand azonban mindnyájukat túlkiáltotta:

- Mire ez a felesleges lárma? A wigwamjához futott, hogy eloldja a lovát és elmeneküljön. Siessenek utána, nehogy megszökjék!

- A wigwamjához? - kiáltotta az egyik hangosabban, mint a másik. - Persze, a wigwamjához! Gyerünk utána!

Elrohantak. Old Shatterhand egyedül maradt a mérnökkel.

- Nos, mit szól hozzá? - kérdezte az előbbi mosolyogva.

- Valóban megszökött! Köszönetet kell mondanunk Istennek, hogy idevezette önöket. De egy pillanat! Nem hall semmit, Sir?

- De igen; lódobogást. Most menekül, mert fél, hogy meglincselik. Azt hiszem, eszébe sem jut majd, hogy újra elrejtőzködjen itt és kikémleljen minket. Megszabadultunk tőle.

- De nem hosszú időre! A komancsokhoz lovagol és visszatér velük!

- Akkor utána lovagolunk és még őelőtte ismét itt vagyunk. Nem kell aggódnia. Hallja az emberei ordítózását? Őt keresik, de nem találják, s most a wigwamján töltik a bosszújukat!

Látták, hogy odaát, a bozót mögött, tűz gyullad ki, mely előbb csak kis lánggal égett, de azután az eső után visszamaradt nedvesség dacára mind magasabban lobogott. A munkások felgyújtották a wigwamot. A tűz fényénél látták, hogy Winnetou jön feléjük. Mikor hozzájuk ért, állva maradt és megszólalt:

- Winnetou lesben állott és hallotta, amint a mesztic futva jött és belépett wigwamjába. Mikor felharsant az emberek bosszúkiáltása, a félvér félelmében megint kirohant, lovához ugrott, felült rá és ellovagolt. Hallottam lihegő lélegzetét és rögtön tudtam, hogy félelme igen nagy lehet.

- Ismét folytathatjuk tehát kutatásunkat - következtette Old Shatterhand -, és nem kell félnünk, hogy közben megfigyel bennünket.

A munkások most visszatértek a mesztic eredménytelen üldözéséből. Old Shatterhandtól felvilágosítást kértek gyanújáról és mindarról, ami ezzel összefügg; ő felszólította őket, hogy menjenek be a kocsmába és várjanak rá egy rövid ideig; mindjárt utánuk jön és megmagyaráz mindent. Azután Winnetouval, a mérnökkel és a két Timpével újból a kocsmá hátlujá felé indult, ahol előbb a két kínai nyomát látta. Könnyedén megtalálták ismét a lámpás fényénél és elindultak rajta.

Úgy vélték, hogy ez a csapás az épület két sarkán át a kocsmá bejáratához fog vezetni, de egykettőre belátták, hogy nem így áll a dolog: továbbhaladt a mérnök lakásáig, mégpedig annak hátulsó oldalához. Létra volt odatámasztva a falhoz, mely a tetőig ért.

- Uff! - kiáltotta az apacs oda a mérnöknek. - Ez a létra mindig ide van támasztva?

- Dehogy - felelte a kérdezett és elgondolkozva csóválta meg a fejét.

- De ide volt talán már támasztva, mikor az előbb a ház belsejében jártunk?

- Nem tudok róla. Rendkívül gyanúsnak tűnik a dolog. Ki járhatott itt?

- Természetesen a kínaiak! - válaszolta Old Shatterhand. - Valószínűleg meglopták önt, Sir, és egyben minket is!

- Uff, uff! - bólintott rá az apacs. - A fegyvereink eltűntek.

- Úgy van, eltűntek - erősítette meg Old Shatterhand minden felindulás nélkül.

- És ezt olyan nyugodt hangon mondják, mintha csak néhány gyufáról lenne szó, nem pedig a Vadnyugat három legértékesebb fegyveréről! - csodálkozott a mérnök.

- Mit használna a felindulás? Csak ártana. Minél nyugodtabban fogjuk fel a dolgot, annál hamarább és biztosabban visszakapjuk fegyvereinket.
- El sem tudom képzelni, de ha tényleg így áll a dolog, akkor a gazembereknek azonnal vissza kell adniuk a fegyvereket.
- Nem adhatják vissza.
- Nem? Miért nem?
- Mert a lopott holmi nincs már náluk. A két kínai nyoma összetalálkozott a komancsokéval és azután újból visszatértek. A vörösök kapták meg a fegyvereket.
- Tehát azt hiszi, hogy a puskákat egyenesen az indiánok részére lopták el?
- Meglehet! Valószínűbb azonban, hogy maguknak akarták megszerezni, de aztán az indiánok elvették tőlük.
- De hiszen még nem is tudjuk biztosan, hogy valóban az önök fegyvereiről van-e szó. Jöjjenek, menjünk be és nézzünk utána! Talán tévedtek.
- Mi nem tévedünk. Látja ezt a három nyomot az iszapos földön? Csak a puskatusoktól származhatna. A tolvajok egy pillanatra letették őket, mikor lejöttek a létráról, és a falhoz állították. Három nyom van itt, egy nagy, egy közepes és egy kicsi; az a medveölő, ez az ezüstpuska, amaz pedig a Henry-puska nyoma. Több bizonyítékra nincs szükségünk.
- Ez valóban igaz! - kiáltott fel a mérnök. - Tényleg a kínaiak voltak! Vajon melyik kettő lehetett a sok közül?
- Majd rájövünk. Egy jó harcos fejében elég ravaszság van, hogy az ilyen gazfickó rajtaveszítsen.
- Reméljük a legjobbat, Sir. Csak azt szeretném tudni, hogy jöttek a nyomorultak erre a gondolatra. Egyáltalában nincs szükségük ezekre a fegyverekre, még bánni sem tudnak velük.
- Ezt magam sem tudom, de majd kiderül.

Most megszólalt a szőke Kas:

- Nem tudom, jó vagy bolond gondolat-e tőlem, Sir, de valami magyarázatféle jutott az eszembe.
- Micsoda?
- Mielőtt megérkeztek, önökről volt szó. Természetesen a fegyvereikről is beszélgettünk és arról, hogy olyan magas az értékük, hogy tulajdonképpen meg sem lehet becsülni. Ezt meghallhatta néhány ezek közül a sárga copfosok közül és az a gondolata támadt, hogy ellopja az értékes fegyvereket és majd később jó drágán eladja.
- Hm! Nem is olyan rossz feltevés, Mister Timpe. Esetleg eltalálta az igazat. A kocsma két helyiségét csak vékony deszkafal választja el egymástól, könnyen meg lehet hallani, amit odabenn beszélnek. Ha pedig nem tévedek, a két kínai nagyon közel ült a falhoz.
- Úgy van - erősítette meg a mérnök. - A két előműködés volt, akiket közvetítőül használunk.
- Ha így van, akkor feltételezhetően becsületes emberek? - kérdezte Old Shatterhand.
- Nem, Sir! Ezek a fickók mind gazemberek. Csak akkor nem lopnak, ha nincs mit. Úgy vélik, nemcsak nem szégyen és gyalázat, inkább dicsőség annyira megkárosítani a fehér embert, amennyire lehet. Abból, hogy egy kínai felvitte az előműködéséig, egyáltalában nem következik, hogy becsületesebb, mint a többi. Ellenkezőleg: ravaszabb, tehát még kevésbé lehet neki hinni. Vallassuk ki őket?

- Igen. De előbb menjünk be a házba és győződjünk meg róla, hogy a fegyverek eltűntek.

A mérnök kinyitotta az ajtót és gyertyát gyújtott odabenn. Annak a fényénél nemcsak azt látták meg azonnal, hogy a fegyverek hiányoztak, hanem azt is, ahogyan a lopást végrehajtották. A tetőn lyuk tátongott, melyen a tolvajok bejutottak.

Most visszatértek. A munkások még mind ébren voltak. Még azok is, akik már lefeküdtek, újból az asztaloknál ültek, hogy megtárgyalják az eseményeket. A két előmunkás is elfoglalta előbbi helyét. Nem érezték magukat biztonságban, és aggódó, fürkésző szemekkel méregették a bevonuló társaságot. Old Shatterhand kurtán és határozott hangon felszólította őket:

- Gyertek csak kissé be velünk a másik szobába!

Felállottak és követték őket. Útközben az egyik odasúgta a másiknak:

- Ni pu shuo yi de shengci!

Old Shatterhand éles fülét nem kerülték el azok a szavak; mikor meghallotta, alig észrevehető, elégedett mosoly suhant át az arcán. A beszélő saját nyelvét, a kínait használta: tökéletesen meg volt róla győződve, hogy nem értették meg, mert még abban az esetben is, ha valaki hallotta volna, bizonyára nem akad itt, oly messze Kínától, a vadon közepén olyan ember, aki értené a kínai nyelvet. Nem sejtette, hogy hosszú és távoli utazásai közben Old Shatterhand Kínában is járt és beszélt ennek az országnak a nyelvét.

Mikor később a kisebbik helyiségben előtte állottak, élesen végigjártatta rajtuk átható tekintetét és rájuk szólt, közben kivette revolverét az övéből és fenyegetőleg felhúzta a ravaszt:

- Idegen országban vagytok. Ismeritek az itteni törvényeket?

- Ennek az országnak sok törvénye van. Melyiket gondolja, Sir?

- Azt, amelyik a lopásra vonatkozik.

- Azt ismerjük.

- Akkor mondd meg, hogy büntetik a lopást?

- Börtönnel.

- Úgy van, de nem itt. Aki a Vadnyugaton fegyvert vagy lovat lop, azt vagy agyonlövik, vagy felakasztják. Tudjátok ezt?

- Hallottunk róla; de semmi közünk hozzá. Mi sohasem nyúlnánk idegen tulajdonhoz.

- Ne hazudj!

- Én nem hazudtam! Hallottuk, hogy ön nagy, híres ember, de mi sem vagyunk akárhik. Előmunkások vagyunk, akik nem hagyják megsérteni magukat!

- Pshaw! Majd mindjárt más hangon beszélsz, fickó! Ha őszinte vallomást tesztek, akkor csínján bánunk veletek; de ha tagadtok, nem várhattok kíméletet. Elloptátok három fegyverünket.

A kínai lehetőleg elfogulatlan arcot vágott, csodálkozva megrázta a fejét és így felelt:

- Fegyvereket lopni? Mi? Hogy jut ilyesmi az eszébe? Talán elvesztek a fegyvereik?

Olyan gyermekesen őszinte és ártatlan hangon mondta ezt, hogy Old Shatterhand felpattant és hatalmas pofont mért le neki; átrepült a székek között a távoli söntézasztalig, ahol csak nagy ügyyel-bajjal tudott feltápáskodni. A vadász még csak egy pillantásra se méltatta, hanem a másikhoz fordult:

- Most láttad, hogy válaszolok a hazugságra és szemtelenségre. Mondd meg tehát az igazat! Elloptátok a fegyvereinket?

- Nem! - állította mindennek dacára a kérdező.

- Bemásztatok a mérnök házába?

- Nem!

- Mikor a fegyvereket el akartátok rejteni, elvették tőletek az indiánok?

- Nem! - állította harmadszor is a kínai, de már félig sem olyan magabiztosan, mint az előbb.

- Még egyszer figyelmeztetek! A cimborád felszólított ugyan, hogy tagadj, de sokkal jobban jársz, ha őszinte leszel.

- Mikor szólított volna fel, Sir?

- Az előbb, mikor felállottatok a helyetekről.

- Semmit sem tudok róla, Sir!

- Dehogynem tudod, hiszen hallottad, hogy halkan így szólt hozzád: Ni pu shuo yi de shengci!

- Igaz, ezt mondta.

- Nos, és mit jelentenek ezek a kínai szavak?

- Annyit jelentenek: Gyere, menjünk velük!

- Hallod-e, nagyon ravasz vagy, de engem nem tévesztesz meg. Jönni annyit tesz, hogy „lai”, menni pedig „qu”; a „ni pu shuo yi de shengci” azonban azt jelenti, hogy: „ne szólj egy szót se”. Talán ezt is le akarod tagadni?

Az a kínai, aki még mindig a söntésnél állott, mostanáig a fájós arcát fogta; de most ijedten csapta össze a kezét; a másik két-három lépést hőkölt vissza, tágra nyitott szemmel meredt a vadászra és megdöbbenve kérdezte:

- Hogyan? Ön beszél kínaiul?

Old Shatterhand felhasználta ezt a rémületet, hogy zavarba hozza a fickót és gyorsan megkérdezte tőle:

- Ki volt az az indián, aki erőszakkal elvette tőletek a fegyvereket?

A kínai belement a csapdába, mert megfontolás nélkül felelte:

- Fekete Táltosnak, a komancsok főnökének nevezte magát.

- Ni pu shuo yi de shengci! Ni thing! - kiáltott rá a másik kínai a söntéstől.

Ez az ijedt felkiáltás annyit tesz, hogy: Egy szót se beszélj, hallgass!

- Tien da - nagy ég, ó, jaj nekem! - kiáltotta cimborája, mert rájött, hogy milyen hibát követett el.

- Hallgassatok! - mondta Old Shatterhand. - Hallottátok már, hogy semmit nem használ a ti kínai beszédetek! Rajtacsíptünk és még ma este felakasztunk vagy agyonlövünk, ha még tovább tagadtok. De ha részletesen elbeszélitek, mi történt, meghagyjuk az életeteket.

- Az életünket? - kérdezte az a kínai, ki kevésbé volt makacs, mint a társa. - De mi lesz a büntetésünk?

- Az attól függ, őszinték lesztek-e. Ha semmit, egyáltalában semmit nem hallgattok el, mindenesetre jobban jártok, mint ahogy magatok kívánhatnátok.

- Úgy megmondom; igen, elbeszélem az egészet!

A kínai kérdő pillantást vetett társára, aki igenlően bólintott, mert most már ő is belátta, hogy nem tanácsos a kátyúba ragadt szekeret még jobban betolni a sárba. Égő arcát simogatva, közelebb merészkedett és félig önként, félig a kérdésekre felelgetve, egyesült erővel mondták el, hogy történt a dolog. Mikor mindent bevallottak, egyikük Old Shatterhandhez fordult:

- Most már mindent tud, Sir; nincs több mondanivalónk. Meg vagyunk róla győződve, hogy egészen el fogja engedni a büntetésünket.

Erre rátámadt a mérnök:

- Mi nem jut eszedbe, te tolvaj? Egészen elengedni a büntetést! Szó sincs róla! De hát elnéző akarok lenni és csak száz botütést veretek rátok.

Erre a fenyegetésre hangos jajgatásba törtek ki mindketten. Winnetou csak egy megvető uff!-ot hallatott. Old Shatterhand megkérdezte tőle:

- Micsoda büntetést gondolt ki vörös testvérem ezeknek a tolvajoknak?

Az apacs néhány pillanatig maga elé meredt; majd sajátságos félmosoly futott végig bronz-színű vonásain.

- Ezt ni! - felelte és két kezével olyan mozdulatot tett, mintha skalpolna.

A fehérek tudták, mire gondol és nagyon komoly arcot vágtak; a kínaiak ellenben nem értették meg a mozdulatot és kérdőn tekintettek Old Shatterhandre.

- Térdeljete le előttem, szorosan egymás mellé! - parancsolt rájuk.

Engedelmeskedtek.

- Vegyétek le a sapkátokat!

Levették lapos, ellenző nélküli sapkájukat fejükről. A következő pillanatban kése megvillant; a jelenlévők ijedten kiáltottak fel, mert azt hitték, hogy komoly a dolog. Kétszer gyorsan odakapott bal kezével a fejükhöz, két gyors vágás a jobb kézzel és a copfjukat vágta le.

A nézők megkönnyebbülten lélegzettek fel, de a kínaiak egészen megmeredtek az ijedtségtől. A „menny fia” részére ugyanis a legnagyobb szégyen, ha elveszti a copfját; néha még az életét is szívesebben dobná oda. Ezért voltak ezek ketten is eleinte valósággal megmeredve; majd hirtelen fejükre nyomták sapkájukat és hangosan jajgatva elrohantak. Általános hahota követte őket.

Csak Old Shatterhand és Winnetou nem nevettek; sőt az előbbi nagyon komoly hangon kijelentette:

- Nevetségesnek tűnhetik fel önök előtt ez a jelenet, pedig éppen nem az, uraim. A kínaiak az ő felfogásuk szerint sokkal súlyosabb büntetést kaptak, mintha valamelyik bíróság több éves börtönbüntetésre ítélte volna őket.

- Hogyan? Lehetséges ez? - kérdezte a mérnök. - És ha úgy is lenne, itt nem a kínai, hanem a mi törvényeink uralkodnak. Megbüntették őket az önök módja szerint, de én még betetőzőm ezt a büntetést.

- Hogyan?

- Elkergetem őket, nem tarthatok gazembereket a szolgálatomban.
- Nem lesz rá szükség, hogy elküldje őket. Mivel nincs copfjuk, nem mutathatják többé magukat és bizonyára még ezen az éjszakán el fognak tűnni.
- Ha úgy van, belenyugszom, de vigyázni kell, nehogy még más holmi is eltűnjék velük. Ezt a két copfot azonban mégis elteszem magamnak emlékül.

Lehajolt értük, de Old Shatterhand megállította.

- Bocsásson meg, Sir! Ezt a két copfot egészen másvalaki fogja megkapni.
 - Kicsoda?
 - Tokvi Kewa, a komancsok főnöke.
 - Ő? Miért?
 - Hogy nevetségessé tegyük.
 - Ezt nem értem.
 - Pedig egyszerű. Winnetounak egészen különös oka volt, mikor az előbb a skalpolás mozdu-
latával ezt a két copfot óhajtotta. Most már, remélem, meg van győződve róla, hogy a Fekete Táltos meg akarja támadni önöket.
 - Meg.
 - Vajon mit szemelt itt ki magának? Talán a pénzüket?
 - Bajosan; azt bizonyára ez a Yato Inda kötötte ki magának az árulásáért. A vörösöknek nem kellene a dollárok. Inkább a fegyvereinkre és lőszerre vetettek szemet.
 - Mindenesetre arra is, de a kínai copfokra is.
 - Gondolja?
 - Igen. Aki úgy ismeri ezeket az indiánokat, mint mi, az pontosan tudja, hogyan gondolkoznak és mit akarnak. Ilyen nagy tömeg rőfnyi hosszú skalp! Micsoda zsákmány, micsoda tisztesség! Ez azonban nem fog nekik sikerülni, de mivel én nem vagyok irigy és együtt érzek minden testvéremmel, akár fehér, akár vörös, ünnepélyesen át fogom nyújtani a Fekete Táltosnak kárpótlásul ezt a két copfot.
 - Ez már valami! Micsoda bosszúság lesz ez neki! Ilyesmit is csak egy Old Shatterhand tud kigondolni!
 - Téved. A gondolat Winnetoutól származik.
 - Winnetoutól? Erről egy szót sem hallottam!
 - De láthatta az intését.
 - Akkor valóban a Fekete Táltosra gondolt volna?
 - Bizonyosan! Mi ketten ugyanis szavak nélkül is meg szoktuk egymást érteni. Igazat ad nekem vörös testvérem?
- Miközben Winnetouhoz ezt a kérdést intézte, összecsavarta a copfokat és zsebre dugta. Az apacs így válaszolt:
- Shatterhand testvérem nagyon jól megértett engem. Az lesz a legnagyobb megaláztatás a komancsok főnöke részére, ha megkapja tőlünk ezeket a copfokat, fejbőr nélkül.

- Az meglehet - ismerte el nyújtott hangon a mérnök -, de olyan könnyen nem fog menni, mint ahogy mondják. Előbb vissza kell verni a támadását, sőt: el kell őt fognunk. Úgy tesznek, mintha ez olyan egyszerű lenne, nekem azonban égnek mered a hajam, ha csak rá gondolok. Ha nekem annyi fehér munkásom lenne, mint a társamnak Rocky-Groundban, akkor nem mondom! Több mint nyolcvan embere van, mind jól felfegyverezve. Az ottani robbantásoknál kínaiakat nem lehet használni.

- Rocky-Ground? - kérdezte Old Shatterhand. - Már azelőtt is így hívták ezt a helyet?

- Nem, csak mi neveztük el így.

- Messze van innen?

- Dehogy! Vonattal másfél óra alatt oda lehet jutni.

- Hm! Az itteni vidéket meglehetősen ismerem és Winnetou még jobban. Persze nem jártam erre, mióta önök itt dolgoznak, tehát sejtelmem sincs róla, merre halad vasútvonal. Nem tudná nekem a vidék korábbi nevét megmondani? Elegendő egy völgy, egy hegy vagy egy folyó neve.

- Rocky-Ground egy hegység lábán vág keresztül, melynek nem volt angol elnevezése; a vörösök Ua-pash-nak hívják. Hogy ez mit jelent, nem tudom.

- Uff! Ua-pash! - kiáltott Winnetou, mintha ez a név nagyon fontos lenne és eszébe juttatna valamit. Ám mikor mindnyájan kérdően ránéztek, elutasító mozdulatot tett kezével és hozzátette:

- Shatterhand testvérem beszéljen helyettem. Ő éppen olyan jól tudja, mint én.

A pillantások Old Shatterhandre irányultak, aki elégedetten mosolyogott maga elé, bólintott és így szólt a mérnökhöz:

- Ön nem tudja, hogy Ua-pash mit jelent? Szóról szóra ugyanazt, ahogy önök azt a helyet elnevezték, vagyis Kővölgy, Sziklavölgy. Tudja, hogy az Alder-Springhez akarunk menni. Van róla sejtelme, hol van ez a hely?

- Nem. Csak annyit tudok, hogy egynapi lovaglásra lehet innen.

- Legkevesebb egynapi lovaglásra, mert a terep miatt sok kerülőt kell tenni. Úgy látszik azonban, hogy a vasút egyenes irányban átvág rajta, amint hallom, mert körülbelül három órára van szükség, míg az ember lovon az Alder-Springhez jut az önök Rocky-Groundjától. Milyen összeköttetésben állanak Rocky-Grounddal?

- A legszorosabban. Először is: minden pillanatban sürgönyözhetünk.

- Nagyszerű! És a vasút? Le vannak már odáig rakva a sínek?

- Hogyne, már két hete. Mi itt az ideiglenes sínhálózat végén vagyunk.

- Milyen vasúti kocsijaik vannak?

- Természetesen személyszállító kocsik még nincsenek. Egyelőre csak teherkocsikkal szolgálhatok.

- Mozdonyuk van?

- Az nincs; estefelé ment vissza Rocky-Groundba.

- Tehát még most is ott van?

- Igen.

- Akkor legyen olyan szíves, sürgönyözzön ezért a mozdonyért!

- Micsoda? Sürgönyözni? - kérdezte a mérnök.

- Igen. Hadd mondjam el röviden, mi volt a helyzet, mielőtt ma este megérkeztünk és hogyan áll most. A Fekete Táltos meg akarta támadni önöket, és hamis név alatt ideküldte unokáját, a meszticet, hogy puhatolja ki a kellő pillanatot. Ma este itt titokban összeháldoztak, hogy megbeszéljék a támadás napját. Ez valószínűleg nem lett volna túl közeli, ha mi nem lettünk volna itt; a vörösök engedtek volna maguknak időt. Most azonban tudják, hogy átláttunk rajtuk, keresztülviszik tehát a támadást, mielőtt önök azt erődítések építésével és más óvintézkedésekkel lehetetlenné tennék. Sőt, meg vagyok róla győződve, hogy a rajtaütés még ma megtörténne, ha nem lennének útjukban nem éppen jelentéktelen akadályok.

- Akadályok? - vágott közbe a mérnök. - Azt hiszem, most van a legkevesebb. Ha a vörösök ebben a pillanatban jönnének, el vagyunk veszve!

- Igen, ha! De nem jöhetnek, mert nincsenek itt! A fejemet teszem rá, hogy a Fekete Táltos csak néhány harcossal járt itt; a tábora nagyon messze van ide. Ehhez járul még az is, hogy tudja, mi is itt vagyunk. A mesztic most utána sietett és elmondja neki, mi történt. A főnök tehát meg van győződve róla, hogy ma éjszaka örködni fogunk. Megtudta, hogy Winnetouval együtt holnap az Alder-Springhez akarok menni. Mi ketten sokkal többet érünk neki, mint az egész zsákmány, amit itt találna. Nagy sietve oda fog tehát lovagolni, hogy foglyul ejtsen. Úgy hiszi, könnyen nyélbe ütheti a dolgot, hisz nála vannak a fegyvereink. Ezután már nyugodtan visszatérhet ide, s megkaparinthatja a kínaiak skalpját. De sietnie kell, különben önök berendezkednek a védekezésre. Ezt kell önnek megelőznie. Nekem hamarabb ott kell lennem az Alder-Springnél Winnetouval együtt, mint neki. Ki kell őt kémlelnünk, harcosait megszámlálnunk, kihallgatnunk, hogy megtudjuk, hogyan akar cselekedni.

- Sir - vetette közbe a mérnök -, hiszen ez végtelenül veszélyes! Ha rajtakapja önöket, el vannak veszve!

- Nem fog rajtakapni, elhiheti nekünk. Egy vadnyugatit csak valami ismeretlen veszély lephet meg, de olyan nem, melyet ismer. Nagy szerencsénk van, hogy az önök Rocky-Groundja olyan közel fekszik az Alder-Springhez. Mihelyst a mozdony ideérkezett, odautazunk és onnan az Adler-Springhez lovagolunk. Ott úgy helyezkedünk el, hogy mindent megfigyelhessünk, anélkül, hogy minket észrevehetnének. Biztos vagyok benne, hogy sikerülni fog kikémlelni őket. Ha azt halljuk, hogy önöket veszély fenyegeti, gyorsan a Rocky-Groundhoz lovagolunk és vasúton idehozzuk az összes ottani munkást, hogy kellően fogadhassuk a komancsokat.

Ezekre a szavakra a mérnök felugrott helyéről és örömteli hangon kiáltott fel:

- Teringettét, micsoda pompás gondolat! Az ottani fehéreket hívni segítségül! Akkor semmi bajunk sem eshet. Halomra lőjük a vörös betyárokat mind egy szálíg!

- Helyesli tehát a tervet?

- Természetesen! Önnek tökéletesen igaza van, Mister Shatterhand. Rendkívül hálás vagyok érte és gondoskodni fogok róla, hogy Rocky-Groundban érdemeik szerint fogadják önöket.

- Hm! Mi jár az eszében?

- Mihelyst elutaztak, sürgönyözni fogok, hogy Old Shatterhand és Winnetou, a Vadnyugat két leghíresebb embere érkezik.

- Ezzel veszélyeztethetné a tervünket. Senkinek sem kell tudnia, hogy kik vagyunk és mit akarunk; elárulhatnák a komancsoknak. Gondoljon csak a meszticre, akiben teljesen megbízott!
- Well! Akkor egészen egyszerűen jelenteni fogom, hogy négy utas érkezik. De átkozott szerencsétlenség lenne, ha a mai éjszakára nézve tévedett volna!
- Mit akar ezzel mondani?
- Hát ha a komancsok mégis ma jönnének és önök nincsenek már itt.
- Nem jönnek! De azért tegyen meg mindent, amit szükségesnek tart!
- Igen, de mit tegyek?
- Gyűjtasson körös-körül tüzeket és állítson melléjük őrköt. Ha a komancsok a közelben lennének, belátják, hogy résen vagyunk és nem merészelnek közeledni.
- Úgy van; ez lesz a legjobb, meg is fogom tenni.

Eltávozott, hogy sürgönyözzön és kiadja a szükséges parancsokat. Nemsokára hat hatalmas tűz égett, és megvilágította az egész tanyát. Alvásról természetesen szó sem volt. Idejében megtették a vasúti utazáshoz szükséges előkészületeket. A négy utas és lovaik részére elég volt egy tágas szerszámkocsi, melyben néhány kényelmes ülőhelyet készítettek. Mikor megjött a jelentés, hogy a mozdony elindult Rocky-Groundból, a lovakat a kocsiba vezették és búcsúképpen gazdáiknak erős grogot keverték. Másfél óra múlva berobogott a mozdony. A kocsit hozzáakasztották; a négy utas búcsút vett és beszálltak.

Jóllehet a sín csak ideiglenes volt és meglehetősen sötétség uralkodott, a rövid vonat szédületes sebességgel iramlott tova; igazi amerikai módra. Egyetlenegy fény sem bukkant fel az egész úton, mert nem volt közbeeső állomás. Úgy tűnt fel, mintha a vonat szünet nélkül egy végtelen alagúton robogna keresztül, és a négy utas megörült, mikor végül felharsant a mozdony éles sípja és az állomás lámpái is feltűnedeztek.

Itt is több tűz égett, melyek fényénél lefelé is egy hosszúra nyúló, alacsony épületet pillantottak meg, melynek nagyon tágas bejárata volt. Úgy látszott, belül több helyiségre van osztva; ezek közül az egyik ki volt világítva. Az ajtófélfához karcsú, középtermetű alak támaszkodott, a vadászok bőrtönyébe öltözve. Egy másik férfi a sín mellett állt; mikor a vonat megállott, a kocsihoz lépett, félig nyitott ajtaját teljesen kitarta és beszólt:

- Rocky-Ground! Szálljanak ki, uraim! Kíváncsi vagyok, miféle embereknek rendel firwood-campbeli kollégám éjjeli különvonatot.
- Mindjárt megtudja, Sir - válaszolta Old Shatterhand. - Jól sejtem, hogy ön itt valami főnökféle?
- Én vagyok a főmérnök, Sir. És önök?
- Megtudja a nevünket, ha benn leszünk a szobában. Lenne helye, ahová négy lovat kényelmesen beállíthatnánk?
- Majd meglátjuk. Csak szálljanak ki előbb!

Mikor kiszállottak, mindegyiküknek jól az arcába nézett és csalódottan mormogta:

- Hm! Csupa ismeretlen! Még egy vörös is van közöttük! Valami egészen mást gondoltam!
- Talán bizony feletteseket vagy valami ellenőrzést várt? - mosolygott Old Shatterhand. - Milliomos részvényeseket? Ne haragudják, hogy mi, egyszerű emberek raboljuk el éjjeli nyugalmaikat! Nemsokára továbblovagolunk, akkor majd tovább alhatnak.

- Továbblovagolnak? Tehát önök vadászok, csapdaállítók vagy olyasvalamik?

- Természetesen.

- És a kollégám felteszi rólam, hogy éjnek idején...

Félbeszakították. Az ajtóban álló karcsú, szinte vézna kis ember közelebb lépett - a figyelmes szemlélő észrevehette rajta, hogy az egyik lábára sántít -, s így szólt:

- Magam is kíváncsi vagyok rá, micsoda emberfiai jönnek éjnek idején különvonaton a Vadnyugaton...

Torkán akadt a szó. Old Shatterhand háttal állott neki, de az ismerős csengésű hangra gyorsan megfordult. A kicsike megpillantotta az arcát, és felkiáltott:

- Old Shatterhand!

- Bicegő Frank! - felelt ez, éppen úgy elcsodálkozva.

- És Winnetou! - folytatta Frank, midőn felismerte az apacsot is.

- Uff! - válaszolta ez. Csak ezt az egyetlenegy szót ejtette ki, de mindazt kifejezte vele, amit a váratlan találkozásnál érzett.

- Ők azok, valóban! Old Shatterhand és Winnetou! - ismételte lelkesedéssel a kicsike. - Jöjjenek a karjaimba; jöjjenek a szívemre, uraim!

Hol az egyiket, hol a másikat karolta át és ezenközben rákiáltott a hivatalnokra:

- Nézze, főmérnök úr, ezek azok a világhírű vadászok, akikről egész este meséltem. Hogyan is sejthettem volna, hogy ilyen hamarosan, itt fogok találkozni velük!

A mérnök erre egészen más tartást vett fel és udvariasan válaszolt:

- Az ön elbeszélésére semmi szükség nem volt, Mr. Frank. Már régóta ismerem ezt a két gentlemant, persze csak hírből, hiszen tele van velük az Egyesült Államok. Sietek, hogy felkeltsem embereimet és...

- Várjunk csak! - szakította félbe Old Shatterhand. - Ismeretlenek akarunk maradni. Mindjárt meg fogja tudni, miért. Nem akarunk sokáig itt időzni, de ha már a mi jó Frankunkat ilyen váratlanul itt találtuk, belekerül egy órácskába, vagy még többbe is, míg továbblovagolunk. Hát mondja csak, akadna valahol hely, ahová lovainkat nyugodtan beállíthatnánk?

- Ó, Mister Shatterhand, úgy fogok a lovaikkal bánni, mintha emberek volnának, mert tudom, milyen nemes állatokon lovagol ön és Winnetou. Bevisszük őket a csarnokba, ahol, ha megengedik, vendégeim lesznek.

Amit „csarnoknak” nevezett, a már említett, hosszúra nyúló épület volt. A kivilágított rész volt a vendéglőhelyiség Rocky-Ground ez idő szerinti lakosai számára. Mellette egy szoba az értékesebb tárgyak megőrzésére szolgált; most üres volt és ide állították be a lovakat. Tehát úgyszólván a szemeik előtt voltak és biztonságban lehettek felőlük.

Mikor beléptek a vendéglőbe, a vendéglős álmosan feltápászkodott asztala mellől. Nem feküdt le, mert azt remélte, hogy keresni fog valamicskét az érkező vendégeken.

Mielőtt leültek volna, Old Shatterhand illendőnek vélte Kast és Hast megismertetni Bicegő Frankkel. Így szólt tehát az utóbbihoz, németül:

- Kedves Frank, van szerencsém ezt a két urat mint honfitársakat mutatni be.

- Micsoda? Igazán? Németek?

- Mégpedig szászok!
- Lehetséges lenne? Szászok? Ugyan honnan?
- Ez itt Timpe Benjámín Hassel úr Plauenből, Voigtlandból.
- Rendkívül örvendek, igazán rendkívül. És a másik úr?
- Ő pedig Timpe Obed Kasper úr, Hassel unokatestvére Hotból.
- Hotból? Hm! Úgy, úgy! Ez tulajdonképpen kissé bajorosan hangzik; tehát geográfiai-mitológiai térképcseréről van szó. De ebben az esetben nem tesz semmit, mert Plauenből Hofba a vasúti vonal teljesen száznak számít. Szóval Obed Kasper urat is elfogadhatom honfitársnak. Kettőjük közül melyik tulajdonképpen az igazi unokatestvér, az egyik vagy a másik?
- Mind a kettő, kedves Frank, természetesen mind a kettő.
- Tehát mind a kettő? Hm, persze! Nehéz megkülönböztetni! Remélhetőleg nincs több ember, akit szintén Timpének hívnának!

A két rokon hallott már Bicegő Frank sajátos modoráról, tehát Kas mosolyogva így válaszolt:

- Ó, Timpe van még több is. Mégpedig: Timpe Zakariás Rechabeám, Timpe Mikeás Péter, Timpe Márk Absalom, Timpe Dávid Mardokeus, Timpe Tóbiás Holoforesz, Timpe Náhum Sámuel, Timpe József Haba...
- Az istenért! Ha még egyetlenegyszer azt mondja, hogy Timpe, akkor lelövöm, mint a kutyát; elvégre is meg kell mentenem az életemet! Tegye meg nekem azt a szívességet és írjon a szász minisztériumnak, hogy küldjenek gyorsan át egy másik nevet, különben lehetetlenség lesz önökkel érintkezni!
- Ezt sokkal egyszerűbben megoldhatjuk. A barátaink ugyanis keresztnevünkön szólítanak, mégpedig Kasnak és Hasnak Kasper és Hassel helyett. Akarja ön is?
- Igen, ez már jobban tetszik nekem; én is olyan jó barátja leszek önöknek. Ülünk hát le, és - ah, de mi ez?

Ez a kérdés annak a sok tényérnek és üvegnek szólott, melyet a vendéglős az asztalra állított; ez a mérnök felé intett, aki kijelentette, hogy kiváló szerencséjének fogja tartani, ha a gentlemanek az ő vendégei lesznek. Amerikai felfogás szerint a legnagyobb sértés lett volna ezt a meghívást visszautasítani; elfogadták tehát. Bicegő Frank és a két Timpe alaposan nekiláttak a fogásoknak; Old Shatterhand keveset evett és csak egy pohárka bort ivott, Winnetou hozzá sem nyúlt az italhoz. Jól tudta, hogy a „tüzes víz” a legnagyobb ellensége a vörös embernek; és tegyük hozzá, hogy bizony a fehérnek is!

Vacsora alatt igen élénken folyt a társalgás. Old Shatterhand mindenekelőtt azt akarta tudni, minek köszönheti mai találkozását Frankkel. Ez így válaszolt:

- Ha odahaza kopogtatnak az ön ajtaján, hogy meglátogassák, rendesen már kirepült hazulról. Ha tehát valaki beszélni szeretne önnel, utána kell repülnie. Különböző megbeszélőnivalóim lettek volna önnel, felültem tehát az albán hajóra, hogy önhöz utazzam. Mikor megérkeztem, nem volt ott, azt mondták, ideát van, hogy találkozzék Winnetouval. De hogy merre, azt nem tudták. Erre engemet is elfogott a préniláz; lezártam Medvezsír nevű villámat és ön után hajóztam. Tudtam, hogy a mescalere-apacsoknál bizonyosan megtudom, melyik vidéken kell önt keresni. Felmentünk, amennyire csak lehetett, az Arkansason, ott lóra ültünk, hogy Santa Fén át a kis Pécrohoz lovagoljunk.

- Többes számban? Tehát nem vagy egyedül?
- Nem bizony! Droll néni természetesen velem van.
- A jó Droll néni? Hol bujkál? Hol hagyta?
- Egyáltalában nem hagyta. És hogy hol bujkál? Az ágyban!
- De hát, Frank, miért nem költöd fel?
- Mert megérdemli a szegény fiú azt a kevés alvást. Tudniillik beteg.
- Beteg? Akkor meg kell nézmem! Ha valaki itt, a Vadnyugaton beteg, az egészen más dolog, mint odahaza! Veszélyes?
- Éppen nem veszélyes, de úgy látszik, hogy a nagy fájdalmak miatt, melyeket Drollnak ki kellett állnia, csak nagy ügyel-bajjal jutottunk el a Manners-erődig, ahol van orvos, aki megvizsgálhatta. Azt állapította meg a bajáról, hogy isiász.
- De hiszen ezelőtt soha sem jelentkezett ez a betegség Drollnál; egészen új keletű talán?
- Igen, most van neki első ízben.
- Megtalálta az orvos az okot?
- Az okot? Arra nem volt szükség, mert én megmondtam neki.
- Te?
- Igenis, én! Vagy azt hiszi talán, hogy én nem látok az orrom hegyéig? Hiszen akkor egyiptomi vaksággal lennék megverve!
- Nos hát, mi az oka?
- Egy ló az oka, amely nem tud leszokni a botlásról.
- Hogyhogy? - kérdezte Old Shatterhand komolyan, pedig alig tudta elfojtani a nevetést.
- Már mondtam az előbb, hogy Arkansasból hazajöttünk. Az én ménem nem volt rossz és ma is megvan; Drollt azonban megcsalták gebéjével, olyan botlós volt, mint a parancsolat. Minduntalan meg kellett botlania és ha nem akadt árok, kő vagy gyökér az útjába, akkor a saját lábaiban botlott meg.
- De hát ki vásárol ilyen lovat?
- Ha az embernek lóra van szüksége és csak egyetlenegy botlós akad, mit van mit tenni? Pedig botlott a bestia, azt nem lehet letagadni.
- De még mindig nemigen tudom ezt a botlást az isiással igazán összefüggésbe hozni.
- Nagyon ostoba történet az egész és olyan gyorsan jött, mint derült égből a villámcsapás. Magas fűben, bokrok között lovagoltunk, vidáman és jókedvűen, és nem is sejtettük, hogy a sors csapása ott lebeg a fejünk felett egy, a fűben rejtőzködő fatörzs alakjában. Egyszerre csak Droll gebéje megbotlik és ijedtében hatalmasat ugrik. Droll, aki mit sem sejtve, könnyedén és hanyagul ült a nyeregben, lebukik, mégpedig úgy, hogy egyenesen ráül a fatörzsre, akár egy székre. Egyszerre két hangot lehetett hallani, egy hangos kiáltást és egy hatalmas reccsenést. A kiáltás Drolltól eredt, de hogy ki reccsent olyan hatalmasat, Droll-e vagy a fatörzs, az bizonytalan. Azt hiszem azonban, Droll volt, mert úgy látszik, hogy tagjai még ma sincsenek istenigazában a helyükön. Nem tudott felkelni; én segítettem ugyan neki, hogy a földszintről az emeletre emelkedjék, de ő újra meg újra a földszinten kötött ki. Csak úgy áradt belőle a sóhaj,

úgyhogy a kívánságot, hogy inkább az ő helyében lennék, kellő tapintattal a szívem mélyébe zártam. Mindezért az az átkozott botlós gebe volt a hibás.

A jó Frank nem azért beszélt el az egészet ilyen módon, hogy hallgatóit mulattassa, hanem mert egyszerűen ez volt a modora. Mély részvétet érzett Droll néni iránt és nem is sejtette, hogy előadása inkább nevetést, mint részvétet kelt. A két Timpe le sem vette tekintetét a kis fickóról, és világosan meglátszott rajtuk, hogy tetszik nekik.

- Kezdem már érteni - mondta Old Shatterhand. - Mondd csak tovább!

- Ami most következik, az még fájdalmasabb, mint az eddigi. Minden tőlem telhetőt elkövettem, hogy Drollomat megint belehozzam a rendes kerékvágásba; dörzsöltem és ráncigáltam; hátulról toltam és löktem, míg végre felugrott, de azt mondta, hogy a fájdmaktól, és nem azért, mintha jobban lenne. Akkor nagy nehezen felsegítettem a lóra, már tudniillik az enyémmre és nem az övére, mert attól a pillanattól fogva nem tudta többet a botlást elviselni. Arca megsápadt és összeesett, szemei mélyen benn ültek az üregekben és két nap alatt bizonyosan fogyott vagy öt-hat fontot. Két teljes nap, gondolja csak el! Ennyi időre volt szükségünk, míg a Manners-erődbe jutottunk. Ezt a két napot nem felejttem el, amíg élek! Az a jajgatás és nyögés! Az a sóhajtás és panaszkodás! Az a nyögés és sápítozás! Majd darabokra szakadt a szívem, de mégis bátran és megadólag bukdácsoltam mellette a gebémen. A fájdalmai annyira növekedtek, hogy hálát adtam a Teremtőnek, mikor végre megláttam az erődöt. Ott rávetette magát az orvos, piócákkal, mustártapasszal és mindenféle kotyvalékkal, még terpentinolajat is kellett innia szegény ördögnek!

- Jobban lett? - kérdezte Old Shatterhand.

- Úgy lassacskán. Mikor elmúlt egy hét, annyira jutottunk, hogy arra gondoltunk, lassan továbblovagolhatunk. Ki is bírta idáig, de mikor ideérkeztünk, úgy érezte, néhány napi pihenőre van szüksége.

- Mióta vagytok itt?

- Tegnapelőtt óta. Holnap már tovább akarunk indulni.

- Hová?

- Santa Fébe.

- Azt mondtad, már; de úgy értem, hogy innen legelőbb hova igyekeztek.

- Az Alder-Springen át fel a Roofsider-hoz.

- Hm!

- Miért hümmög?

- Mert a Fekete Táltos jelentékeny komancs sereggel ott lesz holnap. Valószínűleg a karjai közé lovagoltatok volna.

- A Fekete Táltos, a vadászok hóhéra? - kérdezte a főmérnök megrémülve. - Mi keresnivalója van neki az Alder-Springen, oly közel mihozzánk? Nekünk szólna ez a látogatás, Mr. Shatterhand?

- Nem, nem önöknek, hanem Winnetounak és nekem. Tudja, hogy oda akarunk menni és el akar fogni bennünket.

- A nemjóját! Micsoda szerencse, hogy megtudták. Most már természetesen nem mennek oda?

- Ellenkezőleg; most már éppen egyenesen odalovagolunk, és könnyen lehetséges, hogy ön is odajön.

- Én? Na, hogy őszinte legyek, bevallom, nagyon örülnék neki, ha alkalmam lenne néhány font lószert elpufogatni ezeknek a gazembereknek a vörös bőrére, de azért a hajánál fogva mégsem ráncigálom elő az alkalmat.

- Ez nem is szükséges, mert magától adódik. Kollégájáról és az ő embereiről van ugyanis szó, Firwood-Campben; őt akarják megrohanni a komancsok. Ez az oka, miért jöttünk önhöz különvonaton. A segítségét akarjuk kérni.

- Azt megkaphatják, mégpedig tiszta szívből. Tehát ezért, ezért! Igen, az én jó kollégám igen derék mérnök ugyan, de se nem járatos indián-ügyekben, se nem hős. De rám és embereimre számíthat.

- Hány munkása van itt önnek?

- Közel kilencven, csupa fehér, akik értenek a verekedéshez és tudnak bánni a fegyverrel. De nem mondaná el nekem, mi történt voltaképpen?

A főmérnök erélyesebb és bátrabb volt, mint firwood-campbeli kollégája, és Old Shatterhand arra a meggyőződésre jutott, hogy használható segítséget talál benne. Elmondta az elmúlt este eseményeit és megmagyarázta, hogy milyen szándékai vannak ezután. Mikor befejezte, a főmérnök felugrott, kezét nyújtott neki és így szólt:

- Beleegyezem, Sir! Én és az embereim rendelkezésére állunk, most rögtön, vagy később, ahogy csak parancsolja.

Bicegő Frank is megszólalt német anyanyelvén:

- Én is! Ennek a sötét színű csödörnek megsütjük az utolsó kenyerét! Ha én egyszer feldühödöm, akkor nagyon dühös vagyok. Most megyek, hogy elhozzam a tizenkilencedik század még egy használható hősét, akinek szintén nem szabad hiányoznia.

Felállott és eltűnt a kijáratnál. Rövid idő múlva visszatért és magával hozta Drollt. Kis termetű, pufók ember volt, szeme élénken, értelmesen csillogott, egész arca vidámságot tükrözött. Alakját bő köpönyeg fedte, fejére több darabból összetákolt női kalapot tett; innen eredt a neve. Meglátszott rajta, hogy szenvedett az utolsó időben, de szemei élénkek voltak és mozdulataiból nem lehetett arra következtetni, hogy jelenleg is fájdalmi lennének. Roppant örült az éppen olyan váratlan, mint csodálatos találkozásnak, és kijelentette, hogy feltétlenül az Alder-Springhez akar lovagolni, akár megengedi az állapota, akár nem.

Erre Winnetou, ki eddig még egy szót sem szólt, egész sor kérdést intézett hozzá, melyek megmutatták, hogy az apacs alaposan ismeri az emberi test berendezését és betegségeit. Kiderült, hogy Drollnál tényleg isiászról van szó, mégpedig a lóról való lezuhanás következtében. Winnetou felállott, elővette kis bőrtáskáját, melyben mindenféle gyógyszert szokott magával hordozni, átnézte tartalmát, majd megszokott nyugodt modorában így szólt:

- Droll testvérem, vezessen az ágyához; ne zavarja őt többé a fájdalom!

Elment vele. Már pár perc múlva éles, átható kiáltás hallatszott.

- Ez Droll volt - kiáltott fel Bicegő Frank. - Mit csinál vele Winnetou? Oda kell mennem Droll nénimhez, mert egy ilyen kiáltás úgy rágja a szívemet, mint a fűrész.

Felugrott és ki akart menni, de Old Shatterhand megfogta és így szólt:

- Maradj csak itt, kedves Frank! Winnetou nagyon jól tudja, mit csinál, és éppen az ilyen fájdalmak ellen az indiánoknak olyan orvosságaik vannak, melyekről a mi legjobb orvosainknak sincs fogalmuk!

Nemsokára újból belépett Winnetou, s mintegy megerősítve ezeket a szavakat, kijelentette:

- Droll testvérünknek nagy fájdalmat kellett elszenvednie, hogy gyorsan meggyógyulhasson. Most kipiheni magát, de már egy óra múlva olyan egészséges lesz, mint valaha volt.

Winnetounak igaza volt. Droll hamarosan bejött, és kijelentette:

- Nem nagyszerű ez, uraim? Úgy érzem magamat, mintha újjászülettem volna. Hogy Winnetou mit csinált, azt nem tudom, de hogy az ideget csak kinyújtotta vagy egészen elszakította, az nekem mindegy. Most már újból tudok lovagolni, és a Fekete Táltos meg fogja tudni, hogy Droll néni még mindig a régi!

HARMADIK FEJEZET A FŰZFA-FORRÁSNÁL

Az Ua-pesht, amelynek lábánál Rocky-Ground állomás feküdt, sűrű erdő borította. A hegyről lefutó patakok odalenn egy folyócskába gyűltek, amely délkeletnek tartott, majd északra fordult. Ennél a kanyarulatnál egy másik patakkal egyesült, amely egy másik hegy lábánál folyt. A hegyet Corner-Topnak, azaz Sarokcsúcsnak hívták.

Az elnevezés nem volt véletlen; mindkét hegy egy-egy hegylánc végpontja volt. A két hegylánc széles, hosszú völgyet fogott közre, amelynek oly sok kanyarulata volt, hogy a vasutat nem oda építették; egy rövidebb utat robbantottak a sziklában. A Firwood-Camp közel esett a völgy kezdetéhez; csak egy közbeeső hegyvonulat választotta el tőle.

Innen felülről lefelé, tehát e sokat kanyargó völgy hosszában kellett jönniük a komancsoknak, más útjuk nem is volt az Alder-Springhez. Ez a forrás, magas fűzfáktól körülvéve, a Corner-Top lábánál feküdt, és később azt a fentebb említett patakot alkotta, mely a nagyobbbal egyesült a kanyarulatnál. Ahol a völgy elhagyja a két hegyet, széles, sík préribe torkollik; ezen folyik át az egyesült két patak. A buja fűből itt-ott bokrok bújnak elő, melyek úgy néznek ki, akár az egymás elé vagy egymás mögé tolt kulisszák, és még nagyobb csapatoknak is végtelenül megkönnyítik a lopózkodást vagy a rejtőzést.

Ha az ember átgondolta, mi történt Firwood-Campben és milyen szándékaik voltak az érdekelteknek, nem volt nehéz eltalálni, mit hoz a mai nap.

A komancsok meg voltak róla győződve, hogy Old Shatterhand és Winnetou az Alder-Springhez lovagolnak; előre felkerekedtek tehát, hogy ott várják be és ejtsék foglyul őket. Hogy ezt olyan emberekkel szemben elérhessék, mint ők ketten voltak, a vörösöknek rendkívül elővigyázatosaknak kellett lenniük. Nem volt szabad megsejteniük, hogy a komancsok a Fűzfa-forrásnál vannak, és megérkezésükkor sem volt szabad semminek elárulnia, hogy a Fekete Táltos ott van a harcosaival. Ezért magától értetődött, hogy az indiánok nem egyenesen a forráshoz mennek, hanem annak közelében rejtőzködnek el; de hogy hol, ez volt a fontos kérdés.

Winnetounak és Old Shatterhandnek nem volt nehéz kitalálni ellenfeleik gondolatait. Mivel az Alder-Spring a völgy jobb oldalán feküdt, egészen magától értetődött, hogy az indiánok balra fognak tartani és kilovagolnak egy darabon a prérre, hogy ott majd visszaforduljanak és ellenkező irányból érkezzenek meg. Ezen a módon el lehet kerülni, hogy áruló nyomokkal gyanút ébresszenek. A prériről a forrás közelébe érkezve, a komancsok majd el fognak bújni, hogy ellenfeleiket bevárják, kiléssék, körülfogják és végül megtámadják. Aki tehát meg akarta előzni az indiánokat, sőt meg is akarta figyelni őket, annak még messzebb ki kellett lovagolnia a síkságra és még nagyobb kerülőt kellett tenni. Így okoskodott Old Shatterhand és Winnetou, és ez volt az oka, hogy nem az Ua-pesh mentén lovagoltak, hanem, mihelyt világos lett, messze lekanyarodtak bal felé és útjukat a pusztaságnak vették.

A tegnapi vihar után gyönyörűsége reggelre virradtak. A napsugarak a fűszálakat és leveleket elborító vízcseppeket megannyi briliánssá változtatták, a levegő éles, friss és tiszta volt, a természet körös-körül ezer színben ragyogott.

Ilyen vidéken és ilyen reggelen valóban elsőrendű élvezet volt lovagolni, s csak az nem gyönyörködik a tájban, aki azt forgatja a fejében, hogy ellenséges indiánokat kémleljen ki. A lovak hébe-hóba nyerítése és dobogása most messze elhallatszott, a nedves, nehéz fűben pedig

olyan csapás maradt hátra, melyet talán még este is világosan lehet majd látni. Olyan körülmények voltak ezek, melyek nagyon veszélyessé válhattak egy prérijáróra nézve.

A hat lovas már elég messze a háta mögött hagyta az Ua-pesht, tehát most azzal a szándékkal kanyarodtak dél felé, hogy a Corner-Tophoz közeledjenek. Az Alder-Spring ennek a hegynek a nyugati oldalán feküdt; Winnetou és Old Shatterhand úgy lovagoltak, hogy kelet felől kellett elérniök; ily módon kikerülték azt, hogy nyomaikat a vörösök később felfedezhessék. A Corner-Top tetejét nem mindenütt fedte erdő; a tisztásokról jó kilátás nyílt, tehát egyáltalán nem volt nehéz észrevenni a komancsok közeledését.

Végre meglelték a kanyarulatot a prérin át, és el is érték a hegy keleti oldalát. Jó rejtkehelyet kerestek és találtak, ahol a másik négy elrejtőzhetett a lovakkal, Winnetou és Old Shatterhand pedig felmászta a hegyre, hogy innen figyelhessék a völgyet.

Négy szász együtt a Vadnyugaton, a Corner-Top sűrűjében! Bizonyára igen ritka véletlen! A Bicegő megjegyzést is tett rá:

- Egészen olyan, mintha a sors szántsándékkal ragasztott volna minket össze.

- Igaza van, kedves Frank - erősítette meg Has.

- Meghiszem azt. Nekem ugyanis mindig igazam van. Ebben a tekintetben hamarosan ki fog ismerni, míg más tekintetben többnyire kiismerhetetlen vagyok. Rendesen zár alatt tartom szellemi sziporkáimat és csak ritkán hatolhat be valaki elmém mélyére, hogy mintegy angyal-szárnyakon hozza fel onnan az elrejtett kincseket. Ilyen kivételes és áhítatos pillanatban lesz részük most önöknek. Nagyon szeretném ugyanis tudni, milyen úton-módon szándékoznak ma a komancsokkal végezni. Kész vagyok rá, hogy megadjam a szükséges felvilágosításokat, és engedélyt adok rá, hogy bizalommal forduljanak hozzám. Legalább te beszélj, Droll néni!

Droll ismerte a felvilágosítások értékét, amelyeket várni lehetett, megcsóválta a fejét és így szólt:

- Miért éppen mindig én, kedves Frank? Nagyon szívesen átengedem az elsőbbséget a másik két úrnak. Az ember legyen mindig humánus.

- Ebben igazad van. Ismertem egy állatorvost, aki mindig azt mondta: „Az udvariasság az a szokás, melyről nem kell leszokni.” Amit pedig egy ilyen szakember mond, annak mindig van magva. Tehát mondja meg, Kas, mit szeretne tőlem megtudni.

- Én? - kérdezte Kas. - Semmit sem szeretnék tudni!

- Micsoda? Semmit, egyáltalában semmit? Lehetséges ez? - kérdezte Frank, végtelenül elcsodálkozva.

- Egyáltalában semmit - bólintott Kas.

- És ön, Has?

- Én sem - válaszolt ez.

- Ön sem? Csak nem beszél komolyan?

- A lehető legkomolyabban beszélek.

Erre Frank előbb olyan arcot vágott, mintha valami teljesen megfoghatatlant hallana; azután kissé elgondolkozott, végül haragos kifejezést öltött és mérgesen kiáltott fel:

- Hát még ez is lehetséges? Megesett már valaha valakivel ilyesmi? Semmit sem akarnak tőlem tudni, egyáltalában semmit! Hát akadhat a Földön eleven ember, aki a préri- és

medvevadászból Frank Halisgabelus Morphus Eduárdtól nem akar semmit sem hallani és semmit sem tanulni? Itt vagyunk elrejtőzködve, hogy meglessük az indiánokat; az a szándékunk, hogy túljárjunk az eszükön és legyőzzük őket. Ez csak az én tapasztalt személyiségem közreműködésével teljesülhet, és akkor vannak még emberi lények a Földön, akik úgy vélekednek, hogy nem kell tőlem semmit sem hallaniuk!

Míg a rejtekhelyen ez a mulattató társalgás folyt, Old Shatterhand és Winnetou elérték a Corner-Top csúcsát. Ott, mint már említettük, több tisztás volt, ahonnan jó kilátás nyílt. Az egyik tisztás, mely nyugat felé nézett, rendkívül alkalmas volt a két barát céljaira. Innen tökéletesen át lehetett látni a völgyet, amerről a komancsoknak érkezniük kellett, egészen legközelebbi kanyarulatáig, mely jóval nagyobb volt egy angol mér földnél.

Szótlanul ültek egymás mellett egy-két, sőt három óra hosszat, és egyikük sem tartotta szükségesnek, hogy csak egy szócskát is kiejtsen, pedig olyan eseménynek néztek elébe, amelyben életről és halálról volt szó. Ha valaki észrevétlenül megfigyelte volna őket, bizonyára arra a következtetésre jutott volna, hogy semmiféle más szándékuk nincs, mint hogy leheveredjenek és kipihenjék magukat. Egyetlen arcvonásuk, szemük egyetlen pillantása sem árulta el, hogy feszült figyelemmel kémlelnek nyugat felé, és hogy amennyire a völgyet áttekinthetik, sehol semmi nem kerülheti el figyelmüket. Ez a vadnyugati vadászok nagy művészete, hogy bármennyire összpontosítják is figyelmüket, érzéseiket, külsőleg tökéletesen közömbösnek látszanak. Vannak, illetve voltak olyan híres prérifjárók, kik legnagyobb sikereiket és megmenekülésüket a legveszedelmesebb helyzetekből főleg annak köszönhatték, hogy annyira uralkodtak egész külsejükön, testük minden porcikáján, hogy egyáltalában nem lehetett kitalálni, mit gondolnak, éreznek, mire törekednek, mit szándékoznak éppen végrehajtani.

Mindketten lesütötték szempillájukat és miután egyetlen testrészük sem moccan meg, úgy látszott, mintha aludnának; de azért bizonyos volt, hogy egészen jól hallják a cinkét, mely talán húszlépésnyire mögöttük egy férget húz ki a földből, és éppolyan világosan látják a keselyűt, mely most jelenik meg a nyugati égboltozaton, mint egy apróska pont.

- Uff! - szólt Winnetou.

- Well - bólintott Old Shatterhand - jönnek.

Pedig - e szavakkal ellentétben - egyetlen élőlény sem volt látható az egész völgyben, éppen olyan üres és elhagyott volt, mint azelőtt, de az a mód, ahogy a keselyű a levegőben keringett, elárulta a hozzáértőknek, hogy valamiféle élőlénynek kell arrafelé haladnia, akitől zsákmányt remélt. Még mindig kissé balra kóválygott a völgykanyarulattól, de gyorsan közeledett felé. Mikor elérte és éppen felette lebegett, egy lovas kanyarodott be, egy pillanatra állva maradt, hogy áttekinthesse a völgyet, majd mikor semmi gyanúsat nem vett észre, továbblovagolt. Két, öt, tíz, húsz, negyven, nyolcvan és még több lovas követte, akiket világosan meg lehetett különböztetni, jóllehet a nagy távolság folytán lovaik csak kiskutyáknak látszottak. Hogy Winnetounak milyen rendkívül éles a szeme, azzal is bizonyította, hogy a nagy távolság dacára így szólt:

- Valóban ők azok, a komancsok.

- Igen - hagyta helyben Old Shatterhand. - Tokvi Kewa lovagol az élen.

- A komancsok főnöke azt képzelem, hogy rendkívül ravasz harcos és mégis olyan hibát követ el, melyet sem én, sem Shatterhand testvérem nem tudunk felfogni.

- Well. A Firwood-Camptól jön, meg van róla győződve, hogy mi is elindultunk onnan ma reggel és utána fogunk jönni. Emellett nem gondol arra, hogy észrevennénk a nyomokat, melyeket harcosai hagynak a magas és nedves fűben. Nevetséges!

A máskor különben oly komoly és mozdulatlan arcon egy halvány, félig megvető, félig sajnálkozó mosoly futott végig, mikor hozzátette:

- És emellett Old Shatterhandet és Winnetout akarja megfogni! Uff!

- Nézd, úgy tesznek, ahogy gondoltuk: a völgy másik oldalára tartanak, hogy ne gondolják, ha utánuk jönnek, hogy tulajdonképpen a Corner-Topon át az Alder-Springhez igyekeznek.

A komancsok a túlsó völgyfal mellett lovagoltak, míg el nem érték az Ua-pesh lábának szélét; de itt sem változtatták meg az irányukat, hanem kivonultak a prérire, mintha ezen akarnának keresztülhaladni valami messze fekvő cél felé.

- Nemsokára újból bekanyarodnak, ahogy gondoltuk, és visszajönnek ide - folytatta Old Shatterhand. - Egyikünknek le kell mennie, hogy kövesse őket, a másiknak még idefenn kell maradnia.

Nem mondta meg, miért kell a másiknak maradnia, de Winnetou azonnal kitalálta, mert helyeslően bólintott és így felelt:

- Hogy Ik Senandára lessen, aki meg akarta csalni és elárulni a tűzparipa fehér emberét. Tegnap este a komancsok után indult és nem találta meg őket a sötétben, de ma, mikor világos lett, a nyomukra bukkant, és rövidesen megérkezik. Fehér testvérem várjon itt, hogy lássa, én lemegyek, hogy megtudjam, milyen rejtekhelyet választanak a komancsok.

Eltávozott és Old Shatterhand egyedül maradt. Megint eltelt egy óra és még egy, de a mesztic nem jelent meg. Tulajdonképpen már itt kellett volna lennie, de a megfigyelő nem vesztette el a türelmét. Tudta, ezernyi dolog jöhetett közbe, ami feltartóztathatta az áruló félvért. További félóra múlva végre megpillantotta őt, amint a völgy túlsó oldalán a komancsok nyomait követi. Mivel a scout ezen a csapáson lovagolt, meg kellett tennie a komancsok egész kerü-lőjét a prérin át; aligha érkezhettek meg tehát hamarabb a Corner-Top alá. Old Shatterhand most már elhagyta őrhelyét és oly gyorsan ereszkedett le társaihoz, ahogy csak tudott. Ott találta őket, ahol hagyta, Winnetou is velük volt. Mikor beszámolt róla, hogy látta a félvért megérkezni, az apacs megjegyezte:

- Nagyon elkésett. Sejti testvérem, hogy mi tartóztatta fel?

- Sokféle ok akadhat, mely a lovaglását késleltette - válaszolta Old Shatterhand.

- Talán nem is kényszerült rá, hanem önként késlekedett.

- Hm! Úgy gondolod, hogy gyors menekülése után mást gondolt és újból visszatért, hogy meglessen minket? Nem is lenne rossz!

- Mit beszél? - kérdezte Bicegő Frank, amint ezeket a szavakat hallotta. - Ha az embert ellenség figyeli, az mindig olyasvalami, amiből nem kérek!

- Ó nem, legalábbis ebben az esetben nem.

- Ez olyan érthetetlen, hogy fel sem tudom fogni, pedig nem mondhatni, hogy nincs éles eszem. Ha kikémlelt minket, akkor azt is tudja, hogy nem a völgyön lovagoltunk végig, hanem vasúton utazhattunk.

- Éppen azt szeretném, ha tudná. Valószínűleg te is hamarosan megtudod, miért. Most elmegyek Winnetouval, hogy kihallgassam a komancsokat. Maradjatok itt, legyetek csendben, és semmi esetre el ne hagyjátok ezt a helyet, amíg vissza nem tértünk.

- És ha nem jönnének vissza?

- De jövünk, vagy legalábbis egyikünk, erre számíthattok.

Winnetouhoz fordulva, megkérdezte tőle:

- Tudja-e vörös testvérem, hol ütöttek tanyát az ellenségeink?
- Tudom - felelte az apacsok főnöke.
- Messze innen?
- Nem. Kövessen, testvérem.

Letették fegyvereiket, melyeket az ellopottak helyett a főmérnök kölcsönzött nekik és most csak akadályozták volna őket, és eltávoztak. Winnetou előbb vagy tíz percig minden különösebb óvatosság nélkül vezette fehér barátját az erdőben; ekkor olyan helyre érkeztek, ahol nem volt már több élő fa, de annál több kidőlt fatörzs hevert előttük. Az erdő óriásai szanaszét feküdtek, a földből kiszakítva, hatalmas gyökérsomóikkal és csúnyán összezúzott koronáikkal. A szélvész tépte ki őket, azoknak a hurrikánoknak az egyike, melyeket a Vadnyugaton, főleg a déli vidékeken gyakran lehet tapasztalni. Azt az orkánt nevezik errefelé hurrikánnak, mely aránylag keskeny és élesen elhatárolt sávban száguld át és mindent elsodor, ami az útjába kerül. Hurrikánnak hívják azt a területet is, melyet ez a vihar elpusztított.

A ledöntött és elhalt fatörzsek között cserje, új növényzet kelt életre, nagyon sűrűn és már meglehetősen magasra; oly sűrű volt, hogy még a vad előtt is lehetetlennek látszott, hogy keresztüljusson rajta.

- Ezen keresztül? - kérdezte Old Shatterhand. Winnetou igenlően bólintott és halkán hozzátette:

- Itt, bal kézről van a szikla; ott nem mehetünk fel. Jobbról kerül el a préri, hol az ellenség lovai legelnek, ott meglátnának az örök; a hurrikán túloldalán, legfeljebb kétszáz lépésnyire innen, táboroznak a harcosok; át kell tehát hatolnunk.

- Volt már odaát vörös testvérem?

- Igen, fehér testvérem egykettőre meglátja az utat, melyet vágnom kellett magamnak.

- Tudod, hol van a főnök?

- Tudom. Talán olyan közel jutunk hozzá, hogy meghallhatjuk, mit beszél.

Elsurrant néhány lépésnyire a vihardulás szélén, ott lefeküdt a földre és behúzódott a sűrű lomb közé. Old Shatterhand habozás nélkül követte. Itt újból kiderült, micsoda páratlan ember az apacsok főnöke. Az alatt a rövid idő alatt késével két láb széles utat vágott, levágta az akadályozó ágakat, lombokat, a földre hintette, de annyi lombot meghagyott, amennyi - akár egy tető - elfedte a titkos ösvényt és tökéletesen láthatatlanná tette őt.

Miután Winnetou ilyen páratlanul előkészített mindent, nemigen kellett már késeiket használniuk; elsősorban arra kellett figyelniük, nehogy megmozduljon és árulójuk legyen felettük a bozót. Két mérgekígyót találtak útjukban; az első elmenekült, a másikat pedig egy gyors és jól irányzott késszúrással megölte az apacs. Egy idő múlva Old Shatterhand, ki vizsgálódva szimatolt a levegőbe, tábortűz füstjét érezte meg; közeledtek a komancsokhoz.

Még egy darabig haladtak előre, egészen addig a helyig, hol Winnetou a titkos ösvényt jobban kiszélesítette. Magához intette társát, óvatosan széthajtotta kissé a lombokat és intett Old Shatterhandnek, hogy pillantson át a nyíláson.

Hogy elbámult emez, mikor Tokvi Kewát ott látta feküdni legfeljebb ötlépésnyire maga előtt! A két leleskedő a vihardulás és egyben a préri kis beszögellése szélén találta magát. Bal kéz felől hatalmas, elhalt fatörzs nyúlt ki a földre dőlve, és az alatta meg a mellette kisarjadt

gyepen feküdt a komancs főnök. Aludt. Kissé távolabb harcosai aludtak; el voltak fáradva és biztonságban érezték magukat, hiszen örököt állítottak a prérre. A főnök, mint minden fehér és vörös szokta a Vadnyugaton, fegyverét keze ügyébe tette le maga mellé. A fatörzs mellé hosszú, keskeny csomag volt támasztva, melynek burkolata Tokvi Kewa takarójából állott és gondosan össze volt kötözve lasszójával. Old Shatterhand szeme felvillant, mikor megpillantotta a csomagot, és odasúgta Winnetounak:

- A takaróban vannak a fegyverek.

- Úgy van! A főnök alszik és a többiek is alusznak: elvehetnénk.

- Eszünk ágába se jusson!

- Valóban! Még itt kell hagynunk, mert a komancsoknak nem szabad sejtetniük, hogy felfedeztük a tartózkodási helyüket. Bizony, nagyon nehezemre esik, de követnünk kell az ész parancsát. Hallod! Nem kiáltás volt ez?

- Az egyik ör hangja - bólintott Winnetou. - A scout bizonyosan megérkezett.

A kiáltást, melyet Old Shatterhand és Winnetou hallottak, több hang ismételte. Az alvók felébredtek és felugráltak helyükről; a főnök is felegyenesedett. Úgy történt, ahogy Winnetou mondta, a mesztic érkezett meg. Mikor meglátta a főnököt, feléje irányította lovát, és odaérve leszállott. Tokvi Kewa csodálkozva nézett rá.

- Te vagy az, leányom fia? Megengedtem neked, hogy utánunk siess?

Mivel nem kapott azonnal feleletet, folytatta:

- Nem parancsoltam neked, hogy kémleld ki a sápadtarcúakat és maradj náluk addig, míg jövünk vagy hírnököt küldök hozzád?

- Ezt parancsoltad - válaszolt a kérdezett nyugodtan. - De vörös anyám atyja be fogja látni, hogy nem cselekedhettem másképpen.

- Nagyon fontos dolgoknak kellett történniük, hogy ide merésztél jönni Firwood-Campből! Halljuk, mit tudsz mondani mentségedre.

- Te anyám atyja vagy és születésem percétől ismersz. Adtam neked valaha okot komoly szidalomra? Miért fogadsz szemrehányásokkal, mielőtt tudnád, miért jöttem?

- Mert a legfontosabb fogásról van szó, melyet valaha tehetünk, legnagyobb ellenségeinkről, az apacsok főnökéről és a gyűlölt sápadtarcúról, aki Old Shatterhandnak nevezi magát.

- Őket nem fogod elfogni - válaszolta unokája éppoly nyugodtan, mint előbb.

- Nem? - fortyant fel a főnök. - És miért?

- Mert már tegnap elhagyták a tanyát.

- Uff, uff, akkor előkészületeket kell tennünk, mert minden pillanatban ideérkezhetnek!

- Nem érkeznek ide; egyáltalában nem is jönnek ide.

- Nem jönnek ide? - kérdezte a főnök, megdöbbenésében elnyújtva a szavakat. - Hát hová akarnak menni?

- Azt nem tudom; de mindenesetre nagyon messze innen, mert a tűzparipa kocsijával utaztak el. Ezt csak akkor teszik a fehér vadászok, ha nagyon hosszú útra kelnek, különben lovagolnak.

- A tűzparipával? Bizonyosan tudod ezt?

- Igen. Láttam őket a kocsiba szállni és láttam, amint a tűzparipa elszárgult.
 - Uff, uff, uff! Hiszen ide akartak jönni az Alder-Springhez! Vajon mi kergette el őket olyan hirtelen?
 - A félelem.
 - Hallgass! Winnetout és Old Shatterhandet egyaránt gyűlölöm, de biztosan tudom, hogy sem a félelmet, sem az ijedtséget nem ismerik.
 - Úgy van, ők nem, de meg kell gondolnod, hogy két másik sápadtarcú is volt velük, akik nem olyan bátrak, mint ők. Ezeknek a kedvéért kerekedtek fel olyan gyorsan, mert megtudták, hogy a tanyát meg akarják támadni a vörös harcosok.
 - Uff, uff! Hogyan tudhatták ezt meg? Ki árulta el nekik? Talán te voltál oly elővigyázatlan?
- Erre az unoka először vesztette el nyugalmát és hangosan a Fekete Táltos szavába vágott:
- Láttál-e engem valaha elővigyázatlannak? A te magad óvatlansága árult el mindent és fosztott meg a nagy fogástól!
- Az öreg erre kezét az övére tette és felkiáltott:
- Ne felejtsd el, kivel beszélsz, mert a kezem fog rá megtanítani, hogy milyen tisztelettel tartozol anyád apjának és a komancsok leghíresebb főnökének! Hogyan merészeled a Fekete Táltost elővigyázatlansággal vádolni!
 - Mert olyan hibát vetsz a szememre, melyet magad követtél el! Mondd, elfogtuk volna Old Shatterhandet és Winnetout ma este, ha idejönnek?
 - Olyan bizonyosan, mint ahogy te itt vagy mellettem.
 - És akkor minden a mi zsákmányunk lett volna, ami az övék?
 - Igen.
 - A lovak is?
 - Azok is.
 - Akkor miért nem vártál ma estig? Miért kellett akkor a lovakat már tegnap este ellopni?
 - Ellopni? - ismételte a főnök lassan, hogy jól megfontolja a szemrehányást. - Mit tudsz róla?
 - Minden tudok. Kita Kowasa, akit hozzám küldtél a kocsmába, némi gyanút keltett ugyan, de hamarosan sikerült eloszlatnia a bizalmatlanságot, mert a sápadtarcúak semmit sem tudtak ránk bizonyítani. Akkor hirtelen elkezdtek prüsszkölni Winnetou és Old Shatterhand lovai az ajtó előtt, és hihetetlen izgalmat keltettek. A sápadtarcúak ugyan elég okosak voltak: úgy tettek, mintha azt hinnék, hogy a lovak maguktól szabadultak el. De engem nem tudtak megtéveszteni, az állatok nem maguktól szabadultak el, hanem ellopták őket. Kicsoda? Tagadod még, hogy te voltál?
- A főnöknek egy arcizma sem rándult; nem mondott sem igent, sem nemet. Unokája folytatta:
- Hallgatásod nekem ad igazat. A sápadtarcúak természetesen a tolvajok után kutattak.
 - Hiszen azok már rég messze jártak! - vetette közbe a másik.
 - A nyomaik is eltűntek? Old Shatterhand és Winnetou megtalálták a nyomokat, megtalálták az én nyomomat és megtalálták Kita Kowasa nyomát. Azonnal kitalálták, hogy egy követ fűjünk és hogy mi a szándékunk, de szerencsére még sikerült elmenekülnöm. Ha ott maradok, felakasztottak volna. Mikor már messze jártam, az a gondolatom támadt, hogy titokban

visszatérek és kikémelem, vajon Winnetou és Old Shatterhand nem adták-e fel most a tervüket, hogy az Alder-Springhez lovagolnak. Nagyon helyes volt, hogy visszafordultam; így legalább láttam, hogy lovaikkal felszállottak a tűzparipa kocsijába és elutaztak. Nem jönnek tehát az Alder-Springhez. Mikor már elmentek, én is elhagytam a Firwood-Campet és idelovagoltam, hogy elmondjam neked, mi történt. Most itt vagyok és szídj össze, ha megérdelem.

Befejezte mondanivalóját és most várta, mit felel majd a nagyapja. Az egy jó darabig lehajtott fejjel ült, majd gyors, erélyes mozdulattal újból felszegte fejét és kutató pillantással nézett körül. Azt, amit mondott, nem hallhatta meg illetéktelen fül, mert a félvér megérkezte jelezte ugyan a harcosoknak, hogy történt valami, de egyik sem mert a rettegett főnökhöz közeledni kifejezett felszólítás nélkül. Senki sem hallotta tehát a szemrehányásokat, amelyeket unokája tett az öregnek. Végre fojtott hangon megszólalt:

- Igen, elvittem a lovakat a fészerből. Iltsi és Hatatilla olyan híres lovak, hogy öregségem bölcsessége a fiatalság mohóságává változott. Kellettek nekem, mégpedig azonnal, anélkül, hogy meggondoltam volna, hogy a foglyokkal együtt ma úgyszólván az enyémei lesznek. Ereidben az én vérem folyik, nem fogod tehát a harcosokkal tudatni, hogy ennek az elhamarkodott cselekedetnek milyen következményei lehetnek!

- Hallgatni fogok!

- Tudja Old Shatterhand és Winnetou - folytatta a vörös -, hogy hányan voltunk tegnap a Firwood-Campben?

- Igen.

- Azt is tudják, kik voltak?

- Nem. Csak annyit tudnak, hogy ellenséges vörösök.

- Tudnak róla, hogy meg akarjuk támadni a telepet?

- Csak sejtik. De azt meg kell mondanom, hogy nekem arcomba vágta az igazi nevemet, Ik Senandát; nem hitték el, hogy Yato Indának hívnak.

- Akkor tudják, hogy az unokám vagy és hogy én akarok támadni! Mit szóltak a fegyvereik elvesztéséhez?

- Elvesztették a fegyvereiket? - kérdezte a félvér elbámulva.

- Igen.

- Uff, uff, uff! Hol?

- A Firwood-Campben. Én találtam meg őket.

- Te találd meg őket? Old Shatterhand és Winnetou fegyverét? - dadogta a mesztic a legnagyobb csodálkozás hangján.

- Én - bólintott reá Tokvi Kewa és szemei csillogtak az örömtől.

- Winnetou ezüstpuskáját?

- Igen.

- Old Shatterhand kis ravasz fegyverét?

- Igen.

- És a nagy medveölöt?

- Igen.

- És hol vannak ezek a drága fegyverek?

- Itt! - válaszolta a főnök és a csomagra mutatott.

- Uff! uff, uff! Ma ragyogó arccal néz le a nagy Manitou a komancsok harcosaira! Olyan zsákmány ez, melyért a vörös nemzet összes törzsei irigyelni fognak minket! Hogy kerültek hozzád?

- Tolvajok révén, akik ellopták, de át kellett adniuk nekem.

Elbeszélte a történeteket, majd elgondolkodva tette hozzá:

- De valamire nem gondoltam. Old Shatterhand és Winnetou csak úgy elmentek, pedig eltűntek a fegyverek. Vajon miért? Biztos vagyok benne, mindent el fognak követni, hogy visszaszerezzék őket!

Unokája megrázta a fejét:

- Semmit nem mernek kezdeni.

- Miért gondolod ezt?

- Nem lehet másként. Mitől lett olyan híres ez a két sakál? A fegyverek miatt. Ezek tették hőssé őket; nélkülük senkik és semmik, és ezt ők is tudják. Tisztában vannak vele, hogy nem tudnának segíteni, ha megtámadjuk a telepet, ezért menekültek el olyan gyorsan. Sőt: ezért adták fel azt a tervüket is, hogy az Alder-Springhez lovagoljanak!

Az ifjú meggyőződése az öreget is magával ragadta:

- Uff, uff, igazat beszélsz! Üvöltve elfutottak, mint a kutya, melyet meg akarnak verni. Ők elsöktek előlünk, de a fegyverek itt vannak. Most a sok sárga ember skalpját kell megszereznünk. De sietnünk kell, még mielőtt segítséget hívnának. Mivel Old Shatterhand és Winnetou nem jönnek ide, azonnal felkerekedünk. A lovaink fáradtak ugyan, de estére elérhetjük azt a helyet, amelyet a fehérek Brich-Hole-nak neveznek. Mint mondtad, innen a legkönnyebb megtámadni a telepet. Odavezetem a harcosaimat, én pedig a Firwood-Camphez lopózom, hogy kikémleljem, mikor üthetünk rajtuk a legbiztosabban. Te azonban itt maradsz.

- Miért? - kérdezte csodálkozva a mesztic.

- Mert ismernek. Azonkívül valakinek vigyáznia kell a fegyverekre is. Mit gondolsz, ide-oda hurcolom? Ahhoz túlságosan értékesek; kedvesebbek előttem, mint az összes skalp, amelyet megszerezhetek. Itt hagyom tehát; holnap úgyszintén ide jövünk vissza. Addig te vigyázol rájuk. Nálad megbízhatóbb harcost amúgy sem találnék.

A meszticnek hízelgett a bizalom, de mégis ellenvetést tett:

- Ha itt maradok, mi lesz a részemmel, amelyet a zsákmányból nekem ígértetek?

- Megkapod. Jól tudod, amit egyszer kimondtam, az olyan, mintha megesküdtem volna. Azonkívül, bár a támadás valószínűleg könnyen megy majd, eltalálhat egy golyó vagy egy késszúrás. Akkor pedig kihez kerülnének a fegyverek? Te vagy a legméltóbb rá, hogy örököld őket!

A mesztic hiúságának hízelegtek nagyapja szavai; bólintott hát: itt marad.

A Fekete Táltos és harcosai felkerekedtek és ellovagoltak. A félvér szinte azon nyomban elővette a fegyvereket, hogy gyönyörködjék bennük. Elképzelték, milyen elégedetten nézte mindez Old Shatterhand és Winnetou a sűrűből. Figyelték egy darabig, milyen mohó

elragadtatással vizsgálgatja őket Ik Senanda, aztán nesztelenül széthajtották a bokrokat, és a mesztic háta mögé kerültek.

- Jó napot, Ik Senanda - szólalt meg Old Shatterhand. A félvér úgy megdöbbsent, mikor megpillantotta őket, hogy egyetlen hang sem jött ki a torkán.

- Bizony - bólintott feléje Old Shatterhand gúnyosan -, itt vagyunk, hogy elvigyük a fegyvereinket.

A mesztic végre megmozdult, de úgy megbénította a félelem, hogy ennél nem volt többre képes. Meg sem kísérelte a szökést. Elhúlva dadogta, mint aki nem hisz a szemének:

- Old Shatterhand... Winnetou...

- Bizony, mi vagyunk. Hová lett az a híres bátorságod? Te akartál elfogni bennünket, most meg nem tudsz hová lenni a félelemtől!

A megvetés, amely Old Shatterhand szavaiból áradt, visszaadta a félvér önbizalmát. A fegyverekkel a kezében hátrált egy lépést, és így felelt:

- Mit képzelsz? Én félnék tőletek? Engem még Old Shatterhand és Winnetou sem tud megijeszteni. A fegyvereiteket akarjátok? Próbáljátok meg, vissza tudjátok-e szerezni?

Azzal villámgyorsan megfordult, hogy elmeneküljön. De Old Shatterhand és Winnetou néhány ugrással utolérték. Megragadták, elvették tőle a kését meg a fegyvereiket.

- Nem vagy te olyan nagy legény, hogy megszökhetnél előlünk - mondta megvetően Old Shatterhand, mikor leültették a földre. - Most pedig még egy moccanás, és golyót röpítek a fejedbe.

A félvér látta, hogy minden ellenállás haszontalan, a dühtől remegve ugyan, de belátta, a legokosabb, amit tehet, ha pillanatnyilag megadja magát.

Old Shatterhand két ujját szájába dugva éles, messzehangzó füttyöt hallatott. A jeladás a társaiknak szólt, akik - pontosan tudván Old Shatterhand füttyének jelentését - hamarosan meg is érkeztek.

- Teringettét, fényes fordulatot vett a dolog! - szólalt meg elégedetten Bicegő Frank, mikor megpillantotta a foglyot ejtett félvért. - A vörösök elmentek és helyettük ez a fickó lett a vendégünk! Hová lettek tulajdonképpen és ki ez a szelíd bárány, uraim, ki olyan rendkívül jól érzi magát önök mellett?

- Hiszen ez a scout, aki a Firwood-Camp lakóit ki akarta szolgáztatni a komancsoknak! - kiáltott fel Kas.

- Ez az? Hm, ezt már kissé jobban megnézem magamnak!

Ezzel körüljárta a foglyot, mindenfelől megvizsgálta, majd így folytatta:

- Rendkívül elragadó ifjú, meg kell hagyni. Hogyan került hurokra, Shatterhand úr?

Old Shatterhand röviden elmondta, mi történt.

- Úgy! Úgy! - vélekedett Frank. - Ha ő csak úgy ukmukfuk örökölni akarta a fegyvereket, akkor várnia kellett volna, míg a boldog tulajdonosok lerázták lábaikról a földi port. Azt javasolom, kenjük be örökösödési igényeit mustártapasszal. Alaposan kiérdemelte. Mit szól hozzá, Shatterhand úr?

- Nem kerüli el a büntetését, kedves Frank, csak légy türelemmel - felelte Old Shatterhand és a fogolyhoz fordult: - Mondd meg legalább az igazi nevedet!

A félvér alattomos pillantást vetett reá és nyugodt hangon válaszolt:

- Hallottátok igazi nevemet: Yato Indának hívnak.
- Hazugság. Ik Senanda vagy a Fekete Táltos unokája.
- Bizonyítsd be!
- Nem lesz nehéz. Miért találkoztál a komancsokkal? Miért szöktél meg, amikor a Firwood-Campben észrevettük a Fekete Táltos nyomait?
- Nem szöktem meg. Azért lovagoltam el, hogy kikémleljem őket. Hiszen engem bíztak meg a telep védelmével, nem?
- És hogy gondolod: a vaksötétben akartad kikémlelni őket?
- Igazi vadász nem kérdez ilyet - mondta a félvér, igyekezvén méltóságot kölcsönözni a szavainak.
- Nagyon büszkén beszélsz - felelte gúnyosan Old Shatterhand. - Valóban csodállak, hogy idáig tudtad követni őket, sőt beszéltél is velük, anélkül, hogy elfogtak és megöltek volna!
- Ezen nincs mit csodálkozni.
- A komancsok ugyanis nem tudják, hogy anyai ágon ellenségeiktől származom; azonkívül látszólag mindig jó viszonyban voltam velük; barátjuknak tartanak tehát és ma is minden ellenségeskedés nélkül fogadtak.
- Nagyon szép! De hogyan kerültek a fegyvereink a te kezébe?

Ez a kérdés látszólag zavarba hozta a meszticet, de iparkodott elrejtetni és gyorsan válaszolt:

- Éppen ez az, ami meg kell, hogy győzzön titeket a becsületességemről és barátságomról. Tegnap este láttam fegyvereiteket, ma újból megpillantottam őket a komancsoknál és a Fekete Táltos eldicsekedett velem, hogy ellopta tőletek. Én visszaloptam, anélkül, hogy észrevette volna.
- Akkor olyan mesterfogást csináltál, aminek nincs párja - mondta gúnyos élel Old Shatterhand. - Az az ostoba Fekete Táltos csak úgy hagyta, hogy elvedd a fegyvereket. Te meg persze vissza akartad hozni nekünk?
- Igen.
- Akkor miért akartál villámgyorsan elillanni velük, amikor az imént megpillantottál bennünket?
- Ez csak pillanatnyi ijedtség volt. Hirtelen nem ismertelek meg benneteket.
- Nocsak! Akkor miért szólítottál a nevünkön?

A félvér egy ideig sötéten meredt maga elé, majd tettetett haraggal felkiáltott:

- Nem tudod talán, hogy az ember, aki úgy gondolja, egyedül van a vadonban, megdöbben, mikor olyanok lepik meg, akikről azt gondolja, egészen másutt vannak?
- Hogyne tudnánk. De mi is elárulunk neked valamit. Mégpedig azt, hogy mi már jóval ezelőtt itt voltunk, hogy te ideérkeztél volna. A Fekete Táltost figyeltük, és minden szót hallottunk, amit váltottál vele. Láttuk, hogy átadta neked a fegyvereinket, amelyeket állítólag elloptál tőle, hallottuk, hogy unokájának nevezett. Nos, mit szólsz ehhez, Ik Senanda?
- Újból csak azt mondhatom, Yato Inda vagyok, és nem Ik Senanda. Visszakaptátok a fegyvereiteket. Követelem, hogy bocsássatok szabadon!

- Lassan a testtel! Előbb szembesítünk a Fekete Táltossal! Kíváncsi vagyok, ő is megtagadja-e saját húsát és véréét?

- A Fekete Táltoshoz akartok vinni? - kérdezte alattomosan megvillanó szemmel a mesztic. - Próbáljátok csak meg, sikerül-e!

- Sikerülni fog, elhíheted. Csak egészen másképp, mint gondolod. Ha azt reméled, kiszabadít majd a kezünk közül, nagyon tévedsz. Ellenkezőleg: mi fogjuk el őt.

- Azt leshetitek - kiáltott fel szerepéből kiesve a félvér. - Majd épp Old Shatterhand és Winnetou fogja el a Fekete Táltost, akinek hírneve mindenkiét túlszárnyalja az egész Vadnyugaton!

- Most elárultad magad! - kiáltott fel Old Shatterhand. - De nyugodj meg: különb legényeket is foglyul ejtettünk már. A Fekete Táltos hírneve hamarosan szertefoszlik, biztos lehetsz benne!

- Csak ne bízzátok el magatokat! Mielőtt utolérnétek, a Firwood-Camp már réges-rég a lángok martaléka lesz!

És e szavakkal a scout gúnyos hahotára fakadt.

- Ne vess csak - mondta megvetően Old Shatterhand. - Hamarosan elmegy a kedved a nevetéstől. Most mindenesetre a lovadra kötözünk és szépen velünk tartasz, akár tetszik, akár nem.

A mesztic látta, hogy minden ellenállás hiábavaló lenne. Hagyta hát, tegyenek vele, amit akarnak, de magában azt gondolta: mivel Old Shatterhand és Winnetou úgyszólván a komancsok nyomát követik, a fogsága nem lesz hosszú életű. Legnagyobb csodálkozására azonban épp az ellenkező irányba fordultak; nem a Corner-Top, hanem az Ua-pesh felé kanyarodtak. Mikor megpillantotta a nyílt prérin áthaladó vasúti sínt, amely a sziklavölgy felé tartott, s a lovasok is ugyanezt az irányt követték, rossz sejtelmek támadtak. De egyelőre összeszorította a száját, és mély hallgatásba merült.

NEGYEDIK FEJEZET A NYÁRFA-SZAKADÉK

Mikor a lovasok elérték a Rocky-Groundot, az első ember, akit megpillantottak, Mr. Swan volt, az állomás derék és erélyes főmérnöke.

- Üdvözlöm önöket, uraim! - kiáltott feljük szívélyesen. - Visszajöttek hát? Szerencsével jártak, amint látom. De hisz ez Yato Inda, az indián gentleman! - folytatta csodálkozva, amint meglátta a lóra kötözött scoutot. - Az önök foglya, Sir?

- Úgy bizony - bólintott Old Shatterhand. - Remélem, el tudjuk helyezni önnél, anélkül, hogy kedve kerekednék sétára indulni innen!

- Pompás helyet fogok biztosítani neki - nevetett Swan. - Akit oda egyszer beszállásolnak, nemigen gondol majd arra, hogy sétára induljon! De jöjjenek: megmutatom önöknek.

Egy készülőfélben lévő kúthoz vezette őket, amelyben, noha meglehetősen mély volt már, még nem volt víz. Mikor a mesztic meghallotta, hogy oda akarják leeresztetni, szörnyű kapálózást csapott, de hasztalan: szorosan megkötözték, és mivel így is szörnyen hánytavetette magát, kiadósan meg is botozták, mielőtt leengedték volna.

A főmérnök különben mindenről gondoskodott reggel óta: munkásai átvizsgálták a fegyvereket, a mozdonyt befűtötték; minden készen állt, hogy a Firwood-Campbe induljanak.

Mialatt lovaikat ledörzsölték, megetették és megittatták, a hat vadász olyan kitűnő ebédet kapott, amilyen az ottani viszonyok mellett csak elképzelhető volt. Evés közben elmesélték a főmérnöknek a történeteket.

- Sokkal jobban sikerült minden, mint elképzeltem - lelkesedett az. - Különösen annak örülök, hogy ezt a félvér gazembert sikerült elcsípniük! Ha pedig a vörösök visszatértek a Firwood-Camphez, gondoskodni fogunk róla, hogy felsüljenek!

- Mindenesetre számítottam önre és az embereire - jegyezte meg Old Shatterhand -, mert úgy látom, az ottani főmérnök nem valami nagy hős.

- Igaza van, Sir. A kínaiakról nem is beszélek; rögtön szétfutnak, már egy indián pusztalátványára is. Az a pár fehér sem sokat ér, aki ott van.

- Legjobb lenne - mondta elgondolkodva Old Shatterhand -, ha magunk vennénk kézbe ezt az ügyet. Az ottaniak ráérnek megtudni, ha már az egész lezajlott.

- Miért ne? Több mint kilencvenen vagyunk; igazán semmi okunk, hogy megijedjünk a vörösöktől.

- Én is úgy gondolom. Mondja, Sir, ismeri Bisch-Holet? Ide vezeti a Fekete Táltos a harcosait.

- Akár a tenyeremet - válaszolta Swan. - Mély sziklahasadék a Firwood-Camp mögött. A sziklafal csaknem merőleges, és csupán egyetlen szűk kijárata van. Emellett áll az a hatalmas öreg nyárfa, amelyről a hasadékot elnevezték.

- Vajon miért akarja épp itt elhelyezni a Fekete Táltos az embereit? - töprengett Old Shatterhand. - Ha jól értem, csak a bejáraton át lehet megközelíteni. Vagy le lehet ereszkedni az oldalán is?

- Van ott egy lejárát, de csak nappal biztonságos. Aki éjszaka próbálkozna vele, egészen biztosan kitörné a nyakát.

- Helyes - mondta Old Shatterhand. - A szakadék széléhez mindenesetre feljuthatunk. Márpedig akkor itt elhelyezhetnénk az embereit, s ha a vörösök már odabenn vannak, eltorlaszolhatjuk a bejáratot.

- Pompás terv, Sir - kiáltott a főmérnök. A vörösök olyan csapdába kerülnek, amelynek az ajtaját mi őrizzük; egyenként kell feljönniük, akár mindnek elvágthatjuk a nyakát, ha akarjuk!

Winnetou, aki az egész beszélgetés alatt hallgatagon ült, most megszólalt:

- Fehér testvérem terve jó. Végre fogjuk hajtani.

- Tehát még nappali világosságnál felmegyünk a sziklára - folytatta a főmérnök. - De estére jó lenne valami világosságról gondoskodni. Meg is van: gyakran éjjel is dolgozunk a vasútvonalon; fáklyafénynél. Itt van tehát egy csomó fáklya, s bőven van petróleumoshordónk is.

- Hordókat ugyan nehéz lenne felcipelnünk - vélekedett Old Shatterhand -, de meggyújthatnánk egyet a szakadék bejáratánál. Azon a lángtengeren nemigen jutnának át a komancsok.

- Mindent elintézek, Sir! Úgy megy majd minden, mint a parancsolat!

A főmérnök elment, hogy mielőbb megkezdhessék az előkészületeket. A lovak mellé a biztonság kedvéért öröket állítottak, ugyanígy ört állítottak a kút mellé is, ahol a scout volt. Aztán a felfegyverzett munkásokkal együtt vonatra szálltak, s elindultak a Firwood-Camp felé. A vonatot a teleptől olyan távolságban állították meg, hogy az ott lakók semmit sem vehettek észre. Épp a sziklacsúcs mellett voltak, amelynek tövében ott sötétlett a szakadék; a Firwood-Camp a szakadék bejárata felé eső oldalon feküdt, barátaink pedig a másik oldalon voltak. Így, ha a szakadék pereme felé akarnak kerülni, oly sűrű erdőn keresztül mászhatnak fel, hogy még az indiánok sasszeme elől is rejtve maradnak.

A feljutás - világos nappal lévén - nem okozott semmi nehézséget; bajosabb volt a két petróleumoshordót nyom nélkül, észrevétlenül magukkal cipelni. E feladat irányítását Winnetou vállalta magára - mondanunk sem kell, sikerrel és teljes biztonsággal -, Old Shatterhand pedig a harcra kész csapatot vezette fel a csúcsra.

Körültekintően elhelyezte őket és részletesen elmondta, mi lesz a feladatuk; aztán a Firwood-Camp felőli hegyoldalon leereszkedve, elindult, hogy megkeresse az apacsot.

Winnetou egy sűrű bokor mögött rejtőzött, nem messze a hasadék bejáratától. Már elvégezte a munkáját: a hordókat úgy elrejtették, hogy még maga Old Shatterhand is nehezen bukkanhatott volna rájuk; a főmérnök is ott lapult a közelben embereivel, akiknek majd az lesz a dolguk, hogy a hordókat a megfelelő pillanatban a sziklahasadék bejáratához gurítsák.

- Ha fehér testvérem beszélni akar a főmérnökkel, ott megtalálja, míg nem leszek itt - mutatott Winnetou a mérnök búvóhelye irányába.

- Vörös testvérem elmegy? - kérdezte csodálkozva Old Shatterhand.

- Igen. Mivel nagyon óvatosan és nesztelenül jönnek majd ide, ki kell kémlelnünk őket, hogy idejében tudomást szerezzünk az érkezésükről - válaszolta Winnetou. - Fehér testvérem bizonyára arra is emlékszik, hogy a Fekete Táltos maga akar idejönni, hogy kifürkéssze a terepet. Legelőször is őt kellene a hatalmunkba keríteni. Indulok, mert nemsokára besötétedik; Old Shatterhand várjon itt a visszatértemre.

Elsuhant és nyomtalanul eltűnt a sűrű fák között. Old Shatterhand leheveredett - nem volt más dolga, mint hogy várakozzék.

Mély csend uralkodott körös-körül; csak a nem nagyon távoli Firwood-Camp felől hallatszott időnként némi zaj. Lassan besötétedett; Old Shatterhand már csak néhány méternyire látott, éles füle annál nagyobb figyelemmel ügyelt minden neszre. Egyszerre csak úgy hallotta, mint ha hosszú nádszállal végigsimították volna az alacsony fűvet. Kettőzött feszültséggel figyelt.

- Ez csak Winnetou lehet - gondolta. Valóban, négy lépésre tőle az apacs alakja emelkedett fel a magas fűből. Egészen közel jött, a bokor alá kúszott és halkán megszólalt:

- Jönnek.

- Tudod, hol hagyták a lovakat?

- Magukkal hozzák.

- Micsoda elővigyázatlanság! Egyetlen nyerítés vagy horkantás mindent elárulhat.

- És még komancsok fiai nevezik magukat harcosoknak? - mondta alig hallhatóan, de annál megvetőbben Winnetou.

- Nekünk viszont kapóra jön - felelte Old Shatterhand. - A lovak csak megkétszerezik a kavarodást. De figyeljen csak, vörös testvérem! Most horkantott az egyik!

Előbb csak halványan, aztán mind kivehetőbben hallatszott a zörej: a paták tompa dobbanása a fűben. A komancsok indián szokás szerint libasorban jöttek; mindegyik kantárszáron vezette a lovát. Mikor a hasadék bejáratát elérték, megálltak. Hallgatóztak, aztán néhány harcos előrement, bekémlelt, hogy megállapítsák, biztonságban vannak-e. Úgy látszott, mindent rendben találnak: a sor megindult, s a komancs harcosokat hamarosan elnyelte a hasadék.

Vagy öt perce feküdtek ott, mikor lépteiket hallottak. Három ember jött vissza a hasadékból: oly közel álltak meg hozzájuk, hogy felismerhették, Tokvi Kewa az, két harcosával.

- Ti itt maradtok - adta ki a parancsot embereinek -, őrizzétek a bejáratot, és mindenkit azonnal szűrjatek le, aki közeledik. Egyetlen hang sem hagyhatja el a torkukat! Jól vigyázzatok! A rajtaütés ideje még nem érkezett el - a sápadtarcúak még nincsenek valamennyien benn a kocsmában, ahol tüzes vizet szoktak inni. Én most előrelöpözöm és kikémlelem, hányadán állunk. Ne törődjetek vele, ha sokáig elmaradok; akkor térek vissza, ha a támadás ideje elérkezett. Valamennyiüknek meg kell halni!

Azzal Tokvi Kewa nesztelenül útjára indult; nem is sejtette, hogy figyelik. Old Shatterhand és Winnetou követték; oly halkán lopóztak utána, hogy még a legélesebb fül sem hallhatta meg őket. Nem volt könnyű feladat: a legkisebb kövecske gördülése vagy a legvékonyabb ágacska megzörrenése mindent elárulhatott volna.

Végre oly távol jutottak, hogy a két őr nem hallhatta meg őket. Messziről már a világosságot is érzékelhették, amely a Firwood-Camp ablakaiból áradt.

- Most! - súgta oda Old Shatterhand Winnetounak.

- Uff! - helyeselt Winnetou.

Egyszerre ugrottak a komancs felé; mire az a hirtelen zajra megfordult, már csak Old Shatterhand ökölcsapását érezhette, amelytől mereven és súlyosan a földre zuhant. Kiáltás helyett kurta nyögés hagyta el az ajkát. Winnetou már rajta is térdelt, összekötözte, Old Shatterhand pedig egy marék fűvet dugott a szájába, hogy ha magához tér, ne tudjon kiáltani. Aztán könnyedén vállára vette a hosszú, csontos testet és a hasadék felé indult vele.

Természetesen nem a sziklahasadék bejárata, hanem a közelben rejtőzködő főmérnök felé tartottak. Az, ahogy közeledésüket észlelte - nem lévén tapasztalt préri vadász -, minden elővigyázatosságot mellőzve épp fel akart ugrani, mikor meghallotta Old Shatterhand fojtott hangját:

- Csendesen! Mi vagyunk. Ne üssön lármát, Mr. Swan!

- Ó, önök! Kit cipelnek? - szólt megkönnyebbülten.

- A Fekete Táltost - válaszolt Old Shatterhand, lecsúsztatva válláról a foglyot.

- Ez igen! Ez önökre vall; ilyesmit mások nem tudtak volna véghezvinni! De meg se moccan! Meghalt?

- Nem, csak az öklömmel találkozott a kellesténél erősebben össze. Kötözzük oda ehhez a fatörzshöz. Nekünk megint el kell mennünk.

- Hová?

- Azt a két rézbőrűt hozzuk el, akik a hasadék bejáratánál őrködnek.

A Fekete Táltost a mérnök gondjaira bízva, kúszva indultak a bejárat felé. Odaérve hallották, amint a két komancs gondtalanul beszélget; eszükbe sem jutott, hogy valaki a közelükbe férközhetett. Winnetou és Old Shatterhand oly hirtelen vetették rá magukat, hogy a két ór még fel sem ocsúdott, máris a főmérnöknél voltak velük.

- Már ezekkel is végeztek? Nahát, önök aztán nem teketóriáznak. Van még, akiket ide akarnak hozni?

- Nem, nincs - felelte Old Shatterhand. - A többiekét már egyszerre fogjuk meg.

- Szóval, eljött az idő - állapította meg a főmérnök. - Nos, uraim, ennek igazán örülök. Megvallom, se vadász, se telepes nem lévén, nem vagyok hozzászokva, hogy ilyen sokáig heverésszek csak úgy a zöldben. Tehát: mi a legelső tennivalóm?

- Szállíttasson mindenekelőtt egy hordó petróleumot a bejárathoz. A vörösök rögtön tudni fogják, hányadán állnak!

Így történt. Miután a két ór megkötözték, a mérnök embereivel észrevétlenül a sziklahasadék bejáratához gurította a hordót. Meggyújtották. A csendet szinte szétszakította a robbanás; az olaj része a földön égett tovább, szinte nappali világosságot támasztva a völgykatlanban.

A komancsok előbb megbénultak a réműlettől, aztán eszeveszett kiáltozásban törtek ki. Nem tudták, mi történhetett, de szinte valamennyien a bejárat felé igyekeztek; elképzelhető a tolongás és a zűrzavar, amely a hasadékban kitört.

Olyan világos lett, akárha nappal volna. A nyíláson a lángtenger miatt nem tudtak kitörni, ráadásul hirtelen mindenfelől lövések dördültek. Persze, inkább azért, hogy megijesszék őket, egyelőre senkit sem akartak megölni.

A vörösök a szakadék túloldalára hátráltak, hátha ott nyílik valami út a menekülésre. De csalódnuk kellett; nem találtak olyan kijáratot, amelyen elmenekülhettek volna. Ráadásul Old Shatterhand parancsot adott a sziklaperemen elhelyezkedő embereknek, hogy mihelyt a vörösök menekülni próbálnak, gyújtsák meg a fáklyákat. A vörösök tehát odafenn is - köröskörül -, a bejáratnál is lángokkal találták szembe magukat.

A hangorkánból - mert persze a felül állók nem tettek lakatot a szájukra - hirtelen kivált egy vékony, de annál élesebb hang:

- Hurrá, hurrá, ég a hordó odalenn! Itt a pillanat, kezdődik a multság. Gyújtsátok csak meg a fáklyákat, gyújtsátok meg mind! Legyen olyan világosság, mintha ünnepi kivilágítást rendeznénk! Gyújtsátok világot, hogy végre-valahára a skalpjai alatt is kezdjen derengeni, hogy Frank Heliogabelus Morpheus Eduárd úr van előttük, akivel nem jó egy tából cseresznyézni. Droll, nézd csak, hogy szaladnak! Hallod, hogy üvöltenek és ordítanak? Droll, Droll, hol tündökölsz a távolléteddel? Hol bujkálsz tulajdonképpen?

Droll néni a másik oldalról kiabált át:

- Itt vagyok, Frank bátyó! Itt mindent sokkal jobban látunk, mint odaát. Gyere ide te is!

- Nem, itt maradok, ahol vagyok. Csak csapj lármát, hatalmas lármát, hogy odalenn megvaduljanak a lovak és eltapossák a gazdáikat. Lőnünk sajnos nem szabad, de köveket dobjatok csak bőséggel lefelé, hogy megpuhítsuk kissé a rézbőrűeket.

A komancsok szerencséjére a talaj összefüggő sziklalapokból állott. Ha kötörmelék vagy kavicsok lettek volna, bizony nagyon pórul járnak. Mindamellettt itt-ott találtak egy-egy kődarabot, melyet lehajítottak. A hatás persze nem maradt el. Azok, akiket eltaláltak, üvöltöztek a fájdalomtól; a lovak rugdalózni kezdtek, elszakították a kantárszárat, tetemesen növelve a kavarodást. Szinte minden ló megvadult. Most már felfigyeltek a telep lakói is: iderohantak, hogy megnézzék, mi okozta a váratlan zűrzavart. A legelőbb odaérkezők egyike a telep mérnöke volt: meglepve látta viszont Old Shatterhandet és Winnetout, no meg a kollégáját a Rocky-Groundról.

- A komancsok, akik önöket akarták megtámadni és legyilkolni!

A mérnök alig tudott szólni meglepetésében.

- Bizony - folytatta Old Shatterhand -, mégpedig ma. De már ott vannak a szakadékban. Látják a tüzet a bejáratnál? Nem könnyen fognak kijutni!

A Firwood-Camp mérnöke szívből örült, hogy nem kellett részt vennie a veszedelmes kalandban, és sietve visszatért a telepre, hogy megnyugtassa rémült embereit. Sehogy sem tudta azonban visszatartani őket - mind több kínai tódult a hegyhez, hogy felkapaszkodjanak rá. Bottal és kövekkel felfegyverezve indultak volna támadásra; összevissza kiabáltak és lökdösték egymást előre. Nyílt támadásnál bizonyára inukba szállt volna a bátorságuk; annál bátrabbak voltak most; tudták, hogy ellenségeik a völgykatlanba vannak zárva és képtelenek a védekezésre. A csúcra igyekeztek, hogy onnan zúdítsanak halálos közáport rájuk.

- Testvérem jöjjön gyorsan velem - szolt Old Shatterhand az apacsnak -, meg kell akadályoznunk a vérfürdőt!

Elsiettek a tűz mellett és oly gyorsan ugráltak körül köre a meredek sziklafalon, hogy egykettőre elhagyták a kínaiakat, mert ezek kerülőt csináltak a kényelmesebb hegynyereg felé. Swan főmérnök egész munkásosztagával állva maradt, de tekintetével követte őket és így szolt embereihez:

- Úgy látszik, a sárgák meg akarják lincselni a vörösöket, és a két vadász megkísérli megakadályozni.

A tűz felvilágította a hegyoldalra, ahol most a két vadász a kínaiak elé lépett. Lenn a szakadékban és fenn a csúcson mély csend támadt, mindenki kíváncsian várta, hogy végződik a dolog.

Hallották Old Shatterhand parancsoló hangját felharsanni, de a kínaiak nem hederítettek reá, hanem tolongtak tovább. Az újabb felszólítás sem hozott eredményt, erre a levegőbe löttek. Hasztalan. A nézők látták, hogy erre elteszik a fegyverüket, de azt nem lehetett kivenni, mit

csinálnak, csak azt vették észre, hogy a legelöl álló kínaiak hirtelen a levegőbe emelkednek, visszahullanak a társaik közé. A menet megbolydult; egyre több kínai repült fel és potyogott vissza, mígnem az egész társaság összekeveredett a hegyoldalon, a nézők legnagyobb derűtsége közepette. Végül az egész tömeg csúszni, siklani, támolyogni, rohanni, gurulni, hempergni kezdett úgy, hogy valóságos kínai lavina gördült a hegyen lefelé. Lefelé hömpölygött, eleinte lassan, azután mind gyorsabban és gyorsabban, és mikor leérkezett, óriási nyögés és panaszkodás támadt a legkülönbébb kínai tájszólásban; úgy össze volt keveredve és bonyolódva az a sok emberi testrész, hogy a menny minden egyes emberének jelentékeny önismeretre és bonctani ügyességre volt szüksége, hogy szeretett énje legurult részeit megint összeszedje.

Mindaz, aminek csak copfja volt, több-kevesebb gyorsasággal és pontossággal leérkezett; nem maradt odafenn senki, csak Winnetou és Old Shatterhand. Ahány fehér volt a nézők között, annyi torokból kiáltoztak bravót feléjük. Mire Old Shatterhand és Winnetou is leérkeztek, egyetlenegy kínai sem volt már látható; megijedtek, hogy a gurulás ideleln folytatódni fog, és elszaladtak.

- Ez a veszély elmúlt a vörösök feje felől - mondta Old Shatterhand a főmérnöknek -, de van még egy másik is, mely nem a sárgák, hanem a fehérek részéről fenyegeti őket, akik fenn vannak a szakadék szélén. Köveket dobálnak rájuk. Ezt nem tűrhetjük.

- Ugyan, Sir, hiszen ezek a komancsok gyilkosok! Miért fáj önnek, ha az egyik vagy a másik fickót egy kő eltalálja?

- A gonosztevők is emberek. Aki állatokat kínoz, azt sem becsülöm sokra, aki azonban embereknek okoz feleslegesen fájdalmat, az még kevesebbet ér. Remélem, ön is így látja és így is cselekszik, legalábbis, amíg én itt vagyok. Küldjön tehát fel két embert, egyiket a jobb, másikat a bal oldalra, akik megakadályozzák a kegyetlenkedést. Mindenki maradjon nyugodtan, és ne kezdjen semmiféle ellenségeskedést, míg a jelet meg nem adom!

- Well! De vajon a vörösök is csendben maradnak?

- Óvakodni fognak virradat előtt bármit is kezdeni, főleg, miután a főnökük a kezeink között van.

- De ezt ők nem tudják!

- Feloldozzuk a két fogoly őrt és leküldjük hozzájuk a szakadékba. A Fekete Táltossal is beszélünk kell. Hozassa ide mind a hármát, de úgy fektessék le őket a földre, hogy ne lássanak bennünket. Én azonban szeretném látni, milyen képet vágnak, mikor meglátják, hogy mi is itt vagyunk.

A főmérnök bement a fenyves sűrűjébe. Old Shatterhand pedig Winnetouval a sötétbe húzódott. Hamarosan előhozták a foglyokat; Winnetou és Old Shatterhand kíváncsian várták, mit mondanak majd a főmérnöknek.

A főmérnök a három fogoly előtt állott, vizsgálódva nézte őket és egy szót sem szólt. A főnököt ingerelte ez a tekintet. Indián szokás szerint neki is hallgatnia kellett volna, de az a megvetés, mely a másik arcán tükröződött, annyira felmérgeztette, hogy nem gondolt méltóságával, hanem hangosan rákiáltott:

- Mit bámulsz úgy minket? Nem tudsz beszélni, vagy leragadt a nyelved a félelemtől?

- A félelemtől? - nevetett a kérdező. - Csak ne képzelődj! Gazfickó vagy, akit nemsokára felakasztunk.

- Nem tudod, mit beszélsz! Tokvi Kewa vagyok, a naiini-komancsok főnöke.
- Ha a legelőkelőbb vagy azok között a gazemberek között, akkor szívesen tekintetbe vesszük a rangodat: egy kissé magasabbra akasztunk majd, mint az embereidet.
- Ne hencegj! Tudom, hogy meg vagyok kötözve, de azonnal szabadon kell bocsátanotok, különben a harcosaim szabadítanak ki, titeket pedig azzal fognak megbüntetni, hogy felgyújtják a Firwood-Campet, megölik minden lakóját és kiszakítják a földből a tűzparipa síneit.
- Azt akarod, hogy kinevesslek két harcosod előtt? Még te mersz fenyegetni, pedig úgy fekszel itt, mint egy kígyó, melynek kihúzták a méregfogait! A te sorsod felett Old Shatterhand és Winnetou fognak dönteni.

Erre a főnök hangosan és gúnyosan felkacagott és így szólt:

- Azért említed ezeket a neveket, hogy megijessz. Tudom, hogy ez a két harcos nincs is itt. Igaz, hogy tegnap este itt voltak, de tőlem való félelmükben elsiettek a tűzparipa kocsiján.

Pillantása akkor a fehér vadászra esett, aki lassan előlépett a háta mögül.

- Uff! - kiáltott ijedten a főnök. - Ez itt Old Shatterhand!
- Úgy van, az vagyok. És látod, ki ez az ember mellettem?

Winnetou Old Shatterhand mellett állt. Mikor a komancs őt is megpillantotta, teljesen megremült.

- Winnetou, az apacsok főnöke! Honnan kerültetek ide?

Old Shatterhand legbarátságosabb arcával bólintott feléje és így válaszolt:

- Örülni fogsz, ha meghallod, hogy mi éppen onnan jövünk, ahonnan te. Tudniillik az Alder-Springtől.
- Én nem voltam az Alder-Springnél!
- Csak a közvetlen közelében, a Corner-Top alján, hogy elfogj minket ma este az Alder-Springnél.

Most kezdett derengeni a főnökben, hogy a helyzete sokkal rosszabb, mint eddig gondolta. Meg van kötözve, tehát teljesen tehetetlen; látta a magasan fellobogó lángot a bejáratnál, ami csapdába zárta embereit, de azt még nem tudta, hogy a szakadék szélé körös-körül meg van szállva; nem adott fel tehát minden reményt és dühösen vetette oda, kötelékeit feszegetve:

- Ha nem lennék megkötözve, úgy szétmorzsolnálak, ahogy a grizzly mancsának egyetlen csapásával a coyotot. Követelem, hogy bocsássatok szabadon!
- Azzal még várunk egy keveset! Mivel olyan büszkén vallod magad a naiini-komancsok legelső főnökének, remélem, büszkébb leszel annál, semhogy hazudj. Azért jöttetek ide, hogy megtámadjátok a telepet?
- Nem!
- Ideküldted unokádat, hogy előkészítse a rajtaütést?
- Nem!
- Tegnap este itt voltál és beszéltél velem?
- Nem!

Ezt a háromszoros nemet olyan határozott, elutasító hanghordozással ejtette ki, hogy a főmérnök mérgesen felkiáltott:

- Micsoda arcátlanság! Nagy kedvem lenne lehúzni róla kabátját, hogy egy jó vastag bot megismerkedhessék a vörös bőrével!

Old Shatterhand, még mindig a főnökhöz fordulva, folytatta.

- Valóban hallatlan gyávaság ilyen határozottan tagadni. Azt is tagadod, hogy ma délelőtt viszontláttad unokádat a Corner-Top mellett?

A főnök egy pillanatra lehunyta a szemét, mintha hirtelen támadt ijedelmét akarná elrejteni, azután gúnyosan felelte:

- Old Shatterhand álmodik, anélkül hogy aludnék!

- Pshaw! Hátrahagyta, hogy őrizze a fegyvereinket!

- Uff! - ugrott fel kissé a főnök kötelékei dacára is.

- Elismered?

- Nem!

- Tokvi Kewa, te gyáva vagy. Megvetlek érte. Hogy bizonyítsam, milyen ostobaság a tagadásod, mutatok neked valamit.

Azzal Old Shatterhand elővette az elrabolt fegyvereket. A komancs főnök elfelejtette, hogy meg van kötözve; felkiáltott és fel akart ugrani.

- Well, úgy látszik, ez segít! - nevetett fel a vadász.

- A varázsfegyverek, a medveölő és az ezüstpuska! - dadogta Tokvi Kewa. - Hol van Ik Senanda, leányom fia?

- A foglyunk. A Corner-Topnál fogtuk el. Már ott voltunk, mielőtt ő megérkezett volna!

- Az nem lehet!

- El kell hinned. A tűzparipával a Rocky-Groundba utaztunk, onnan az Alder-Springhez lovagoltunk, ahová előbb megérkeztünk, mint te. Mindent láttunk, és mindent hallottunk, mert Winnetouval együtt csak négylépésnyire feküdtem a fatörzstől, melyen kinyújtózkodtál.

- Uff, uff, uff!

- Bizony uff! Nos, még mindig kintartasz esztelen tagadásod mellett?

A komancs sötéten meredt maga elé, aztán eszébe jutott, hogy harcosai itt vannak a közelben. Így szólt hát:

- Tokvi Kewa nem ismeri a félelmet. Nem félelemből tagadott.

- Elismered tehát, hogy megloptál minket?

- Igen.

- Bevallod, hogy meg akartad támadni a Firwood-Campet?

- Igen.

- Mit csináltál volna a telep lakóival?

- Megöltük és megskalpoltuk volna őket.

- Mindenkit?

- Mindenkit!

- Engem is? - kiáltott fel a mérnök.

A komancsnak most már egészen mindegy volt, hogy egy emberrel többet vagy kevesebbet akart-e megölni. Közönyösen, büszke hangon válaszolt:

- Nem tudom, ki vagy; de ha téged is elfogunk, téged is megskalpoltunk volna.

- Szívből köszönöm, kedves vörös uraságom! Ezért a szeretetre méltó vallomásáért még külön köszönetet fogok mondani. Mondja csak, Old Shatterhand, mit csináljunk ezzel a tiszteletre méltó gentlemannel és embereivel?

- Először is alkalmat nyújtunk neki, hogy megismerje a saját meg az emberei helyzetét - válaszolta a kérdezett. - Felvisszük a szakadék szélére, onnan mindent láthat.

- És azután?

- Azután ki kell adnia a parancsot, hogy a harcosai adják meg magukat.

A két fogoly őrhöz fordult és megkérdezte tőlük:

- Ismeritek a sápadtarcúak beszédét?

- Megértettük, amit beszéltetek - mondta az egyik.

- Well! Menjetek most be a szakadékba és mondjátok meg a komancs harcosoknak, hogy elfogtuk a főnöküket és mindnyájukat le fogjuk löni, ha védekeznének. Felvezetem a főnököt a hegyre, hogy meggyőződhessenek róla: minden ellenállás csak a pusztulásukat vonná maga után. Akkor majd döntsön, mi lesz rá és rátok nézve a legjobb.

- Kitől fogjuk ezt megtudni? Ha egy sápadtarcú mondja meg, nem fogjuk elhinni.

- Meg fogom engedni, hogy ő maga mondja meg nektek. Beszélhet a hegycsúcsról, úgy, hogy minden harcosa meghallhatja. Beleegyeztek?

- Igen.

- Akkor most levétem a kötelékeiteket. Induljatok. Mondjátok el a többieknek, mit hallottatok és láttatok!

Míg levették róluk a kötelékeket, Winnetou rájuk szegezte fegyverét. Lehetetlen volt elmene-külniük. Átugrottak a tűzön és eltűntek a sziklahasadékban. Old Shatterhand ekkor a komancs főnök lábát is eloldozta, s hátrakötött kézzel a hegytetőre vezették.

A komancs főnök ellenkezés nélkül követte őket odáig, ahonnan az egész szakadékot átláthatták. Itt táborozott Bicegő Frank is a társaival, s mikor Tokvi Kewát megpillantotta, örömeiben nagyot ugrott és felkiáltott:

- Hurrá, itt cipelnek valakit a fülénél fogva, aki, ha nem hagy egészen cserben közismert ravaszságom, ezeknek a vörös fickóknak a főnöke! Eltaláltam, Shatterhand úr?

- Igen, ő az - felelt a kérdezett.

- Örvendek, végtelenül örvendek! Mert ha megfogtuk a vezérpintyét, a többi madaracska már magától lépre megy. Milyen módon sikerült fogságba ejtenie?

- Utánalopóztam és leütöttem, kedves Frank.

- Utánalopóztam és leütötte! Ez olyan egyszerűen és magától értetődően hangzik, mint amit az Arany Kolbász szakácsnője mondott a macskáról: Előbb leszúrták, azután megsütötték, végül megették, mint nyulat! Ha nem tévedek, kissé gondolkozóba ejti a mi kis tűzijátékunk!

A vidám kis szeleburdinak igaza volt. Ha Tokvi Kewa mostanáig az övéi segítségére számított, most be kellett látnia, hogy ez a számítás reménytelen. Harcosai ott zsúfolódtak egytől egyig lovaikkal a szakadékban, a bejáratnál óriási tűz lobogott, amely lehetetlenné tette, hogy itt kijussanak; a meredek sziklafalon ugyanígy nem kapaszkodhattak volna fel. Idefenn pedig fáklyák lobogtak és felfegyverzett férfiak álltak készenlétben. Tokvi Kewa kétségbeesetten töprengett: harcosai talán lóra pattanhatnának és átvághatnának a tűzön... De a bejáratnál is örök álltak, és csupán egyetlen sortűzre van szükség ahhoz, hogy a szakadék nyílását lovak és indiánok hullái torlaszolja el.

A csalódás oly világosan kiült az arcára, hogy a kis Bicegő nem állta meg, hogy meg ne jegyezze:

- Most éppen olyan pofát vág, mint komámasszony libája. Tudniillik, mikor el akart repülni, akkor vette észre, hogy nem is igazi liba, csak levélnehezék. Kezdet, amit akar, a szárnyát mégsem...

- Uff, uff! - kiáltott fel a főnök, mégpedig sokkal hangosabban, mint ahogy akarta. Felriadt merengéséből, akár egy álomból, és saját kiáltásától összerezzen.

Old Shatterhand hozzáfordult és megkérdezte:

- Nos, gondolkozott felette Tokvi Kewa, hogy van-e az ő és harcosai részére valamely út a szabadulásra?

- Igen - válaszolta az indián. - Van egy ilyen út.

- Mégpedig?

- A te igazságszereteted.

- Csak ne hivatkozz rá! Ha arra hallgatok, kénytelen vagyok elítélni titeket! A tervezett vérfürdőről most nem is beszélek. De tudod-e, milyen büntetéssel sújtja a préri törvénye a lótolvajlást?

A kérdező némi vonakodás után felelt:

- Halállal. De hiszen a ti lovaitok visszatértek hozzátok!

- És mi a büntetése a fegyverlopásnak?

- Szintén a halál. De megint nálatok vannak a fegyverek!

- Az a te vétkeiden nem változtat. Eljátszottad az életedet!

- Meg akartok ölni? - fortyant fel a főnök.

- Mi nem vagyunk gyilkosok. Nem ölünk, hanem büntetünk. Hiszen te is büntetést kívántál!

- Uff! Mikor kívántam volna ezt?

- Mikor igazságosságot követeltél.

A komancs újból lehajtotta a fejét és hallgatott. Tudta, hogy nem hivatkoznék hiába ennek a két férfinak a nagylelkűségére, de büszkesége tiltakozott ellene, hogy megtegye. Némi szünet után megkérdezte:

- Hol van Ik Senanda?

- Biztos helyen várakozik az ítéletére. Tudod, hogy a kémeket fel szokták akasztani.

- Uff! Mióta lett Old Shatterhand ilyen kegyetlen?

- Amióta igazságot kívántál tőlem, az igazság pedig a véretek követeli. Kegyelmet pedig te nem akarsz!

A főnök ismét tanácstalanul mélyedt magába. Tehetetlen düh forrt benne és vad, alattomos bosszúsomj töltötte el. Lassan, mozdulatlan arckifejezéssel emelte fel fejét és bizonytalan hangon kérdezte:

- Mit ért Old Shatterhand kegyelem alatt?

- Enyhébb büntetést, esetleg az egész büntetés elengedését.

- Egészen elengednétek nekünk a büntetést?

- Nem; ez lehetetlen.

- De az életünket megtarthatnánk?

- Talán. Winnetou és én nem törünk az életetekre. De nem lesz könnyű a többi fehéret is elnézésre bírunk. Reméljük azonban, el tudjuk érni, ha te is megteszed a magadét, hogy csillapítsd haragjukat.

- Mit kell tennünk?

- Megadni magatokat.

- Megadni? - hördült fel. - Örült vagy!

- Idevezettelek, hogy bebizonyítsam neked, minden ellenállás hasztalan. Ha jelt adok, összes fegyvereink elsülnek; elveszük skalpjaitokat és ezzel arra ítéljük lelketeket, hogy az örök vadászmezőkön szolgálj és rabszolgáink legyenek. Nem akartad másképpen. Jöjj!

Karon fogta, mintha magával akarná vonszolni, de Tokvi Kewa kirántotta magát, egy lépést hátrált, sötét szemei felvillantak:

- Csak úgy menthetsz meg minket, ha megadjuk magunkat?

- Igen.

- Életben maradhatunk?

- Remélem.

- És visszatérhetünk törzsünkhöz?

- Ha megajándékoztunk az étellel, igen. Csak nem gondolod, bárkinek is eszébe jutna itt tartani benneteket?

- És ha szabadon elvonulhatunk, nem féltek a bosszúunktól?

- Pshaw! Ki fél tőletek! Bosszúról beszélsz? Ha megmentjük az életeteket, akkor inkább hálával tartoznátok, mint bosszúval.

- Ments meg; akkor majd meglátod, hogy mit teszünk!

- Jól van. Látod azt a keskeny ösvényt a sziklán? Csak egyetlen ember fér el rajta. Mondd meg a harcosaidnak, hogy kapaszkodjanak fel egyenként, fegyvertelenül. Ekkor természetesen megkötözzük őket, míg tanácskozunk felettük.

- Megkötözték? - szakította félbe a főnök dühösen.

- Igen. Ha nem tetszik nekik, haljanak meg. Hiszen te is meg vagy kötözve!

- Uff! Old Shatterhand szörnyű ember. Nyugodtan és szelíden beszél, de az akarata kemény, mint a kőszikla.

- Nagyon helyes, hogy így találod. Beleegyezel tehát, hogy megkötözzük őket?

A kérdezett habozott néhány pillanattal, azután büszkén kidüllesztette a mellét és a dühtől majdnem kiáltva felelte:

- Igen!

- Well! De mondd meg nekik, azonnal megölünk mindenkit, aki fegyvert próbál magával hozni!

Világosan látható volt, hogy a főnök remeg a dühtől.

- Ha megteszem, amit akarsz, leányom fia is életben marad és visszakapja a szabadságát?

- Valószínűleg.

- Akkor vétesd le rólam a kötelékeket, hogy lemehessek a harcosaimhoz!

- Te magad is le akarsz menni?

- Hallottad.

- Miért?

- Nem elég, ha csak lekiáltok innen. Ha fegyvertelenül kell megadniok magukat, meg kell nekik mondanom az okainkat.

- Rendben! - felelte Old Shatterhand. - Nekem mindegy. Megadom az engedélyt, hogy lemenj; de attól a pillanattól, hogy elérted a szakadék alját, kilencszer tíz fegyver csöve lesz reátok irányítva, és ha öt perc múlva lekiáltok és nem jössz fel, kétszer sül el mindegyik puska. Most menj!

Ő maga tette a főnök karjait szabaddá. Winnetou nem vett részt a beszélgetésben; de most, mikor a főnök indulni készült, vállára tette a kezét és így szólt:

- Amit Old Shatterhand mondott, olyan, mint az eskü, melyet én is meg fogok tartani. Ha hív és nem jössz azonnal, az én golyóm fog eltalálni!

A komancs válasz nélkül elfordult és lefelé indult. Mikor leérkezett és előadta Old Shatterhand feltételeit, a komancsok dühös üvöltésbe törtek ki.

Odafenn mindenki harcra készen várta, mi történik. Ami a kínaiakat illeti, végtelenül kíváncsiak voltak ugyan a kaland kimenetelére, de eszük ágába sem jutott, hogy bőrüket a vásárra vigyék. A távolban tanyáztak, hogy a veszély legcsekélyebb jelére felugráljanak és szanaszét fussanak.

Droll néni is átjött a másik oldalról. Letelepedett unokabátyja, Frank mellé, puskacsövét szintén lefelé irányította, és kérdezősködni kezdett:

- Mindent hallottál, Frank bátyó, amit itt beszéltek?

- Hogy kérdezhetsz ilyen ostobaságot! - válaszolta a kicsike. - Hiszen itt állottam és van fülem. Miért ne hallottam volna hát mindent?

- Hogy füled van, az nem egészen ismeretlen körülmény előttem. De némely embernek két füle van és mégsem hallja meg, amit kellene. Nem a komancsok főnöke volt ez?

- De igen.

- És tárgyaltak veled?

- Igen.

- Mibe kellett beleegyeznie?

- A harcosainak meg kell adniuk magukat. Egyenként fel fognak kapaszkodni a sziklákon, és azonnal megkötözzük őket, mihelyt feljutottak ide az alvilágból.

- Ezt megint jól kieszelte a mi Old Shatterhandunk. Ha úgy jöhettek volna fel, ahogy akarnak, akárhányan egymás után, ez veszedelmes lehetett volna ránk nézve; de mivel egyenként kell feljönniük, nem árthatnak nekünk. Mégiscsak egészen más dolog, ha az ember jó társaságba kerül! Most, hogy találkoztunk Old Shatterhaddal és Winnetouval, megint érdekes eseményeknek nézhetünk elébe.

- Uff! Hát velem talán nem élhetsz meg semmit? Hallod-e, én azt a nagyrabecsülést követelem magamnak, melyre egy ilyen ember, mint én, igényt tarthat! Ezt légy kegyes megjegyezni a jövőre nézve! Talán bizony azért engedtem meg neked, hogy mint vérbeli, édes unokatestvérem születhess meg, hogy elrontsd a jókedvemet? Képes vagy azt állítani, hogy mellettem nem élhetsz meg semmit!

- Csak csillapodj - kérlette Droll. - Hiszen nem úgy gondoltam. Miért robbansz az első szóra, mint a bomba?

- Hallgass, te vén szamár! Hogy merészelsz engem egy bombával összehasonlítani!

- Mert éppen olyan gyorsan robbansz, mint a bomba.

- Micsoda kifejezés ez egy olyan jelentős eszű férfi számára, mint én! Nem tudod, te zöldfülű, hogy az én tisztelt jelenlétemben választékosan kell kifejezned magad?

Droll megvakarta a füle tövét és nagy zavarral felelte:

- Jaj, kedves Frank, mit csináljak, ha Altenburgból származom és nem Moritzburgban születtem.

- Sajnos, ez igaz! A Teremtő egészen eltérő szellemi képességekkel ruházott fel minket, pedig édes unokatestvérem vagy. Én minden tekintetben túlszárnyallak és tulajdonképpen egyáltalában nem tudom felfedezni, hogy mindkét részről való szüleink hogyan is jöhettek arra a furcsa gondolatra, hogy ilyen közeli rokonságba hozzanak egymással bennünket.

- Úgy? Tehát nem akarsz rólam többé tudni?

- Légy olyan jó, és ne kérdezz ostobaságokat! Hiszen éppen azért szeretlek annyira, mert ostobább vagy nálam. Hova jutnék bölcsességem fényével, ha nem lenne, akit beárnyékolhatnék? Hisz épp az tesz annyira boldoggá, hogy minden szavam olyan, akár az eső, amelynek cseppjei áldást jelentenek a szikkadt elméknek! De most figyelj! Úgy látszik, Old Shatterhand beszélni akar.

A kitűzött határidő letelt, és Old Shatterhand lekiáltott a szakadékba:

- Tokvi Kewa, gyere fel!

A főnök meghallotta a kiáltást, s mint látni lehetett, még egy utolsó parancsot adott embereinek, azután elfordult tőlük, hogy eleget tegyen Old Shatterhand felszólításának. Ugyanazon a helyen kapaszkodott fel, melyen lemászott és látni lehetett, hogy emberei már egy halomba rakták fegyvereiket.

- Tokvi Kewa megtartotta a szavát; itt van, kötözzétek meg újból! De vigyázzatok, nehogy egyszer én tegyek szíjakat a kezeitekre! Mert akkor meggyőződhetnétek róla, hogy nincs több keresnivalótok a nap alatt!

Megkötözték és félrevezették. Harcosai egyenként követték. Mindegyiket megkötözték, aztán kettőt-kettőt egymásnak háttal összeszíjaztak. Ahogy a foglyokat ilyenképpen egymáshoz erősítették, kétszeres biztonságban lehettek felőlük.

Mikor végre mindnyájukkal elkészültek, jóval több mint ötven pár indián hevert a földön. Tokvi Kewa magához szólította Old Shatterhandet és így szólt hozzá:

- Nehezemre esett, hogy harcosaimat engedékenységre bírjam. Remélem, most már te is mindent elkövetsz, hogy a sápadtarcúak meghagyják az életünket.

- Még többet is megtartok, mint amennyit megígértem. Biztos lehetsz benne, hogy miután engedelmeskedtek, visszakapjátok a szabadságotokat.

Erre a komancs éles nevetésbe tört ki és gyűlölködő pillantást vetve Old Shatterhandre, odakiáltotta:

- Engedelmeskedni? Én nektek? Hát engedelmeskedhet-e az oroszlán a kutyának, vagy a bölény a coyotnak? Mit képzelsz, ki vagy te? Gennyes daganat, melyet ki fogok vágni a halvány faj testéből, hogy a préri legeldugottabb szegletében rothadjon el! És kicsoda Winnetou? A leggyávább az apacsok között. Méreg, melyet undorral fogok kiköpni és lábammal a földbe taposni! Talán elment az eszed, hogy azt képzeled, a Fekete Táltos engedelmeskedhet neked? Esküszöm a nagy Manitoura és minden nagy főnök szellemére, kiket követni fogok az örök vadászmezőkre, hogy eljön az idő, amikor megtudjátok, kinek kell parancsolni és kinek engedelmeskedni!

Old Shatterhand válasza egyetlen nyugodt kérdés volt:

- Azt akarod talán, hogy elveszítsd az életedet? Még nem vagy szabad!

- Pshaw! - nevetett a főnök. - Tokvi Kewa nem engedí megijeszteni magát! Old Shatterhand azt mondta, hogy életünk és szabadságunk biztosítva van!

- Ilyen nyugodtan rábízod magad a szavamra?

- Tudod, milyen megvetésre méltó módon viselkedsz? Valóban büntetlenül káromolhatsz, mert tudod, hogy a szavamot adtam neked. A kutya ugat így, mint most te, ha kitörték a fogát és nem tud harapni!

- Ez a kutya pedig te vagy! - kiáltotta a főnök dühösen. - Nézd meg a lábamat! Olyat fog nemsokára beléd rúgni, hogy üvölteni fogsz a fájdalomtól!

- Túl messzire mégy - figyelmeztette nyugodtan Old Shatterhand. - De ne fesszítsd túl a húrt, mert meg fogod bánni!

- Megbánni? Ez a szó a gyengeségedet vallja be. Beszélj, amit akarsz, én kinevetem fenyegetésedet!

Erre a fehér vadász arca elkomolyodott.

- Well, legyen úgy, ahogy akarod! Én mindenesetre megtartom, amit ígértem; de egyetlen szóval sem többet. Az volt a szándékom, hogy enyhébben bánok el veletek, mint amire ígéretem kötelezett; de ez már elmúlt. Nemsokára meg fogod bánni, hogy így viselkedtél.

A komancs válasz helyett behúzta fejét vállai közé, és kötelékei dacára kissé felemelkedett, hogy leköpje Old Shatterhandet, ami sikerült is neki. Erre Winnetou, ez a különben oly nyugodt férfiú, kit semmi sem tudott kihozni a sodrából, megrázta az öklét és hangosan felkiáltott:

- Beszennyezett téged a nyálával! Ki fenyítse ezért ezt a kutyát meg, te vagy én?

- Nem te, hanem én, de másképpen, mint gondolod - felelte fehér barátja. - Nem méltó rá, hogy megérintsd kezedd.

A többiek is mélyen fel voltak háborodva a komancs hihetetlen pimaszságán. Sokan azonnali megtorlást követeltek. A hosszú Kas máskor oly jóindulatú szemei villogtak és tette készen húzta feljebb hosszú csizmáit gólyalábain.

- Old Shatterhand, ez már sok; ezt nem tűrhetjük el. Kész vagyok rá, hogy betömjem nagy pofáját.

- Mivel?

- Egy szíjjal, melyet a nyakára hurkolok. Aztán szépen felhúzzuk arra a fára. Arról már nem tehetek, ha közben eláll a lélegzete.

- Köszönöm - mosolygott Old Shatterhand. - Ha arra született, hogy felakasszák, majd megtalálja a nyakára illő hurkot, anélkül, hogy mi lennénk azok, akik a nyakára teszik.

- Micsoda? - kiáltotta Frank. - Így megsértette önt, anélkül, hogy megkapná érte a jutalmát? Ezt nem tűrhetem, ez nem tetszik nekem, akár a pudlinak, ha hátulról előre kefélik!

- Bízd csak rám, kedves Frank - szakította félbe Old Shatterhand. - Majd én elintézem.

- Úgy? Tehát végre-valahára mégis megokosodik? Jobb későn, mint soha! Igazán szánt neki valami büntetést?

- Igen.

- Akkor tegye meg nekem azt a szívességet, hogy magam is részese legyek!

- Jól van, teljesüljön a kívánságod. Kas és Has, fogják meg a főnököt, szorosán, hogy ne tudja megmozdítani a fejét, te pedig késéddel levágod a hajdíszét, csak annyit hagysz meg belőle, hogy felköthessük reá ezeket a szép, ázsiai csizmákat.

Azzal kihúzta zsebéből a két fegyvertolvaj kínai copfját.

- Hurrá! Itt van a két keng-king-kong copf! Majd elfelejtettem! Hurrá, felséges gondolat! Úgy örülök, mintha ma lenne a születésem napja! Ennek az embernek egyszeriben segíthetünk, tudniillik le a tincessel, fel a tincessel! Jöjjenek ide Timpe urak! Kezdődik a díszelőadás. A függöny felgördül. Én játszom a sevillai borbélyt szivacs meg szappanhab nélkül, a komancs pedig az elkínzott tolvajt adja. Az első felvonásban így énekeltek neki: „Add ide a kezed, életem”, mire ő előadja a kegyelmi áriát Robert és Bertramból. Erre rázendül a bosszúállók kara: „Vágjad, Kottle, vágjad, teljesül a vágyad!” Erre ő halkán rázendíti a Bűvös vadászból, ha nem tévedek vagy Weber nem tévedett: „Ügyelj nagyon, Frank, te kedves, ne legyen fejbőröm véres!” Az első felvonást ez a tercett fejezi be: „Holdvilág, óh, ég veled, a komancs kopasz lett!” Mikor újból felhúzzák a függönyt, harmóniumkísérettel zendíték rá: „Óh, jaj, óh, jaj, óh, jaj! Vékony lett a haj!” Mire ő ezzel a quartettel válaszol: „Mivel nem hordok kalapot, kösd fel nekem a copfot!” Ezt természetesen meg is teszem, mert így kívánja a szerepem, és az összes szereplő és nézőközönség rázendít a dicsőnekre: „Óh, vörösök, örüljete, nézzéte a copf hogy lebeg! Főnökötök elégedett, hogy a feje ilyen szép lett; vezesséte körbe-körbe, ez

az előadás vége!” Mire a közönség feláll és a függöny legördül. Így képzelem én ezt a dísz-előadást és most, uraim, megkezdődik a darab!

A vidám kis fickót egészen fellelkesítette a feladat, mely reá volt bízva. Pajzán előadását németül tartotta ugyan és így csak a németek értették meg, de mozdulatai és arcjátéka oly kifejező volt, hogy a többi fehér is gyanította, mit akar; csak a vörösöknek nem volt sejtelmük róla.

A főnök mindenesetre látta a rá szegezett tekinteteket, látta Bicegő Frank kezében a bowiekést és látta a kínai copfokat, melyeket Old Shatterhand adott. Gondolta ugyan, hogy mindez valamiképpen kapcsolatban van vele, de nem tudott rájönni, mit akarnak. Mikor Kas és Has kétoldalról mellétérdelt és félelmesen jelentőségteljes pillantással méregették, Tokvi Kewa megkérdezte:

- Mit akartok itt? Mi fog velem történni?

Old Shatterhand válaszolt helyettük:

- Ajándékot kapsz tőlem, mert olyan barátságos és udvarias voltál velem szemben.

- Micsoda ajándékot?

- Azért jöttetek ide, hogy elvegyétek a sárga emberek skalpjait, sajnos azonban, nem kaptátok meg, mert a kínaiak maguk is meg akarták tartani őket. Mivel tudod, mennyire rokonszenvezem veled, beláthatod: sajnálnám, ha le kellene róluk mondanod. Úgy döntöttem tehát, ajándékozok neked kettőt belőlük.

Tokvi Kewa kételkedő „uff”-ot hallatott, nem tudta, milyen szándék rejtőzködik a barátságos szavak mögött. Old Shatterhand folytatta:

- Copfoknak természetesen a fejen a helyük, és azt hiszem, örülni fogsz neki, ha felköttem neked emlékül.

- Uff, uff! - válaszolta dühösen a másik. - Skalpokat nem fejre szoktak akasztani, hanem az övbe. Ezek pedig egyáltalában nem is skalpok, hanem a gyáva sárgabőrűek haja fejbőr nélkül. Azt a komancsot, aki ilyen haját hordana, kikacagnák és kicsúfolnák a gyerekek meg az öregasszonyok! Tartsd meg, nekem nem kell!

- Nem kérdeztem, kell-e neked vagy sem. Neked szántam és meg is fogod kapni.

- Ne merészd megtenni! - kiáltott fel a vörös. - Ne felejtse el, hogy főnök vagyok!

- Pshaw! Az előbbi cselekedeted óta előttem nem vagy egyéb egy vörös gazfickónál.

Tokvi Kewa szemei vérben forogtak és összeszorított fogakkal sziszegte:

- Figyelmeztetlek, ne merészd egy főnök fejét ilyen sárga kutyahulladékokkal megszentelteleníteni!

- Merészségről beszélsz és figyelmeztetni akarsz engem? Én is figyelmeztettelek téged az előbb. Nem hallgattál reám, hordani fogod tehát ezt a hulladékot, sőt olyan kényelmessé teszem ezt neked, ahogy csak lehet. Levágatom a hajadat, hogy maradjon hely a kínai copfoknak.

Tokvi Kewa most halálosan megijedt. Szemei kidülledtek, arca eltorzult, és dühtől remegő hangon hangosan felkiáltott:

- A hajamat akarod levágni? A hajamat, fejem díszét, erőm jelképét, a sastollak helyét, melyek méltóságomat hirdetik s dicsőségemről beszélnek! Azt akarod levágnani?

- Úgy van, mégpedig azonnal.

- Merészed csak, ha oly halállal akarsz meghalni, mely több szenvedéssel jár, mint ezer halálra kínozott ember fájdalma!

- Pshaw! A fenyegetésed nem tart vissza attól, hogy megtegyem, amit elhatároztam. Fektesd le és fogják erősen!

Az utasítás a két Timpének szólt, kik azonnal teljesítették. A komancs felsőtestét lenyomták a földre és nem is került erőfeszítésükbe, hogy mozdulatlanul tartsák. Ebben a pillanatban semmi ellenállást sem tanúsított. Hosszan kinyúlva feküdt ott, szemét lehunyta és félhangon mormolta maga elé:

- Nem, nem fogja merészelni; nem merheti, nem szabad megtennie. Egy főnöknek levágni a hajdíszt, ez még nem történt meg soha, amióta csak vörös harcosok és fehér emberek vannak a földön!

- Ha még valóban soha sem történt meg, akkor megtörténik most - szólt Old Shatterhand. - Fogj hozzá, Frank!

Tokvi Kewa mozdulatlanul, behunyt szemmel feküdt. Végre rádöbrent, hogy csakugyan megteszik vele, amit ígértek. A rettegés óriási erőt kölcsönzött neki, a két Timpe nem is bírt vele egyedül; még két embernek kellett rátérdelnie, hogy fejét feszesen tarthassák és a művelet megkezdődhessék. Bicegő Frank szorgalmasan fűrészelt késével. Alig vágta le az első tincseket, az ellenállás megszűnt és a komancs teste elnyúlt, mint egy hulla. Az emberfeletti erőfeszítés után a teljes tehetetlenség érzése fogta el. Megadta magát sorsának, anélkül, hogy egyetlenegyszer is megmoccant volna. Sőt, ellenkezés nélkül hagyta fejét hol jobbra, hol balra fordítani, ahogy Franknek szüksége volt rá, úgy látszott, mintha önkívületben lenne. Egy vékony kis tincs kivételével levágták az egész, sűrű és hosszú hajzatot. Mikor ez megtörtént, Frank magasra emelte a két copfot és felkiáltott:

- Így kapja meg jutalmát az érdem! Figyeljenek, uraim, most történik a koronázás!

És ügyesen ráerősítette a két copfot a Fekete Táltos fejére.

Ami most következett, azt képtelenség leírni. A fehérek szünni nem akaró örömrivalgásban törtek ki, az indiánok pedig ordítottak és üvöltöttek, tépték, feszítették kötelékeiket, feldobták magukat, hogy felfordulhassanak, dühösen hemperegtek ide-oda, jóllehet kettesével voltak összekötve. A fehéreknek alapos munkába telt, míg megfékeztek őket. Csak lassacskán ült el a zaj. Tokvi Kewa nem vett részt a kiabálásban, mozdulatlanul fekvé maradt. Most fel-emelkedett és természetellenes nyugalommal így szólt:

- Megbosszultátok magatokat. Most eresszetek szabadon!

Erre megszólalt Winnetou, ki eddig hallgatott:

- Először tanácskozni kell afelett, mi történjék a komancsokkal. Gurítsátok őket le a hegyen és vigyétek be a szakadékba.

A Fekete Táltos tombolni kezdett, és ezt sziszegte:

- Nincs semmi tanácskozni valótok! Old Shatterhand megígérte nekünk, hogy életben maradunk!

- Életben! - válaszolta megvetően Winnetou. - Ha az apacsok főnökével az történt volna, ami veled, már nem is élne. Te pedig könyörögsz érte, hogy szégyened tovább tarthasson és ezt megadjuk neked!

- Kutya! - ordított fel a komancs főnök -, én nem könyörgök. Csak azért akarok élni, hogy úgy bosszulhassam meg magamat, ahogy vörös harcos még sohasem állott bosszút!

- Pshaw! Tedd meg! Hogy mennyire megvetjük a haragodat és mily kevésbé félünk a bosszúdtól, azt azzal bizonyítjuk be, hogy nektek ajándékozunk az életeteket.

Elfordult tőle és megfogta Old Shatterhand kezét, hogy lemenjen vele a lejtőn, anélkül, hogy visszapillantott volna, teljesítik-e a parancsát. Odalenn a tüzet az egyik oldalra szorították, hogy elég hely maradjon a foglyok beszállítására; párosan fektették le őket egymás mellé, azután a vasúti munkások a felhozott fegyverekre akarták vetni magukat. Old Shatterhand azonban leintette őket és reájuk parancsolt:

- Hagyjátok! Minden a helyén marad. Még nem tudjátok, hogy mit határozunk felőlük!

Old Shatterhand és Winnetou kissé távolabb húzódott a mérnökkel.

- Egészen magától értetődik, hogy ezeknek a fickóknak meg kell halniuk. Mivel pedig lópor és golyó pénzbe kerül, szíjakat azonban ingyen kaphatunk itt, azt tanácsolom, akasszuk fel őket szép sorjában a fákra. Meg vagyunk róla győződve, uraim, hogy önök ugyanezen a véleményen vannak! - mondta Swan.

Az apacs komoly arcán halvány mosoly suhant végig; de nem felelt, mert hozzá volt szokva, hogy ilyen alkalmakkor Old Shatterhandnek engedje át a szót. Az mosolyogva bólintott az mérnök felé és így szólt:

- Well, Sir! Nagyon örvendek, hogy olyan helyesen ítélte meg minket. Természetesen mi is meg vagyunk róla győződve, hiszen mi is emberek, vagyis halandók vagyunk.

- Hm! Hogy érti ezt, Mister Shatterhand?

- Meg kell halniok előbb vagy utóbb, mert halandó emberek, de nincs rá jogunk, hogy mi öljük meg őket.

- Hogyhogy?

- Mert mi, tudniillik Winnetou és én, megígértük nekik, hogy senkit sem ölünk meg.

- Nem hamarkodták el kissé, Sir?

- Nem hinném! A legjobb és legigazságosabb büntetés mindig az, mely lehetetlenné teszi a gonosztevőnek, hogy tettét megismételje. Nekünk tehát meg kell fosztanunk a komancsokat az alkalomtól vagy a hatalomtól, hogy újból támadásra gondolhassanak. Vagyis: fegyvereikkel és lovaikkal kell fizetniük.

- Ez nem rossz; ezt elfogadom! De kié lesz a zsákmány?

- Az öné és a munkásaié!

- Nagyon jól van! És a firwood-campbeli emberek?

- Közülük csak azok kapnak valamit, kik végül mégis hozzánk csatlakoztak.

- Ezek oly kevesen vannak, hogy szívesen átengedjük nekik, ami reájuk jut. De nem gondolja, hogy mégis meg fogják kísérelni, hogy bosszút álljanak önökön?

- Az bizonyos. De nem lesz könnyű feladat. Szégyenletes visszatérésük után nagyon nyomorúságosan kell tengetniük életüket. Nincsenek fegyvereik, nem vadászhatnak, legfeljebb csapdát állíthatnak; gyökerekkel, bogyókkal és vadgyümölcscsel kell táplálkozniuk; ez sokáig fel fogja őket tartóztatni. Ide, példátlan veszteségük színterére, bizonyára nem egyhamar

térnek vissza. De természetesen százszorosan jaj nekünk, mármint Winnetounak és nekem, ha valaha olyan szerencsétlenek lennénk és a kezeik közé kerülnénk!

- Hát nem félnek?

- Félni! Eszünkbe sem jut! Ha az ember mindentől megijedne, ami a Vadnyugaton előfordulhat, akkor soha ki sem jutna a félelemből. Tehát megegyeztünk? Van még valami hozzátennivalója, Mr. Swan?

- Mi történjék a scouttal?

- Verjék meg alaposan és engedjék futni!

- Végrehajtjuk, Sir, lelkiismeretesen végrehajtjuk! Az embereim örülni fognak a zsákmánynak. A lovakra aligha lesz szükségük; de ha vonaton elszállítjuk néhány állomásnyira, egészen szép pénzért eladhatjuk őket.

- Meg kell még jegyeznem, hogy mi, tudniillik társaim és én nem igénylünk semmit a zsákmányból, csak két lovat, Frank és Droll részére.

- Well! Keressék ki a legjobbakat! Nem sajnáljuk önöktől, hiszen az önök érdeme, hogy oly takarosan elfogtuk a vörösöket.

Felálltak és visszamentek a többiekhez. A kíváncsi Frank kérdezte:

- Nos, milyen döntést hozott a felsőház - ezzel Winnetoura és Old Shatterhandre mutatott - meg az alsóház? (Ez a mérnökre vonatkozott.)

- Azonnal megtudod - válaszolta Old Shatterhand. Tokvi Kewához fordulva, hangosan kezdett beszélni, hogy minden vörös meghallhassa:

- A komancsok fiai halált érdemelnek, mert meg akarták gyilkolni és skalpolni a Firwood-Camp lakóit, de mi nekik ígértük az életüket, és megtartjuk a szavunkat.

Erre a főnök felkiáltott:

- Uff! Akkor vegyétek le rólunk a kötelékeket és engedjétek szabadon, hogy ellovagolhassunk!

- Akinek nincs lova, az nem lovagolhat - hangzott a válasz.

- De nekünk van! - felelt a főnök félig öntudatosan, félig bizonytalanul.

- Nincs már, mert lovaitek és fegyvereitek minket illetnek.

- Lovaink és fegyvereink? - kiáltott fel a vörös. - Meg akarsz lopni minket?

- Hallgass! - Rablógyilkosok vagytok. Mindamellet nem akartam szigorúan járni el veletek szemben; de ismételten kigúnyoltál és megsértettél minket. Ezért vesztetted el a hajdíszedet, azonkívül elveszük lovaitek és fegyvereiteket. Azután mehettek. Az életeteket, ahogy megígértem, elvihetitek, de minden egyebet itt hagytok.

Azzal Old Shatterhand otthagya a komancsot, és elindult, hogy Franknek és Drollnak lovat válasszon. Aztán a lovakat és a fegyvereiket kisorsolták. Hirtelen lövés dördült.

Old Shatterhand felkapta a fejét: látta, hogy Winnetou sütötte el ezüstpuskáját.

- Miért lőttél?

- Valaki lenézett a sziklapárkányról - válaszolta Winnetou.

- Eltaláltad?

- Nem, a fej eltűnt, amint megnyomtam a ravaszt.

- Világosan láttad őt?

- Igen. Nem fehér ember volt.

- Tehát egy indián?

- Winnetou nem tudja határozottan. A fej csak addig volt látható, míg puskámat felemeltem; azután eltűnt.

- Hm! Senki sincs már odafenn, aki hozzánk tartoznék. Vörös testvérem jöjjön fel velem. Az az ember, aki ott volt, nem fog ugyan várni, amíg mi feljutunk, de mégis tanácsos néhány őrszemet felállítani, mert onnan felülről a legnagyobb könnyedséggel le lehetne löni egyikünket.

Fel is mentek, de nemsokára eredménytelenül tértek vissza; senkit sem találtak. Fent már sötét volt és nyomok után kutatni még világos nappal sem vezetett volna semmire, mert a vasutasok mindent összetiptak, egy magányos ember nyoma tehát, legalábbis a szakadék közelében, nem lett volna megkülönböztethető.

Reggeledett, sietniük kellett. Az indiánokat, bár fegyvertelenek voltak, nem hagyhatták a Firwood-Camp közelében; ahhoz túl sokan voltak. Úgy határoztak, kiviszik őket a prérire, s ott kis csoportokban külön-külön engedik szabadon.

Old Shatterhand és társai vonaton indultak a Rocky-Groundba.

Már csak a mesztic megbüntetése volt hátra, mely a Bicegő Franknek nagyon a szívéen feküdt, mert, míg a vonat tovaszáguldott, Old Shatterhandhez fordult:

- Egy kérésem lenne, melyet nem szabad megtagadnia.

- Micsoda?

- Azt mondta, hogy a Ik Senandának, ki Yato Indának nevezte magát, verést kell kapnia és azután szabadon bocsátják.

- Igen.

- Na, ez egyáltalában nem elég büntetés egy ilyen nyomorultnak! Verést minden iskolásgyerek kap, ehhez nem kell meszticnek lennie. A botbüntetéshez még egy másiknak is kell járulnia. A fickó most a kútban csücsül. Annyi vizet öntünk bele, hogy egészen az ajkáig érjen és folytonosan levegő után kell kapkodnia. Ez legalább becsületes halálfélelem és mégsem hal bele. Ha ezt azután néhány óra hosszat kibírta és nedves lett a bőréig, akkor kihúzzuk és addig nem hagyjuk abba az ütlegelést, de egy pillanattal sem, míg meg nem száradt. Ilyen módon nem fog meghűlni és később sem lesz oka a szemünkre vetni, hogy nem pótoltuk lelkiismeretesen utána, amit az apja annak idején elmulasztott. Alaposan megérdemelte, quod est demonstratum!

Abbahagyta, mert olyan hahota tört ki, hogy saját szavait sem hallotta. Felbőszülve ezen, várt, amíg lecsendesednek, és felkiáltott:

- Nem, ilyen fegyelmetlenséget és udvariatlanságot még nem láttam! Ha önöknek az én őszinte szívből jövő büntető törvénykönyvem csak mulatságot okoz, úgy mosom kezeimet. Mondjanak csak egyetlenegy okot, miért vagyok elítélve, hogy ilyen pokoli gúnykacajt hallgassak meg és tűrjek el. Olyan emberekkel, akik engem és nemes javaslataimat kinevetik, nem érintkezhetem.

Duzzogva vonult a kocsi legtávolabbi sarkába. Old Shatterhand nemsokára megkérdezte tőle:

- Feladtad a javaslatodat teljesen, kedves Frank?

A moritzburgi félig haragos, de már félig békülékeny pillantást vetett reá és így válaszolt:

- Csak ne féljen! Soha többet nem teszek egyetlenegy javaslatot sem!

- Ezt nagyon sajnálnám. Hiszen tudod, hogy nagyon sokat adok a véleményedre!

Erre már örömteljesebben csillogott a Bicegő szeme és megkönnyebbülve sóhajtott:

- Ezt bizonyára csak azért mondja, hogy kiengeszteljen. Könnyörtelen haraggal töltött el engem, aki pedig az ön legjobb barátja és pártfogója vagyok! Aki ilyen gyöngéd lelkületű, mint én, azon úgy kell játszani, mint egy nagybögön, gyengéden kell kezelni, mint egy hárfát vagy mandolint. Mélyen meg vagyok sértve.

Old Shatterhand alig tudta visszafojtani nevetését, de úgy tett, mint aki komolyan veszi a kis embert, s egészen Rocky-Groundig beszélgetett vele.

A legjobb hangulatban érték el a telepet. Mikor valamennyien kiszálltak és a lovakat is szerencsésen a szilárd talajra segítették, a főmérnök megkérdezte embereit, rendben van-e minden.

- Well! Mivel kérde, Sir, hát be kell vallanom, elloptak egy lovat! - válaszolta az egyik, zavartan megvakarva a fejét.

- Melyiket? - kérdezte hat hang, majdnem egyszerre. Mivel a vasutasoknak nem voltak lovaik, az ellopott ló csak a hat vadász valamelyikéé lehetett. Borzasztó, ha Winnetou vagy Old Shatterhand feketéje lenne!

- Egy pejló volt, uraim.

Mindnyájan megkönnyebbülve lélegzettek fel. - Hála Istennek! - kiáltott fel Frank valóságos lelkesedéssel. - Droll öcsém, ez a te botlós-kád, melynek a csípőfájásodat köszönhetted. Csakhogy ellopták. Sokkal jobb lovat kaptál helyette!

- Csak ne olyan hebehurgyán, Frank! - figyelmeztette Old Shatterhand. - Itt kevésbé fontos a ló, mint a tolvaj. Sejttem, ki lehetett. Bizonyára a fogoly félvér volt, kit a kútba zártunk.

- Igen, Sir - válaszolta zavartan a kérdező.

- Hogy került ki a kútból? Ez csak valami óriási hanyagság következtében volt lehetséges!

- Amelyet szigorúan meg fogok büntetni! - tette hozzá a mérnök. - Hiszen őrt állítottam a kúthoz! Hol van? Nem látom sehhol.

- Félelmében elillant, ki akarja várni, míg elmúlik az első haragja, uram.

- Akkor sokáig várhat. Ha visszakerül, úgy megveretem, hogy nem felejt el holta napjáig! A scout már árkon-bokron túl van azóta, bottal üthetjük a nyomát! Talán utolérhetjük még. Készülődjenek gyorsan!

- Lassabban, Sir - szakította félbe Old Shatterhand. - Ne hamarkodjunk el a dolgot. Ha sejtlemem nem csal, azóta olyan messze jár, hogy hiába erednénk a nyomába. Azt hiszem, a Firwood-Campbe lovagolhatott.

- Egyenesen a kezünk közé? Nem hinném!

- Pedig így lehet. Tudta, hogy a komancsok veszélyben vannak, és figyelmeztetni akarta őket. Szerencsére túl későn érkezett. Biztos vagyok benne, ő volt az, akire Winnetou rálőtt, anélkül, hogy eltalálta volna.

- Úgy van - hagyta helybe az apacsok főnöke. - Csak egy pillanatig láttam; gyorsan felemeltem ugyan a fegyveremet, de ő éppen olyan gyorsan visszakapta a fejét.

- Ebbe bele kell nyugodnunk! Különben is az a véleményem, hogy ez a fickó még a fegyvereink csöve elé fog kerülni. Hagyjuk tehát futni! Valószínűleg megfigyelte, hogy szabadon bocsátottuk a komancsait és utánuk lovagolt, hogy csatlakozzék hozzájuk. Ha nagyon akarnánk, elfoghatnánk, de úgylis elhatároztuk, hogy szabadon bocsátjuk, hát élvezze azt egészséggel, verés nélkül.

- De az én szívemnek mégis nagyon fáj, hogy nem áztathattuk be és aztán nem porolhattuk ki!
- jegyezte meg Frank.

- Esetleg később még a rendelkezésünkre áll az áztatáshoz; vigasztald meg tehát bánatos szívedet, kedves Frank! De hogy menekülhetett el? Kíváncsi vagyok rá.

A vasutas összerezsent Old Shatterhand éles, szigorú hangjától, de mégis megadta a választ:

- Én nem vagyok benne hibás, Sir. Clifton a bűnös, akinek a kutat kellett őriznie, és hagyta, hogy rászedjék a kínaiak.

- Hát kínaiak jártak itt!

- Igen. Mister Shatterhand, két darab, két teljes darab.

- Ezek valószínűleg a mi fegyvertolvajaink voltak. Kilógott hátul a copfjuk?

- Copfot nem láttam, csak pénzt, százdollárosokat, fél- és negyeddollárosokat. Bementek a kocsmába, és rendeltek, amit csak szemük-szájuk megkívánt; illetve, ami volt.

- Maguk persze olyan barátságosak voltak, hogy alaposan nekifeküdtek velük az ivásnak, mi?

- Én nem, hanem Clifton, Sir. Tudnia kell ugyanis, hogy ő jól ismerte őket, mert a Firwood-Campben dolgozott, mielőtt Mister Swan itt alkalmazta. Legjobb lesz, ha mindent elbeszélék szépen sorjában, ahogy történt.

- Úgy van! Mondja el az egészet őszintén!

- Éppen sötétedett. Ekkor jöttek a kínaiak, akik így csúffá tettek minket. Clifton a kút mellett ült őrségen és a kötél végét, melyre odalenn a félvér kötözve volt, a legelső fához kötözte. Meglátták őt és mivel jól ismerték Firwood-Campből, odamentek hozzá. Mi is odatódultunk, mert kíváncsiak voltunk reá, mit keresnek a kínaiak nálunk. Megtudtuk, hogy otthagyták az állásukat a Firwood-Campben a kevés fizetés és rossz bánásmód miatt, és most újat akarnak keresni.

- És ezt elhitték nekik? - kérdezte Old Shatterhand. - Hiszen ők voltak a kínaiak előmunkásai és éppen ők lettek volna elégedetlenek! Ez mégiscsak gyanús lehetett!

- Lehet! Mi egyszerű munkások vagyunk, nem tanult emberek. Clifton azt mondta nekik, hogy nálunk valószínűleg állást kaphatnak, de ők nem akartak itt maradni, hanem a legközelebbi vonattal keletre akartak utazni. Míg a tehervonatra vártak, bementek az ivóba.

Egy szó, mint száz, Cliftonnak is pálinkát hordtak ki, egy jó nagy üveggel tele, azután még egyel. Később még egyszer kimentek hozzá és meglehetősen időbe került, míg visszatértek. Csak később tűnt fel nekünk, hogy nem a régi helyükre ültek vissza, hanem úgy, hogy be kellett tennünk az ajtót, hogy elég helyünk legyen, nem láthattunk tehát többé ki oda, ahol a lovak állottak. Kis idő múlva feltűnő nyerítést, kurjantást és dobogást hallottunk. Kiszaladtunk: a két fekete már el volt oldva és a pej hiányzott. El nem szabadította magát, azt láttuk, tehát nem magától szökött meg, hanem elvezették. De kicsoda? Mindnyájan az ivóban

voltunk, Clifont kivéve, ki a kutat őrizte. Odamentünk hozzá, és láttuk, hogy holtrészegen és majdnem eszméletlenül fetreng a földön, mellette a kötél, melyre korábban a meszticet kötözték.

- Gondoltam! - mondta Old Shatterhand. - Mikor Clifton már teljesen részeg volt, a kínaiak felhúzták őt és megszabadították kötelékeitől. Azután visszamentek az ivóba és ravaszul gondoskodtak róla, hogy az ajtót be kelljen tenni és a mesztic ellophassa az egyik lovat. Sietségében azt a lovat választotta, mely a keze ügyébe esett, és az éppen a pej volt.

- Így éppen a legrosszabbra tett szert, de bizonyára jó lovas és alaposan ismeri a vidéket innen a Firwood-Campig. Mit szóltak szökéséhez a kínaiak?

- Semmit sem szóltak, vagy hogy jobban fejezzem ki magamat: amit egymás között beszéltek a gazemberek, azt nem hallhattuk, mire észrevettük, hogy a fogoly megszökött, ők is eltűntek.

- Legjobb lesz, ha futni hagyjuk őket. Nem éri meg a fáradságot, hogy üldözőbe vegyük őket. Menjünk, nézzünk inkább a lovaink után, aztán feküdjünk le. Fáradtak vagyunk, és holnap korán reggel indulnunk kell - mondta Old Shatterhand.

- Már? - kérdezte a mérnök. - Remélem, tudják, hogy nagyon örülnék, ha hosszabban nálunk maradnának.

- Arról meg vagyunk győződve. Megtartjuk önt jó emlékezetünkben, Sir, de most fontos feladatok várnak reánk.

- Igen - bólintott rá Kas. - Fel kell mennünk Santa Fébe. Úgy látszik, hogy csaló unokatestvérünk nem olyan fickó, aki huzamosabb ideig egy helyen marad. A rossz lelkiismeret kergeti őt ide-oda, és ha az időnket itt hiába elfecséreljük, el lehetünk rá készülve, hogy árkon-bokron túl lesz, mire odajutunk. Nem ez a te véleményed is, rokon?

- Természetes, hogy ugyanez - válaszolt Has. - Minél hamarabb jutunk a pénzünkhez, annál jobb. Szerencsénkre Mr. Shatterhand és Winnetou felkaroltak minket és ügyünket; ez több reményt nyújt nekem, hogy szerencsésen végre is hajtjuk, mint amennyit azelőtt tápláltam.

Bicegő Frank nem tudta megállni, hogy meg ne jegyezze:

- Úgy látszik, a Timpe család egy örökletes betegségben szenved, melyet nem is lehet gyógyítani, kolosszális egyoldalúságban ugyanis.

- Miért éppen egyoldalúságban? - kérdezte Kas.

- Azt az oldalt gondolom, mely állandóan Old Shatterhand és Winnetou felé van fordítva. Mindig csak arról beszélnek, hogy remélik, hogy ez a két úr önöket kiváló módon fogja támogatni. Én ugyan szívesen elhiszem, ebben van némi igazság, mégis tisztelettel felkérem önöket, méltóztassanak egyszer a másik oldalra is fordulni, tudniillik oda, ahol én állok, a közbecsülésnek örvendő Bicegő Frank Mortizburgból! Mondják csak, hát ilyen kevésbé becsülnek engem?

- Dehogyan, Mister Frank - válaszolta Kas.

- Pedig én mégiscsak leereszkedtem annyira, hogy biztosítsam önöket: megkönyörülök és elkísérem önöket, mert nekem az örökségük előbbre való, mint a saját pénzem. És most, alig néhány órával később, azt kell hallgatnom, hogy minden reménységüket másba vetik!

A két unokatestvérben volt annyi önuralom, hogy ne nevéssenek. Kas kezét megnyugtatólag a kicsike vállára téve, így felelt:

- De, drága jó Frank uram, ne izgassa fel magát feleslegesen, ismerjük önt és jól tudjuk, milyen sokat várhatunk az ön segítségétől.

- Úgy? Tehát tudják. Miért beszélnek akkor folytonosan Old Shatterhandról meg Winnetou-ról?

- Mert arról nem szokás sokat beszélni, amit az ember magától értetődőnek talál. Az ön kiválósága pedig magától értetődik. Vagy nem?

Erre Frank arca ragyogni kezdett az elragadtatástól és olyan méltóságteljes kézmozdulattal, amilyenre csak képes volt, így szólt:

- Óh, kérem, kérem! Túlságosan megtisztel! Közmondásos szerénységem csak némi ellenkezés után engedi meg, hogy elfogadjam ezt a jól megérdemelt dicséretet. Ha továbbra is így el akar halmozni elismeréssel, beszéljen csak tovább! Ezennel megkötöm baráti szövetségünket. Kapaszkodjanak bele a karjaimba, kövessenek mindenhová, de most legelőbb az ivóba mert az a gyanúm, hogy az ebéd már kész. Jöjjenek csak, Timpe Hassel és Timpe Kasper úr!

ÖTÖDIK FEJEZET A CSALÁRD ARANY

Ott, ahol a Sierra Mount a Raton-hegységgel találkozik, két indián feküdt az egyik patak partján. Egyikük minden jel szerint túl volt már a hatvanon; fejét egy bőrdarabbal bugyolálta be.

Beesett arca szokatlan rosszindulatot fejezett ki, mellette puska hevert. A másik nem volt olyan öreg; ritka, hosszú haját a feje tetejére tűzte; beesett arca ravasz és alattomos volt.

A két vörösnek egy-egy késen s az öreg puskáján kívül nem volt más fegyvere. Látszott rajtuk, hogy rosszul megy a soruk; talán már napok óta éheznek és szomjaznak. Ruhájuk rongyos volt, mokaszinjuk rég elszakadt. Látnivaló volt, hogy élelem után kutattak a patakparton. Egy eldobott tökhéj azt is elárulta, milyen módon voltak kénytelenek éhségüket csillapítani. Márpedig ha egy indián nyers tököt eszik, akkor igencsak rosszul mehet a sora.

Az öreg újból lefeküdt és a vízbe tekintett. Jó darabig maradt így, azután ismét felegyenesedett és megszólalt:

- Uff! Van hal elég, de kézzel nem lehet megfogni őket, nekünk pedig nincs horgunk, hogy kivessük. Fáj a gyomrom, megbetegszik attól a fél töktől, melyet fel kellett falnom.

- Kíta Komasa pedig egy egész bivalyborjút fel tudna falni, ha lenne neki - mondta a másik.

- A Nagy Szellem egészen elhagyott minket! - sziszegte az öreg. - Tokvi Kewának, a komancsok nagy főnökének, éheznie kell! Senki sem fogja elhinni! És ki a hibás mindebben? Winnetou és Old Shatterhand. Ezt soha nem fogom elfelejteni nekik!

Az öreg tehát a Fekete Táltos volt, a mellette ülő indián pedig az a felderítő, kit a Firwood-Campben lelepleztek. Ördögi, leírhatatlanul csúnya kifejezés futott végig a főnök arcán, amint folytatta:

- El fogjuk kapni őket, mert tudjuk, merre tart ez a két fehér sakál, aki Old Shatterhandnek és Winnetounak nevezi magát. És akkor jaj lesz nekik!

- Igazán olyan biztosra veszed, hogy megfogjuk őket?

- Igen.

- Meg kell engedned, hogy kételkedjem benne. Nekünk gyalogolnunk kellett, nekik pedig gyors lovaik vannak.

- De a mi utunk oly egyenesen vezetett a hegyeken át, akár egy kifeszített lasszó, nekik pedig lovaik miatt nagy kerülőt kellett tenniük. Jól ismerem ennek a vidéknek minden zegét-zugát; kiszámítottam, merre kell jönniük. Azonkívül hamarosan itt lesz Ik Senanda is, és elhoz mindent, amire szükségünk van.

- De vajon elhoz-e mindent? Lovakat, lőport, golyót, puskát, kést, ruhát és húst?

- Feltétlenül!

- Ha a táborban megtudják, hogy mi történt, nagyon fel lesznek böszülve.

- Uff! Hát azt hiszed, olyan buta lesz, hogy akár egyetlen szót is szól erről? Adja a Nagy Szellem, hogy jöjjön már és hozzon húst! Tudja, hol táborozunk, és mivel tegnap nem érkezett meg, ma kell jönnie.

- Ik Senanda itt hagyta puskáját és kését. Hogy szerezzünk ezekkel élelmet az éhes harcosnak?

- Szabad egy harcosnak éhség miatt panaszkodnia? - utasította rendre a főnök.

- Senki sem hallja, csak te, és te is éhezel. Nem félek egyetlen vörös vagy fehér ellenségtől, sem a bölénytől vagy a medvétől, de az éhség olyan ellenség, mely a testben rejtőzködik; vele nem lehet harcolni; mit sem ér a cselfogás vagy a bátorság. Nem szégyen tehát, ha róla beszélek és panaszkodom.

- Igazad van - hagyta helyben a főnök. - Az én testemben is éhség lakozik és rágja a beleimet. Azt mondtad, semmiféle ellenségtől sem félsz. Nemrég még én is legyőztem minden ellenfelemet, de aztán jött egy, amellyel nem tudtam megbirkózni.

- Kicsoda az?

- A gyűlölet, melyet Old Shatterhand iránt éreztem és nem tudtam legyőzni. Igen, ez a gyűlölet volt az az ellenség, mely legyőzött - folytatta a főnök. - Ha nem csúfoltam volna ki Old Shatterhandet, ha hallgattam és megvártam volna, míg bosszút állhatok, ez a sápadtarcú meghagyta volna lovainkat és fegyvereinket. Titokban a Firwood-Camp közelében maradhattunk és leselkedhattunk volna. Most már a kezeink között lennének!

- Az igazat beszélted. Most azonban itt ülünk és éhezünk. Elhagytuk a tábort, hogy húst kerítsünk, de nem lőttünk és nem fogtunk semmit, egyetlenegy tőköt találtunk csupán. Ha a többiek is ilyen szerencsétlenek voltak a csapdaállítással, mint mi, akkor hamarosan elpusztít bennünket az éhség. Mennyi lőporod van még?

- Legfeljebb tíz lövésre való.

- Akkor jöjjön Ik Senanda még ma, különben az az ellenség öl meg bennünket, mely a bensőnkben lakik.

Hirtelen elhallgatott.

- Mi az? - kérdezte Tokvi Kewa.

- Nézz csak oda! - válaszolta Kita Komasa az öröm kifejezésével arcán és felfelé mutatott a patak partján.

A főnök arra pillantott és valamivel vidámabb arcot vágott.

- Bölények! - suttogta.

- Úgy van, hat bölény! Egy bika, három tehén és két borjú!

- Lesz húsunk! - Ezekkel a szavakkal a fegyver után nyúlt, de a keze reszketett az erőtlenségtől és a felindulástól.

- Reszketsz! - figyelmeztette a másik. - Ha nem biztos a lövésed, elvesz a hús!

- Hallgass! Az éhség tette, de bizonyosan eltalálom őket!

- A bölények a víz folyását követik; ide fognak jönni, mert felőlünk fúj a szél, s nem érzik meg a szagunkat.

- Úgy van, nekünk csupán fekvé kell maradnunk itt a bokor mögött.

Mindketten lebuktak és lázas feszültséggel figyelték az állatokat, melyek gyorsan közeledtek; úgy látszott, vándorúton vannak, mert csak hébe-hóba hajtották le fejüket, hogy egy harapásnyi füvet szakítsanak.

A bika hatalmas, öreg állat volt. Kemény húsát aligha lehetett volna elfogyasztani, mégis őt kellett eltalálni, mert ha Tokvi Kewa a hús finomsága után indul és egy tehenet lő, a bosszúszomjas állat egész bizonyosan megöli őket. A fegyvernek ugyan két csöve volt, de a másik csak sörétes.

Az állatok közvetlenül a víz mellett közeledtek, a bika elől, a tehenek, a borjakkal mögötte. Még száz, majd ötven, végül már csak harminclépésnyire voltak, anélkül, hogy észrevettek volna valamit. A tehenek rábízták magukat vezetőjükre, ez pedig, úgy látszik elveszítette szaglása finomságát.

Tokvi Kewa felkapta fegyverét. Már nem reszketett, de még nem lőtt, mert a bika éppen szemben volt vele. Minden tapasztalt vadász legszívesebben oldalról lövi meg a bivalyt; a szívére céloz a lapockája alatt, mert a golyó ott csak húson hatol át.

Még tíz lépéssel közelebb jöttek, de úgy látszik, az egyik tehen itt gyanút fogott; megállott és oly hangosan szívta be a levegőt, hogy a bika meghallotta. Félig megfordult, így a főnök épp a legalkalmasabb pontra célozhatott. A lövés azonnal eldőrdült. A bölény egész testében megrendült, azután csendesen, mozdulatlanul állva maradt, fejét mind mélyebbre és mélyebbre hajtva; majd görcsös reszketés futott végig rajta és hang nélkül összeesett. Szíven találta a golyó.

A főnök azonnal újratöltötte a fegyverét. A tehenek, ahogy meghallották a dördülést, megfordultak, hogy meneküljenek; az egyik el is rohant borjújával együtt, de a másik borjú gyanútlanul állva maradt, sőt kíváncsian a halott bikához ügetett. Nemsokára visszatért anyja, és orrával lökdösni, kergetni kezdte, de ebben a pillanatban eltalálta a főnök második lövése, szintén szíven, úgy, hogy néhány másodperc múlva összerogyott.

Erre a két indián hangos ujjongással előugrott és zsákmánya felé rohant. A borjú még néhány ügyetlen ugrást tett ide-oda, azután agyonverték a puskatussal.

- Uff, uff, uff! - kiáltotta a főnök. - Láthatja vörös testvérem, hogy nem reszkettem. Mindkét golyó szívet talált, és most van húsunk minden emberünk számára!

- Igen, a tehen húsa jó - vélekedett a másik.

- A bika húsát is meg lehet enni, ha nincs más!

- Most azonnal felbontjuk az állatokat?

- Nem, ez igen sokáig tartana két embernek. Előhívjuk harcosainkat. Én megyek, testvérem maradjon itt.

Eltávozott, miután még egy éhes, vágyakozó pillantást vetett a három állatra, melyek közül a bika maga több mint kétezer fontot nyomhatott. Aki nem látta saját szemével, el sem hiszi, milyen rettenetes tömeg húsa van egy kifejlett bölénynek.

Útja a patak partján vezetett lefelé. Gyorsan ment és minden elővigyázat nélkül, ami a Vadnyugaton teljesen szokatlan. Tokvi Kewa tehát szentül meg lehetett róla győződve, hogy nincs ellenséges emberi lény a közelben. Körülbelül két angol mérföldet kellett gyalogolnia, meglehetősen sokáig tartott, míg odaérkezett.

Ott heverték a komancs harcosok, kiknek oly szégyenletes módon kellett a Firwood-Campet elhagyniuk és éppen olyan rongyosak és éhesek voltak, mint ő maga. Mikor meglátták, felugrottak és mohón megkérdezték:

- Lőtt valamit Tokvi Kewa? Csinált húst?

- Igen - felelte az. - Vége az éhezésnek. Egy bölényt és egy tehenet terítettem le, meg egy borjút ráadásnak.

Erre száz örömkialtás harsant fel és olyan felindulás vett rajtuk erőt, hogy nem vették észre a lovast, aki néhány teherhordó lóval a másik oldalról közeledett a tábor felé. Ik Senanda volt, a főnök unokája, kit az a komancsok vadászterületére küldött fegyverekért.

Tokvi Kewának a mesztichen volt minden reménysége. Ő maga nem mutatkozhatott a törzs előtt ilyen állapotban, de ha újra lesznek lovai és fegyverei, elfoghatja Old Shatterhandet, ami igen nagy dicsőséget jelenthetne a számára. Minden unokája küldetésének sikerétől függött tehát, és elképzelték, milyen feszült türelmetlenséggel várta.

Mikor azonban meglátta, hogy Ik Senanda csak néhány teherhordó lovat hoz magával, elsápadt; vörös, viharvert arca hamuszürke lett. A többi harcos öröme is elpárolgott. Mikor a félvér leszállott a lóról és a főnök felé indult, ez kissé távolabb ment és leült egy bokor mellé, hogy harcosai ne hallhassák, milyen üzenetet hoztak neki. Ik Senanda követte és hallgatagon ült le mellé. A főnök üres tekintettel nézett arcába, azután tompa, csalódott hangon megkérdezte:

- Hol vannak a hátsalovak?

- Nem adtak - hangzott a felelet.

- Hol van a tízszer tíz fegyver és kés?

- Csak kétszer tizet kaptam.

- Úgy tehát elárultad, hogy mi történt a Firwood-Campben!

- Nem árultam el semmit!

- De hiszen nem engedelmeskedtek parancsomnak és így ismerniük kell gyalázatunkat!

- Ismerik. Már tudták, mikor megérkeztem.

- Kitől? Ha megtudom, ki volt az, életében húzom le a bőrt a koponyájáról!

Ökle összeszorult és szeme haragosan csillogott.

- Azt a fejbőrt nem fogod megkapni - válaszolta unokája. - A tűzparipa százszor gyorsabban vágatott, mint ahogy mi futottunk, és szerteszét hordta a hírt.

- A tűzparipa talán a nainii-komancsokhoz is eljár?

- Nem, de tőlük nem messze halad és néhányszor megáll olyan helyeken, amelyeket a sápadtarcúak állomásnak neveznek. Egy ilyen állomáson volt néhány harcosunk és mindent megtudtak.

- Uff! A tüzes vizet és a tűzparipát, mind a kettőt a rossz szellem küldte a vörös emberek országába, hogy elpusztítsa őket. Nagyon hamar tudni fogják az egyik nagy víztől a másikig, hogy levágták a hajamat és mostantól kezdve olyan lesz a nevem, mint a pára, mely a dögről száll fel, melyet egy keselyű akar megenni. De én megbosszulom! Megbosszulom mindenkin, akik döggé tettek!

- Te híres vagy és híres maradsz - vigasztalta unokája. - Megfogjuk Winnetout és Old Shatterhandet, azután megrohanjuk az apacsokat; lőszert, fegyvert, lovakat kell adniuk nekünk, azután majd visszatérhetsz a törzs vadászterületére.

- Uff! Talán most nem szabad?

- Azt mondták az öregek, hogy előbb töröljétek le a szégyent egy diadallal!

- Uff! Uff!

Arcát tenyerébe hajtotta és hosszú ideig így maradt; azután újra feltekintett és megkérdezte:

- Én gazdag vagyok. Miért nem hoztál nekem semmi egyebet, mint egy fegyvert?

- Nem engedték.

- Ló nélkül vagyok, pedig annyi lovam van. Azt is megtiltották neked, hogy elhozz egyet közülük?

- Igen.

A Fekete Táltos most mély aggodalommal nézett unokájára:

- De a fekete csődörömet, az én fekete paripámat, mely többet jelent nekem, mint az élet maga, csak nem akarják tőlem távol tartani?

- Azt mondták, nem lehet a törzs legértékesebb állatát rábízni a te vigyázatlanságodra.

Erre az öreg felugrott; a düh hajtotta. Ik Senanda azonban intően emelte fel ujját és csillapító hangon szólt:

- Tokvi Kewa nagy főnök; ő tudja, hogy egy harcosnak uralkodnia kell magán. Mit gondolnak a harcosok, ha meglátják, hogy főnökük nem tud már ura lenni gondolatainak és érzéseinek?

A főnök ismét leült, de jó időbe telt, míg külsőleg nyugodtnak látszott és elismerően felelt:

- Leányom fiának igaza van. Nem akarok most a fájdalomra gondolni, melyet szereztek nekem, de később majd az eszükbe juttatom. Van talán még valami üzenet, azon kívül, amit eddig hallottam?

- Nincs.

- Uff! Annyi öreg harcos nevezte magát barátomnak és én igazán barátaimnak hittem őket. Egyik sem izent nekem semmit sem veled?

- Senki!

- Akkor tudják meg mindnyájan, hogy fizet meg Tokvi Kewa a hamis barátságért! Te az unokám vagy és még fiatal; de van bátorságod és épp annyi ravaszságod, mint nekem. Ha beszélni akarsz, szólj! Mit tanácsolsz?

- Te vagy, akinek parancsolnia kell, én engedelmeskedem. Amit te mondasz, az helyes és amit te határozol, azt mi keresztülvisszük.

A mesztic a legőszintébb alázat hangján beszélt és lehajtotta fejét, annak jeléül, hogy egész lényével aláveti magát neki; de egy éles megfigyelő valószínűleg észrevette volna a kicsiny és mégis áruló ráncokat a szája körül. Mint a félvérek általában, nem volt megbízható ember. Ha a saját érdekeiről volt szó, nagyapja sem számított előtte többet, mint akárki más. Ez azonban, eltekintve a közeli rokonságtól, a legjobb barátjának tartotta és nem táplált iránta egy szemernyi gyanakvást sem. Most is bizalomteljesen nézett rá és így szólt:

- Tudom, hogy odaadnád értem az életedet és hogy törzsünknel az érdekekben beszéltél. Hogy nem érhetél el többet, abban nem te vagy a hibás. Gyere, menjünk vissza a többiekhez; nekik is meg kell tudniuk, mit határozott a törzs!

Nem sejtette, hogy Ik Senanda odahaza alattomosan ellene lépett fel. A mesztic titkos vágya az volt, hogy ő maga lehessen a nainiik főnöke. Visszatértek tehát embereikhez, akik ugyan már kitalálták, milyen üzenet jöhetett, mégis mély levertség fogta el őket a hír hallatán. Kapóra jött nekik a főnök parancsa, hogy menjenek be a völgybe, feldarabolni az elejtett állatokat; legalább az éhségüket elverhetik.

Miután a főnök unokája késeket is hozott magával, a bölény szétdarabolása gyorsan haladt és nemsokára több tűz égett, mindenütt hús sült. A megmaradt húst szétosztották, azután rögtön útnak indultak, hogy Old Shatterhandnek és kísérideinek csapdát állítsanak.

Lefelé gyalogoltak a patak mellett az előző táborhelyig, hogy azután délnek forduljanak.

Délután, mikor a csapat éppen egy füves síkságon menetelt, a komancsok egy csapásra bukkantak. Több mint húsz lovas lehetett, mégpedig fehérek, mert a lovak meg voltak patkolva. Ugyanabba az irányba tartottak, mint a vörösök. A nyomokból látni lehetett, hogy alig egy órával előbb haladhattak erre. A komancsok azonnal arra gondoltak, itt az alkalom, hogy lovakra és fegyverekre tegyenek szert. Sietve a lovasok üldözésére indultak tehát.

A nyomok azt mutatták, hogy a lovasok jó darabig a hegy lábánál lovagoltak, estefelé azonban behúzódtak a hegyek közé. Tokvi Kewa megjegyezte:

- Ezek a sápadtarcúak nem tapasztalatlan emberek, mert amint sötétedik, a magaslatok felé tartanak, hogy ne kelljen a nyílt síkságon tölteniük az éjszakát, ahol a tábortüzet messziről lehet látni. Nem lesz tehát könnyű rajtuk ütnünk, főleg, mikor oly kevés fegyverünk van.

- Pshaw! Mi háromszor annyian vagyunk, mint ők, és amit nem vehetünk el puskával, elérjük ravaszsgal. Mindenekelőtt ki kell kémlelnünk a táborukat, mielőtt határoznánk, mit tegyünk.

A hegyeket erdő borította, előtte sűrű bozótos fedte a prérít. Mikor a komancsok elérték a bozótot, táborozásra alkalmas helyet kerestek, majd a főnök elindult Ik Senandával, hogy felkutassa a fehéreket. Már leszállt az alkony, feltették tehát, hogy nem kell messzire menniük. És valóban, alig lopóztak egy negyedórányit előre, tűzszagot éreztek meg.

- A közelükben vagyunk - suttogta az öreg. - Most várunk kell, míg egészen sötét lesz.

Mikor az alkonyból éjszaka lett, továbblopóztak. Nemsokára vízcsobogást hallottak, majd a fák között tűz fénye csillant meg, amelyet a fehérek körbeültek. Közelükben füves térség volt, hol a lovak legelésztek. Két férfi őrizte őket, lövésre kész fegyverrel; ez biztos jele volt annak, hogy a komancsoknak nem újoncokkal van dolguk.

Nekik, a gyakorlott indiánoknak, nem volt nehéz egészen a fehérek közelébe férkőzni, mert a vastag fatörzsek pompás fedezéket nyújtottak. Addig kúsztak előre, amíg csak tudtak; végül egy-egy fa mögött állapodtak meg, ahonnan jól láthatták a fehéreket, és azt is hallhatták, mit beszélnek.

Egy öreg, viharvert férfi látszott a sápadtarcúak vezetőjének lenni, hófehér hajjal és hosszú, őszesszürke körszakállal. Nagyon jellegzetes volt, éles metszésű arcvonásokkal, bizonyára nem egy kalandot élt már szerencsésen végig. Élénk szemei fiatalos elevenségről tanúskodtak, és ha beszélt, ezt oly határozottan és fölényesen tette, mintha örökké ahhoz lett volna szokva, hogy parancsoljon. Ahogy a vörösök hallották, társai csodálatosképpen „Felsőg”-nek nevezték.

A többiek majdnem kivétel nélkül olyan férfiak voltak, kikről szintén fel lehetett tenni, hogy megvan a szükséges tapasztalatuk a Vadnyugathoz. A legfiatalabb, egy karcsú, rendkívül hosszúra nyúlt, göndörszőke ifjú látszott a társaság mulattatójának. Szerette a tréfás fordulatokat; a többiek Humnak nevezték. Most is éppen ő beszélt.

- Úgy látszik, hogy ön igen nagy biztonságban érzi itt magát, Felső, mert nem állít öröket. Azt hiszem, itt van a komancsok területének határa. Azt óhajtja talán, hogy ezek a tiszteletre méltó gentlemanek megfosszák trónusától és életétől?

- Az én trónusom az a hely, ahol ülök, és szeretném azt a vöröst látni, aki képes lenne kihúzni alólam! Harminc alattvalóm társaságában vagyok, mindegyik hős és lovag. Ami azonban a komancsokat illeti, igaza van, kedves Hum. Csak időt akartam önöknek adni az evésre; azután, mint rendesen, kiállítjuk az öröket. Két óra alvás és óránkénti váltás mellett marad négy óra; ez elegendő, ha folytonosan cirkálnak. Így csináljuk, amíg el nem jutunk a San Twan Mountainsre.

- Ahol milliomosokká leszünk! - tette hozzá Hum, és vidáman felkiáltott.

- Mindenesetre azt hiszem, azok leszünk az ön gúnyolódása ellenére is.

- Miután gazdag nagybátyám öröksége vízbe esett, semmi kifogásom nincs ellene, ha megengedi, hogy a még gazdagabb Colorado államtól örököljek.

- Well! Tulajdonképpen mi is volt azzal a nagybácsival? Talán kitagadta? Ezt még haló porában sem lehetne neki megbocsátani, hiszen ön olyan pompás legény!

- Nem tagadott ugyan ki, mégis megfosztott az örökségemtől. Gazdag ember hírében állott, mert értette a módját, hogy játssza az urat; az apám azonban semmire sem vitte, pedig ügyes üzletember volt; hogy miért, azt mindjárt meghallják. Mikor meghalt, adósságokon kívül egy fillér készpénzt sem hagyott rám. A nagybátyám, akinek nem voltak gyermekei és akit kértem, hogy segítsen rajtam valamit, mindig azzal hitegetett, hogy én leszek az egyetlen örököse. Tovább kínlódtam még néhány évig, míg ő is meg nem halt. Teljesen üres pénzszekrényén kívül pénztárcönyvét hagyta reám; beleütöttem az orromat, de csak megnyúlt tőle, mégpedig mennyire! A kedves bácsi ugyanis oly ravasz volt, hogy hiszékeny apámat dolgoztatta maga helyett anélkül, hogy hosszú éveken keresztül akár egy dollárt is kifizetett volna neki. Apám azt hitte, a pénze jó helyen van a testvérénél, azután mikor röviddel halála előtt megtudta, hogy testvére csődbe ment, nem merte megmondani nekem. Így tehát nem örököltem tőle, sőt attól a pénztől is megfosztott, amit örököltem volna, ha az apám nem lett volna olyan könnyen hívő.

- Szép kis nagybácsi, mondhatom! Hát elköltötte szépecskén az egész pénzt? Hogy is hívták?

- Semmi közöm hozzá, nem is ismerem a nevét!

- Micsoda? Nem tudja a nevét? Hiszen az öné is ugyanaz!

- Természetesen.

- Nahát! Elfelejtette volna a saját nevét? Mi csak a hosszú Humnak hívjuk. Hogy Hum mit jelent, nem mondta meg nekünk, a vezetéknevét pedig tökéletesen elhallgatta. Miért?

- Éppen azért, mert szeretett nagybátyám neve volt, amire még gondolni sem akarok.

- Hm! Hogy ilyen ellenszenvvel viseltetik a nagybátyja iránt, azt persze nem kifogásolhatjuk; de ami a vízbe esett örökséget illeti, megvigasztalódhatnak, mert odafönn Coloradóban, a Saint Iwan-hegységben, több mint százszoros kárpótlást talál helyette!

- Ha nem is éppen százszorosát, de valamit fogunk találni, Felség, mert ön nem az az ember, aki becsületes embereket ilyen messze elvigyen az orruknál fogva.

- Nem, igazán nem vagyok az az ember. A bánya tervrajza pontosan a fejemben van: gazdaggá fog tenni bennünket, ha nem is olyan gazdaggá, mint lehetnénk, ha olyan szerencsénk lenne és itt a Sierra Mountban felfedeznénk a káprázatos Bonanza of Hrakát.

- Már gyakran hallottam róla. Csodálatos név! A Bonanza spanyol szó, az of angol, a Hra pedig indiánnak tűnik. Nem?

- De igen.

- És mi a jelentése?

- Nem tudom megmondani, mert nem találtam senkit, még indiánt sem, aki tudta volna. De a Bonanza létezik, és már igen sokan kutattak utána. Voltak, akik már oly közel jártak hozzá, hogy nagy aranydarabokat találtak, de egyiknek sem sikerült felfedezni a tulajdonképpeni helyet, ahol halmokban hever az arany. Mi most épp ezen a vidéken vagyunk, alaposan megvizsgálunk majd minden helyet, ahol aranyat talált valaha valaki. Még az is lehet, hogy a Bonanza itt van mellettünk. Gondolják csak el, ha megtalálnánk!

Ezek a szavak fellelkesítették az egész társaságot, mindenféle megjegyzések röpködtek és Hum vidáman kiáltott fel:

- Rá fogok gondolni, amikor elalszom; talán róla álmodom és akkor majd megmutatom az odavezető utat önöknek. Mit szólnak hozzá, uraim?

- Pompás álom lenne - válaszolt a Felség. - De nem tudom megérteni, hogy vannak emberek, akik tudják, hol van, s mégsem aknázzák ki!

- Vannak olyanok? Igaz az? - kérdezték csodálkozva.

- Bizony, igaz! Vannak indiánok, kik ismerik a helyét, de a fehérek iránti gyűlöletből titokban tartják. Csak ha néhanapján vesznek valamit a sápadtarcúaktól és fizetniük kell, akkor mennek oda, hogy hozzanak egy maroknyi aranytörmeléket, a nagy darabokat azonban ott hagyják. Éppen ezen a vidéken bukkantak ilyen ostoba emberekre. Röviddel ezelőtt beszéltem egy pappal, aki egy vörössel találkozott az Estrecho de Cuarzóban. Az indián éhes volt, és a pap kenyeret meg húst adott neki. Erre a vörös egy bőrzacskót húzott elő az övéből, és egy darab aranyat adott neki, amely legalább ötven grammot nyomott, a zacskó pedig egészen tele volt ilyen darabokkal, úgyhogy tekintélyes összeget tett ki az értéke. Mit szólnak hozzá?

- Hát a pap nem kérdezte meg? - kérdezősködött az egyik hallgató.

- Természetesen megkérdezte, de csak azt a rövid választ kapta: a Bonanza of Hrakából hoztam, szerencsés utat! Aztán persze gyorsan elpárolgott.

- A papnak kényszerítenie kellett volna, hogy vallja be, merre van a Bonanza!

- Egy pap nem alkalmazhat erőszakot!

- Mit törődöm én ezzel! Ha találkoznék egy ilyen vörössel, leszúrnám, ha nem árulná el a titkát. De merre van az az Estrecho de Cuarzo? Ön tudja, Felség? És mit jelent ez a név?

- Spanyolul van, és annyit jelent, hogy Kvara-szoros. Ismerem is a helyet, mert őszintén be kell vallanom, én is azok közé tartozom, akik eredménytelenül kutattak a Bonanza of Hra után. Sőt még az Estrechóban is jártam, de nem fedeztem fel semmit, pedig esküt mernék tenni rá, hogy közel jártam a lelőhelyhez. Gondolják csak meg! A kvara annyit tesz, hogy foglalat. És a szoros! Világos, hogyan keletkezett a Bonanza. A szorosban valaha vízesés volt,

mely kimosta a kőzetből és egy mélyedésbe sodorta az aranyat. Ott fekszik most, sok-sok millió értékben, csak bele kell nyúlni és szedni belőle, ha tudja az ember, hol van. Ha örömet szerez önöknek, holnap este megmutathatom az Estrecho de Cuarzót, arra vezet az utunk.

Ezek a szavak olyan felindulást idéztek elő, mely alig akart lecsillapodni. A vezető csak azzal tudta végét vetni, hogy parancsoló hangon így szólt:

- Most már elég lesz! Már megvacsoráztak és ki kell állítanunk a négy őrt, mert eszem ágába sincs, hogy megbízjam a komancsokban. Olyan hangosan beszélnek, hogy egy mérföldnyire is elhallatszik! Ha nem lesznek csendben, nem látják meg holnap az Estrechót!

- Csend lesz, Felség - válaszolt Hum. - Fogják be tehát a szájukat, uraim. Hallották, hogy aludni és álmodni akarok! Aki megzavarja álmodat, az nem kap holnap aranyat. Tehát jó éjt, Felség, jó éjszakát!

Nyergét feje alá tolta párnának, kinyújtózott, töltött fegyverét keze ügyébe tette és lehunyta a szemét.

- Gyere! - suttogta a Fekete Táltos unokájának.

Épp ideje volt; az örök már indulóban voltak, hogy elfoglalják a helyüket.

Mikor már elég messze a hátuk mögött hagyták a fehérek táborhelyét, a Fekete Táltos megállott és megkérdezte kísérőjétől:

- Megértettél mindent?

- Mindent - felelte az.

- Én nem értettem minden szót, de kivettem a beszélgetésük értelmét. Holnap a miénk lesznek skalpjai, lovaik, fegyvereik, minden, amilyük csak van!

Oly határozott hangon mondta ezt, mintha egészen biztos lenne a dolgában. Ik Senanda azonban figyelmeztette:

- Láttad és hallottad, hogy ezek a sápadtarcúak nem zöldfülűek, akiket könnyen lépre lehet csalni!

- Én mégis lépre csalom őket!

- Jobbnak tartanám még ma rajtuk ütni.

- Úgy beszélsz, mint egy tapasztalatlan harcos. Én már idős vagyok és bölcs, hallgass rám. Négy ór jár szünet nélkül a táborhely körül, észrevennék közeledésünket. Azután azok az emberek fegyverrel a kezükben alszanak, s mihelyt egy ór jelt ad, mindnyájan harcra készen ugranak fel és sokat lelőnének közülünk. Én azonban kímélni akarom a harcosainkat, ne tegyen nekem senki újra szemrehányást, ha visszatérünk.

- Kíváncsi lennék, hogy akarsz hozzáfogni!

- Hallottad, hogy a Bonanzáról beszéltek?

- Igen.

- Nem ismerem ezt a Bonanzát és soha senki nem említette nekem a nevét, de tudom, hogy hol a törzsünk arany rejtékhelye.

- Uff! - Mit akarsz azzal a rejtékekkel?

- Nem sejtöd? Te éppen úgy ismered, mint én. Ha most elindulsz, hogy a rejtekhez lovagolj, holnap reggel már megint az Estrecho de Cuarzónál lehetsz. Én harcosaimmal egész éjjel menetelek, hogy veled egyszerre odaérhessek.

- Ott akarsz lenni, mikor a sápadtarcúak jönnek?

- Már sokkal előbb, reggel vagy délelőtt. Ők csak estefelé érkehetnek. Figyelj arra, amit most mondani fogok! Hozz a rejtekhelyünkről annyi aranyrögöt, amennyi csak kell, és gyere az Estrechóba. Miután elvettük tőled a lovat, úgy intézed a dolgot, hogy a sápadtarcúak rádbukkanjanak. Ha meglátják nálad az aranyat, kérdezősködni fognak a Bonanza után. Vonakodj egy kicsit, aztán vezesd be őket az Estrechóba; ott olyan csapdát állítunk nekik, amelyből nem menekülhetnek.

- Uff! - szólt Ik Senanda és alig tudta mosolygását elfojtani. - Ezt Old Shatterhandtól tanultad?

- Okos harcos még a legnagyobb ellenségtől is tanul! Sok tűzifát halmozunk össze; mihelyt a sápadtarcúak az Estrechóban vannak, a bejáratot fával torlaszoljuk el és meggyújtjuk. Utána már mi diktálhatjuk a feltételeket.

Ik Senanda nem felelt, gondolkozott.

- Rossznak tartod a tervet? - kérdezte a Fekete Táltos.

- Nem, de van benne valami, ami nekem nem tetszik.

- Micsoda?

- A fehérek engem meg fognak ölni.

- Azt hiszed, hogy leányom fiát olyan veszélynek teszem ki, mely az életébe kerül?

- Nem hiszem, hogy ezt akarnád, de így fog fordulni a dolog. Mihelyt észreveszik, hogy megcsalták őket, azt is tudni fogják, hogy én árultam el őket és bosszút állanak rajtam.

- Nem állhatnak bosszút, mert te elillansz tőlük, mielőtt rájönnének, hogy fogságban vannak.

- Elszökhetem, ha meg vagyok kötözve?

- Gondolod, hogy meg fognak kötözni?

- Persze. Hiszen látszólag kényszerítettni kell magamat, hogy eláruljam nekik a Bonanzát. Tudják tehát, hogy nem jószántamból tettem, és biztosak akarnak lenni felőlem.

- De nem olyan módon, hogy megkötöznek. Te gyalog vagy, ők pedig lovon. Ha szökni akarnál, néhány pillanat alatt utolérhetnek, nem kötöznek meg hát. Mihelyt benn vannak a csapdában, szemmel tartod a bejáratot és azonnal hozzánk rohansz, ha észreveszed, hogy megérkeztünk a tűzifával.

A meszticet nem nyugtatta meg ugyan nagyapja okfejtése, de az annyit magyarázott neki, hogy végre sikerült eloszlatni az aggályait.

- És ha nem sikerülne megmenekülnöd tőlük, akkor én éppen úgy tárgyalhatok velük, mint Old Shatterhand tárgyalt velem a Bish-Hole-nál, és első feltételem természetesen az lesz, hogy csak úgy kímélem őket, ha téged kiszolgáltatnak - fejezte be a Fekete Táltos.

- Kímélni? Azt hittem, meg akarod ölni őket.

- Meg is teszem, de ilyen ellenségnek ígérhetek kegyelmet anélkül, hogy feltétlenül meg is kellene tartani a szavamat. Voltak-e valaha őszinték velünk szemben a fehérek?

- Nem.

- Szóval beleegyezel?

- Igen. Megteszem, amit kívánsz. Miden komancs harcos dicsőíteni fog, hogy szabadságomat és életemet tettem kockára, csakhogy ezeket a fehér embereket a kezedre játsszam.

- Úgy gyere!

Visszatértek oda, ahol a komancsok várakoztak. A Fekete Táltos elmondta nekik, mire jutottak, mire a komancs harcosok ujjongásba törtek ki: micsoda zsákmányra számíthatnak! Azon nyomban felkerekedtek az Estrecho de Cuarzo felé, míg a mesztic és nagyapja az arany-rejtekhelyhez lovagolt.

Fáradhatatlanul gyalogoltak egész éjjel a hegyeken, a hajmeresztő völgyeken és a szakadékokon át. Mikor megvirradt, rövid pihenőt tartottak, hogy kifűjják magukat és egy darab hideg bölényhúst egyenek. Azután megint indultak tovább, mégpedig oly buzgalommal, hogy még jóval dél előtt eljutottak az Estrecho közelébe.

A szoros környéke kedvezett a tervnek. Nyugatról keletnek keskeny, sűrű erdővel borított hegynyereg húzódott. Valamivel a vége előtt mély, észak-dél irányú katlan szakította ketté, melyet a lassan, de állandóan dolgozó vízmosás vagy vulkanikus erők hirtelen kitörése alkotott, és a hegy utolsó, meredeken felnyúló darabját elkülönítette. Ez a keskeny hegynyereg tehát a síkságba benyúló nyelvet képezett, melynek végső csúcsa le volt metszve. Mint már említettük, a hegynyelvet sűrű erdő borította, ez a csúcs azonban tökéletesen kopár volt. Tömör sziklából állott, melynek tömbjébe egy néhol alig tízlépésnyi széles csatorna vezetett, mely hirtelen, élesen kanyarodott és alig néhány méter után merőlegesen sziklafalban végződött. Ennek a szorosnak oldalai is oly simák és meredekesek voltak, hogy nem akadt egyetlen hely sem, hol fel lehetett volna kapaszkodni. Mintha a természet óriási körfűrészsel dolgozott volna. Nem volt benne sem fa, sem bokor, nem találtak volna gyökereiknek sem helyet, sem táplálékot.

Ez a bevágás volt az Estrecho de Cuarzo, melyről a Felség úgy vélekedett, hogy egy valaha itt működő vízesés hozta létre.

A komancsok, mihelyt megérkeztek, bevonultak az erdőbe, nem mentek oda a szoros bejáratához, nehogy áruló nyomokat hagyjanak. Csak a Fekete Táltos lopózott oda, hogy meggyőződjék róla, egyedül van-e embereivel a környéken. Mikor visszatért, harcosai már szorgalmasan fáradoztak, hogy száraz fát gyűjtsenek tűzhez.

Nem sokkal később meglátták a meszticet is. A lováról szakadt a víz, mire odaért hozzájuk; szegény párát amúgy sem vihette magával, mert a fehéreknek nem volt szabad meglátniuk, hogy lóval van. Épp csak kifújta magát, aztán eltávozott, hogy eljártssza nem egészen veszélytelen szerepét.

A fehérek, akik nem sejtették, milyen nagy veszély várakozik rájuk, késő reggelig aludtak, azután anélkül hagyták el táborhelyüket, hogy észrevették volna két ellenségük nyomát, akik az este kikémlelték őket. Délig lovagoltak, ekkor egyórás pihenőt tartottak, mert nagyon meleg volt; azután továbbhaladtak, míg talán csak három angol mérföldnyire jutottak az Estrechóhoz. Az útjuk itt egy lejtős völgybe vezetett, ahol egy magányosan álló fát láttak. A vezető, aki kedvencével, Hummal elől lovagolt, odamutatott és így szólt:

- Látják azt a fát odalenn? Ismerem, jól megjegyeztem magamnak. Innen tudom, hogy ha ily lassan lovagolunk is tovább, mint most, egy óra alatt az Estrechóhoz érkezünk.

Társai mind a fára néztek és egyikük, kinek igen éles szemei voltak, megjegyezte:

- A fán kívül én még valamit látok, Felség. Ha nem tévedek, valami állat hever alatta. De ember is lehet.

- Hm! Magányos ember itt, ezen a félreeső, veszélyes vidéken? Talán egy aranyásó lenne, aki hallott a vidékről és arany után kutat? Ezt alaposan szemügyre fogjuk venni!

Hamarosan meglátták, hogy egy ember fekszik a fa alatt. Aludni látszott.

Mélyen alhatott, mert nem hallotta meg a közeledőket, akik azonnal körülvették, mielőtt elérték a fát. Egy darabka bőr volt az övében, melyet úgy hajtogatott össze, mint egy zacskót, de felül kissé szétnyílt, és a fehérek pillantása egy mogyorónál nagyobb darab tömör aranyra esett.

- Teringettét! - szaladt ki a Felség szájából. - Ennek az embernek aranyrögei vannak! Félvér. No, ezt megnézzük közelebbről.

A lódobogás végül felköltötte az alvót. Felnyitotta szemét, meglátta a fehéreket és ijedten ugrott talpra. Kezével önkéntelenül az övéhez kapott, megérezte, hogy a zacskó nyitva van, és olyan aggódó gyorsasággal tömte vissza, hogy gyanút kellett keltenie, ha nem is látták volna az aranyat. Az alvó természetesen nem volt más, mint Ik Senanda, aki kitűnően játszotta szerepét. A fehérek hamarosan bele is estek a csapdába; vezetőjük szigorú hangon megkérdezte:

- Meg szabad kérdezni, hogy ki vagy?

- Yato Inda a nevem - válaszolt a kérdező.

- Yato Inda? Ez annyit jelent, mint jó ember, ha nem tévedek. Ki volt az apád?

- Egy fehér vadász.

- És az anyád?

- Egy apacs leány.

- Mi célból kóborolsz ezen a vidéken, ahol egyetlen apacs sincs?

- Nem akar megtúrni a törzsem.

- Miért?

- Mert a sápadtarcúak barátja vagyok.

- Hm! Szóval kitaláltad? Igaz lehet, mert csak késed van, elvették tehát a fegyveredet.

- Yato Inda a sápadtarcúakhoz megy, és ott fegyvert vesz magának.

- Ha fegyvert akarsz venni, akkor pénzre van szükséged.

- Yato Indának nem kell pénz.

- Nem? Azt hiszed, hogy valaki fegyvert fog neked ajándékozni?

- Nem. A sápadtarcúak nem ajándékoznak semmit, de ők azzal is megelégednek, ha tüzes vízáért nem pénzt, hanem aranyat kapnak.

- Úgy látszik, nagyon szereted a tüzes vizet.

- Nagyon! - felelte a mesztic a legőszintébb hangon.

- Tehát nincs pénzed, de van helyette aranyad?

- Yato Indának nincs, de addig fog keresni, míg talál.

- Ez egészen úgy hangzik, mintha te a híres Bonanza of Hrakát keresnéd!

A ravasz mesztic ostobán büszke pofát vágva így felelt:

- Fehér testvérem is hallott erről a Bonanzáról? Úgy tűnik, nem hisz a létezésében.

- Mindenesetre annyi arany, amennyi állítólag ott hever, nem lehet egy helyen.

- Uff! - kiáltott fel a mesztic öntudatosan. - Ez a Bonanza valóban létezik.

- Valóban? Talán ismered?

- Én tudom, hogy hol van és... uff, uff! - javította magát ijedt hangon. - Én tudom, hogy létezik.

Elképzelhető, milyen feszülten hallgatták a fehérek a párbeszédet és mit éreztek, hogy a mesztic így elszólta magát.

- Elszóltad magadat, többet mondtál, mint akartál - szólt a Felség. - Nemcsak tudod, hogy van egy Bonanza of Hraka, hanem azt is tudod, hogy hol van!

- Én, én nem tudom, mert nekem nem szabad...

- Nem szabad megmondanod! Hát így áll a dolog. Merre van a Bonanza? Be akarod vallani?

- Én nem vallhatok be semmit, mert én nem tudok semmit!

- Úgy! Gazember vagy, be fogom bizonyítani, hogy megcsalsz minket. Jól figyelj!

Gyors mozdulattal a mesztic övéhez kapott és kirántotta belőle az erszényt. Az természetesen kinyílt, hisz csak egy összehajtogatott bőrdarab volt, s a benne lévő maroknyi aranyrög szerteszét gurult a földön.

A mesztic sikoltott egyet megdöbbenésében és gyorsan lehajolt, hogy sietve összeszedje, de a fehérek még gyorsabbak voltak, a földre vetették magukat és elkapkodták az aranyrögöket, mielőtt ő csak egyet is el tudott volna venni. A Felség két kézzel megragadta, felrántotta és rákiáltott:

- Látod, gazember, hogy ki vagy nekünk szolgáltatva? Honnan vetted ezt az aranyat?

A mesztic kinyitotta a száját, de nem felelt; úgy tett, mintha ijedtében egy szót sem tudna kiejteni és csak akkor dadogta, mikor néhányszor megismételték a kérdést.

- Találtam.

- Természetesen. Ennyit mi is tudunk! De hol?

- Ott, ott az erdőben találtam az erszényt tegnap.

- Az erdőben? Ilyen erszényt senki sem hajít el az erdőben. A Bonanzából vetted az aranyat és azonnal meg fogod nekünk mondani, merre fekszik!

- Nem mondhatom meg!

- Mindjárt bebizonyítom neked, hogy meg fogod mondani! Néhány percet adok. Ha azután még mindig nem adsz feleletet, annyi golyót kapsz a hasadba, ahány fegyverünk csak van. Határozd hát el magadat.

A fehérek mind részegezték fegyverüket, erre a mesztic kitűnően játszott ijedelemmel felkiáltott:

- Ne lőjete! Hiszen hallottátok, hogy én a sápadtarcúak barátja vagyok! Ezért kellett fegyver és ló nélkül elhagynom a törzsemet, és most még meg is akartok ölni?

- Azért akarunk megölni, mert tagadsz. Ha igazán a fehérek barátja vagy, légy őszinte!
 - Nem szabad, a vörös embereknek szigorúan meg van tiltva, hogy elárulják a Bonanzát.
 - Te nem indián, hanem félvér vagy, neked tehát nem tilos. De ha indián lennék is, és a törzsem kítaszítana, mindent megkísérelnék, hogy megbosszuljam magam. Most itt az alkalom. Mondd meg nekünk, hol van a Bonanza of Hraka.
 - Bosszú? Uff! Bosszú! - kiáltott fel, a félvér mintha csak most eszmélne valami okos gondolatra.
 - Úgy van, bosszú. Bosszú a súlyos sérelemért, amivel illettek!
- A mesztic határozatlanul állott; arca világosan elárulta, hogy küzd magával. Aztán egyszerre készsége hangon így szólt:
- Ha akarnám, sem árulhatnám el!
 - Miért nem?
 - Mert éppen most ki vagyok taszítva. Sohasem térhetek vissza törzsemhez, a sápadtarcúakhoz kell mennem, közöttük élni és halni; ahhoz azonban aranyra, sok aranyra van szükségem, mert a fehéreknek mindent meg kell fizetni. Tőlem pedig elvinnétek, ha elárulom nektek, hogy merre van a Bonanza!
 - Ostoba beszéd! Hát mennyi aranyat lehet ott találni?
 - Uff! - kiáltott fel diadalmas hangon a félvér, mintha megfélekedezett volna magáról. - Annyit, hogy ötven ló sem tudná elcipelni.
 - Lehetséges volna? - ordított fel valósággal a Felség.
 - Saját szememmel láttam.
 - Mikor?
 - Már sokszor és ma délelőtt utoljára.
 - Hallották, emberek? Szedjék össze magukat, az isten szerelmére, nehogy meghibbanjanak! Ilyen rettenetes tömegű arany! Hiszen ez elég hozzá, hogy az ember megvehesse az egész Egyesült Államokat! És ez az ostoba fickó azt hiszi, hogy neki erre mind szüksége van. Ha megmutatod nekünk a Bonanzát, osztzkodni fogunk; te kapod az egyik felét, mi pedig a másikat, akkor kinevetheted az apacsaidat és pompásabban élhetsz, mint az elnök, akit ti fehér atyának neveztek!
 - Pompásabban, mint a fehér atya? Igaz ez? - kérdezte a félvér örömittasan.
 - Igen! Esküt teszek rá. Mindenhez hozzájutsz, amit csak szemed-szád megkíván.
 - Annyi tüzes vizet is kapok, amennyit csak akarok?
 - Sokkal többet, mint amennyi beleférne a Mississippibe! Csak mondd meg gyorsan, merre van a Bonanza!
 - Ti többen vagytok harminc harcosnál, én pedig egyedül és fegyvertelenül. Ha megmutatom nektek a Bonanzát, mindent meg fogtok tartani magatoknak, és engem elkergettek, úgyhogy semmit sem kapok!

- Ostobaság! Becsületes emberek vagyunk és neked adjuk a felét. Megmondtam már és megtartom a szavamat! De ha nem mondod meg, könyörtelenül lelövünk, mégpedig azonnal. Hát válassz gyorsan! Vagy a halál, vagy annyi tüzes víz, amennyit egész életedben nem tudsz meginni!

A fehérek mohó pillantása a mesztic ajkára tapadt. Az előbb hosszan hallgatott, aztán mindnyájuk elragadtatására így válaszolt:

- Yato Inda meg akar bízni bennetek, azt akarja hinni, hogy el szabad vennie az arany felét és meg fogja mutatni nektek, merre van a Bonanza of Hraka!

Erre általános ujjongás tört ki. Még maga a Felső is úgy hadonászott karjaival a levegőben, mint a szélmalom, szürke szakála és hófehér haja dacára úgy ugrált, mint egy bakkecske. Csak egyetlen ember uralkodott magán: a hosszú Hum, aki ugyan szintén ragyogott az örömtől, de felkiáltott:

- Uraim! Végtelen nagy öröm előtt állunk, de ne legyen kisebb igazságosságunk sem. Ennek az embernek odaígértük az arany felét. Remélem, meg is tartjuk az ígéretünket?

- Hogyne! - kacagott a Felső. - Hogyne, hogyne! - kacagtak a többiek is.

A nevetés több mint érthetően mutatta, hogy eszükben sincs. A mesztic úgy tett, mintha neki nem is lenne feltűnő, sőt kijelentette:

- Ha azt akarjátok, hogy most a Bonanzához vezesselek, nem is kell nagyon messze lovagolnotok.

- Nem messze? - kérdezte a Felső. - Rögtön gondoltam! A Bonanza az Estrechóban van, ugyebár?

- Igen.

- Akkor most már megtaláljuk, anélkül, hogy megmutatnád!

- Nem - válaszolta erre a félvér elbizakodott hangon. - Hosszú évekig kereshetnétek, és mégsem találnátok meg.

- Akkor hát menj előre! De meg ne kísérelj, hogy elillanj előlünk! Azonnal keresztül-kasul lyuggatnának a golyóink!

A mesztic úgy tett, mintha nem is hallaná a fenyegetést, és vonakodás nélkül útnak indult. Tervének kivitele sokkal könnyebben sikerült, mint gondolta.

Az elbolondított fehérek ettől kezdve másról sem beszéltek, mint a Bonanzáról. Hum szótlan volt, leghátul lovagolt és tanakodott magában, hogy fogjon hozzá, hogy társait a becsületes viselkedésre rávegye. Egy idő múlva a Felső csatlakozott hozzá és kérdezte:

- Amit az előbb az igazságosságról mondott, csak tréfa volt öntől, ugye?

- Nem, Sir. Ez az ember minden ellenszolgáltatás nélkül ideadja nekünk kincsének felét. A legnyomorultabb gazemberek lennének, ha nem tartanánk meg az ígéretünket.

- Tehát komolyan ez a véleménye? Pshaw! Soha életemben nem voltam tisztességtelen és nem is leszek, de mindenki tudja, hogy az indiánoknak tett ígéretet nem kell megtartani.

- Ez oly aljas gondolt, Sir, hogy - hm! Különben is, ez a Yato Inda nem indián: az apja fehér ember volt!

- Ez kétszeres ok rá, hogy ne törődjünk vele. Csak mutassa meg nekünk a Bonanzát, azután menjen, ahová tetszik.

- A része nélkül?
- Természetesen anélkül! Tiszta örület lenne, ha ilyen borzasztó tömeg aranyat adnánk neki!
- Én nem egyezem bele, hogy megcsalják.
- Ne nevetesse ki magát! Nem tehet semmit ellene.
- De igen!
- Ugyan mit?
- Hogy mit teszek vagy nem teszek, az teljesen az önök becsületességétől függ.
- Fenyegetés akar ez lenni, Sir?
- Ha nem járnak el becsületesen a meszticcel szemben, akkor igenis fenyegetés!

Winnetou halálos pornak nevezte az aranyat, mert számtalanszor tapasztalta már, milyen sok bajt és szerencsétlenséget hozott az emberekre. Ezek a fehérek is teljesen megváltoztak, pedig még nem is volt a kezükben semmi. Mohók és erőszakosak lettek. A Felső, akinek eddig Hum volt a kedvence, most a lehető legbarátságatlanabban fenyegette meg:

- Ne merészelje figyelmeztetni a meszticet! Ha a Bonanzáról van szó, nem ismerek tréfát; sem én, sem az embereim! Figyelmeztetem: ha mással nem, egy golyóval biztosan számolhat!

A többiek is hallották a beszélgetést és fenyegetőzni kezdtek. Hum hátramaradt, egyedül lovagolt a csapat végén. Ő is vágyott az aranyra, de a többiek mohósága és hitszegése elkedvetlenítette. Azon töprengett, velük tartson-e. Végül annyira lemaradt, hogy elvesztette őket szem elől.

Így történt, hogy később tűntek szemei elé a sziklák, melyek között állítólag a Bonanza rejtőzött. Mikor végigfuttatta rajtuk tekintetét, meghökkent és megállította lovát; sőt még le is ugrott a nyeregből, hogy ne vehessék oly könnyen észre, mert az Estrechónál embereket látott ide-oda futkosni, kiket semmi esetre sem tarthatott a társainak. Nem sokkal ezután fényes tűzláng csapott fel és hangos ordítást hallott, mely megértettette vele, hogy indiánokkal van dolga.

Megijedt. Szerencsére éppen akkor szállt le az alkony, így a vörösök nem láthatták meg. Azt hitték tehát, minden fehér beleesett a csapdába.

Hum meg akarta kísérelni, hogy megmentse társait. Hogy az indiánok észre ne vegyék, várakozott, míg teljesen sötét lett, azután továbblovagolt, de nem a tűz felé, hanem kissé balra, keletnek tartott, hogy lovát biztos távolságra kipányvázhassa valamelyik szikla mögé, és ő maga óvatosan odalopózhassék.

A láng a sziklacsúcs nyugati oldalán égett; ő a keletre lovagolt, és ott egy rejtett zugra talált, hol lovát hátrahagyhatta. Hosszabb időre volt szüksége, hogy újból az indiánok közelébe jusson, mert elővigyázatosan kellett haladnia. Nyugati irányban tovasurranva végül a völgy-mélyedéshez jutott, mely az Estrecho csúcsát a fő hegynyeregtől elválasztotta. Lefeküdt és a sarokig kúszott, onnan mintegy kétszáz lépésnyire látta lobogni a tüzet. Tovább semmi esetre sem merészkedhetett, mert látta, hogy egész sereg vörös szüntelenül buzgólkodik azon, hogy újabb és újabb nyalábokat dobjon a tűzre.

De nemcsak ezek az indiánok voltak ott. A tűz megvilágította a szakadék peremét; mikor felpillantott, látta, hogy indiánok kapaszkodnak felfelé és helyezkednek el a tetőn. Azután egy hang harsant fel. A szavakból ítélve a beszélő vörös lehetett, mert azt az angol-indián

keveréknyelvet beszélt, melyet az indiánok szoktak használni. Hum ugyan nem értette minden szavát, de kivette, mit akar mondani. A beszéd, röviden összefoglalva, a következő volt:

- Tegyétek le a fegyvereiteket és vonuljatok vissza az Estrecho mélyére! Aki lő vagy másképp védekezik ellenünk, annak a kínczölöpön kell meghalnia; aki azonban ellenállás nélkül megadja magát, annak visszaadjuk az életét és szabadságát!

- Ahá, most már értem! - gondolta Hum. - A fehéreket bezárták a Bonanza mellé. Bonanza? Nincs is itt Bonanza! Ez a nyomorult mesztic a vörösök híve volt és csak azért kábított el minket az aranyrögeivel, hogy az indiánok karmai közé kergessen. Milyen jó, hogy becsületes ember vagyok. Ha nem lennék az, most éppen olyan mélyen csücsülnék a szakadékban, mint ők! Ki kell kerülniük a csávából, és csak én segíthetek. De hogyan? Ők harmincan vannak, az indiánok háromszor annyian.

Egy darabig tűnődött, mit tehetne, aztán így szólt magában:

- Nehéz, végtelenül nehéz, ha nem tökéletesen lehetetlen. A tűzhöz nem mehetek, a sziklákra szintén nem, ment odafenn majdnem ugyanolyan világos van, mint ideleln. Hm. Ami itt, az északi oldalon lehetetlen, talán nyélbe üthetem a délin.

Megfordult és elsietett a sziklafal mellett, hogy bekanyarodjék és a másik oldalra jusson. Alig haladt azonban száz lépést, mikor hirtelen kis, karcsú alak bukkant fel előtte és meglepetésére német nyelven kiáltott reá:

- Megálljon, kedves ismeretlen! Ugyan kivel fut versenyt? Méltóztassék megállítani a lábait, különben egy pillanat alatt szitává lövöm ezzel a puskával!

Hum tudott németül. Német ember szólította meg, tehát semmi esetre sem ellenség, de Hum annyira sietett, hogy fel sem ötlött benne, hogy kerülhetett ez a másik épp most ide, s csak kutya-futtában felelt, szintén németül:

- Engedjen! Egy perc veszteni való időm sincs!

- Ez sem az apjától tanulta a futást! Na, nem jut messze.

Alig hangzottak el ezek a szavak, egy másik alak egyenesedett fel előtte, fél kezével feltartotta őt futás közben, a másikkal meg úgy fejbe vágta, hogy hangtalanul összeesett. Egyelőre ő sem volt jobb helyzetben, mint a társai, kiket meg akart menteni.

Ezek, mint már említettük, előrelovagoltak, és a mesztic vezetése alatt a magas kvarc-sziklához jutottak, melybe a keskeny és mély Estrecho de Cuarzo benyúlik. Habozás nélkül, teljes bizalommal követték, és még akkor sem fogtak gyanút, mikor megállott, engedte őket elhaladni maga mellett, és így szólt:

- A sápadtarcúak szálljanak le, és a szakadék kanyarulata mögött kötözzék össze lovaik lábát. Én ezalatt gyorsan felnyitom a rejtett bányát, hogy azután rögtön megmutathassam nekik a Bonanzát.

Letérdelt a sziklafal mellett, és a földön felhalmozódott kötörmelék között kezdett kotorászni, mintha a Bonanza bejáratát akarná szabaddá tenni. El is lovagoltak mellette valamennyien, csak a Felső maradt ott. Leszállott a nyeregből, és mohón megkérdezte:

- Itt van tehát az a nagy tömeg arany eltemetve?

- Igen - bólintott a félvér.

- Segítek neked, hogy gyorsabban menjen!

- Itt oly keskeny a lyuk, hogy csak egy ember áshat.

- Akkor állj félre! Majd magam nyitom fel.

Lekuporodott, és buzgón hozzákezdett, hogy eltávolítsa a törmeléket. A mesztic rövid ideig szemlélte, majd halkán néhány lépést hátrált, és miután gyors pillantással meggyőződött róla, hogy senki sem figyel rá a fehérek közül, akik még mindig a lovakkal voltak elfoglalva, nesztelenül a szakadék kijárata felé suhant.

Ebben a pillanatban fordult felé a Felség. - Jonnels! - kiáltotta -, a mesztic...!

Felugrott és kirántotta övéből revolverét. Lövés dördült, és Ik Senanda szitokkal ajkán zuhant le.

Félelmetesen tört meg a dördülés a szakadék falain, hogy azonnal további lövések adjanak rá feleletet. A szakadék bejáratánál láng lobbant fel, mely néhány másodperc alatt úgy elterjedt és fellobogott, hogy tökéletesen elzárta a nyílást, kívülről, a tűz mögül pedig felharsant a komancsok átható harci kiáltása.

A Felség rögtön a meszticre ugrott, erős karjaival megragadta, és ellenkezése meg rugdalozása dacára a szakadék mélyére hurcolta.

- Körül vagyunk véve indiánokkal! - kiáltotta. - Gyorsan vissza, a kanyarulat mögé, ahol nem találhatnak meg minket. Segítsenek, hogy megköttözzem ezt az áruló fickót!

Gyorsan követték parancsát, és a félvér kezei pillanatok alatt a hátára voltak kötözve. Halk nyögéssel kuporogott a fehérek között, térdén lőtt sebéből vér szivárgott.

- Úgy látszik, csúnyán benn ülünk a csávéban, emberek - szólt a Felség rekedt hangon. - Ez a nyomorult kém volt, és becsalogatott minket ide. Csinos kis kötelet akasztunk ezért rá. Legelőbb is azonban néhány ember őrizze a bejáratot, nehogy besurranhasson valamelyik vörös.

Mikor ez megtörtént, fűrkészve jártatta végig tekintetét a sziklafalon.

- Itt még egy mokus sem mászik fel, nemhogy ember - szólt az egyik kísérője. - De nézzétek csak, az a sziklafal úgy nyúlik ott ki, mintha ennek a fickónak teremtették volna. Olyan jó helye lesz ott a kötélnek, akár valami faágon!

Hidegvérrel akasztotta le lasszóját, hogy átdobja a sziklanyúlványon.

- Helyes, Fred - monda a Felség -, te pedig, félvér, készülj, mert csak öt perced van rá, hogy előkészítsd magad a másvilágra. Ha már el vagyunk veszve, legalább te előzz meg minket!

A mesztic halottsápadt lett és reszkető ajakkal dadogta:

- Mit akartok? Engedjete szabadon! Félreismertek! Ártatlan vagyok!

- Ezt majd elmesélheted a másvilágon, itt nincs értelme. Átlátunk a szitán. Szökéseddel elárultad magadat.

- Én nem szöktem, én csak körül akartam nézni, mert gyanús zörejt hallottam!

- Bizony, az a zörej olyan gyanús volt, hogy most meglincselünk miatta. Csak nem fecséreled el az időt ilyen felesleges kotyogással! Az első perc már elmúlt!

Két férfi a sziklafalhoz hurcolta Ik Senandát, a sziklanyúlvány elé, melyről már lelógott a hurok.

- Tévedtek, igazán tévedtek! - kiáltott fel, tele félelemmel. - Én a fehérek barátja vagyok, elhihetitek! Gyilkosok vagytok? Ha szabadon engedtek, meglátjátok, segíték nektek az indiánok ellen!

- Jobb lesz meg sem tenni ezt a kísérletet, fiacskám - morogta a Felség, és egy pillantást vetett a régies, alakatlan nikkélórára, melyet előhúzott zubbonyából. - Csak el ne felejtsd, hogy még három perced van hátra!

A mesztic homlokát veríték borította el, de minden kapálózása dacára ügyes kezek hurkot vetettek a nyakára és egy kis rándítással összehúzták.

- Aranyat adok nektek, sok aranyat, ha megkegyelmeztok az életemnek! - nyögte. - Nélkülem sohasem találjátok meg a Bonanza of Hrakát!

- Azt elhisszük neked - bólintott a Felség -, de a te segítségeddel is bajosan fedeztük volna fel. És most a te aranyad se segítene sokat rajtunk, hiszen a skalpunk forog kockán!

- Azt is megmenthetem, ha megbíztok bennem. Tokvi Kewa szabadon bocsát titeket, ha beszélek vele az érdeketekben!

- Ah, most újból elárultad magadat! Honnan tudod, hogy ő az, aki körülzárt minket? Tehát te az összes indiánfőnök közül a legrosszabbnak, ennek a vadászok hóhérának játszottál minket a kezére. Akkor nincs miben reménykednünk. De a te nyöszörgésed a kegyelem után szintén hiábavaló.

- Ha szabadon bocsátotok, semmi bajotok sem lesz. De ha megöltök, a legkegyetlenebb halál vár rátok a kízócsölöpön!

- Végre színt vallasz! Nem engedjük elbolondítani magunkat. Ahelyett, hogy fecsegsz, inkább készülnél elő a másvilágra. Még egy perc! Készen vannak, uraim?

Ez a kérdés annak a két embernek szólt, akik a lasszó másik végét tartották, hogy a foglyot a kellő pillanatban a magasba rántsák.

A félvér felágaskodott kétségbeesésében, és térdsebe dacára megkísérelte, hogy elszabaduljon; többeknek kellett odasietni, hogy a földre teperjék, mert a halálfélelem megkettőzte erejét.

- Nem szabad megölnötök engem! Tokvi Kewa! Tokvi Kewa! Jöjj! Segíts!

- Letelt az utolsó perc - szólt nyugodtan a Felség, aki mozdulatlanul állott a félvér mellett. - Rajta, fiúk!

Hatalmas rándítás lendítette Ik Senanda testét a magasba. Lábai egy pillanatig még megpróbáltak megkapaszkodni a földön, aztán már a levegőben lebegtek. Görcsösen rángatózott, de mozdulatai mind gyengébbek lettek, végül teste elernyed. A mesztic halott volt.

Időközben bealkonyodott és a sziklaszorosban még sötétebb volt, mint odakünn. A félvér segélykiáltásait nem hallotta meg senki, mert az indiánok még mindig üvöltöztek, és nagy zajjal igyekeztek felfelé a sziklákon, hogy megszállják a szakadék peremét. Azután lassacskán minden elcsendesedett.

A fehérek levették és a szakadék legmélyére cipelték a mesztic hulláját. Suttogva tanácskoztak, milyen módon tudnának kiszabadulni a csapdából. A sziklafalak megmászhatatlanok voltak. A Felség javaslatára meg akarták tehát kísérteni, hogy vágatában áttörjenek a tűzön.

Alig tettek azonban néhány métert, éles, parancsoló hangot hallottak a magasból.

- Megállj! Ne lovagoljatok tovább, sápadtarcúak! Tokvi Kewa vagyok, a komancsok főnöke és hatszor ötven harcos van velem. Csak egyenként ugrathatnátok át a tűzön és így egyenként lőnénk le titeket!

- Az ördögbe is - mondta fogcsikorgatva a Felség. - Hallottátok, mit mondott? Ennek az embernek igaza van. Így se érhetünk el semmit. Nem juthatunk ki. A skalpunkat akarja és nagy szerencsénk lenne, ha rá tudnánk beszélni, hogy pusztá életünkkel szabadulhassunk!

- Ha a sápadtarcúak védekeznek, elvesztek - hangzott fel ismét a Fekete Táltos hangja. - Megkegyelmezek azonban az életüknek, ha megadják magukat.

A fehérek erre leugrottak lovaikról és újból rövid tanácskozást tartottak, amelynek eredménye az volt, hogy tárgyaljanak a vörösökkel, és minél több engedményt csikarjanak ki tőlük. A Felség tehát visszakiáltott a főnöknek:

- Mi bajotok van velünk, hogy úgy bántok velünk, mint ellenséggel? Hiszen mi nem bántottunk titeket!

- Minden sápadtarcú ellenségünk - szólt a válasz. - Csak úgy menthetitek meg az életeteket, ha megadjátok magatokat. Tegyétek le fegyvereiteket és bocsássátok szabadon foglyotokat!

- Ott még nem tartunk! Igaz, hogy körülzártatok minket, de kísérelj csak meg, hogy innen kikényszeríts! A fegyvereink fogják bebizonyítani nektek, hogy örülség védtelen foglyoknak tartani bennünket!

- Uff! Nézz csak alaposan körül a börtönödben! Itt fenn, a sziklapárkányon, több mint tízszer tíz komancs harcos áll készen, hogy egyetlen intésemre belétek löjje golyóit.

- Rettenetes helyzet! - suttogta a Felség. - Ha így áll a dolog, úgy eltesznek láb alól, hogy meg se mukkanhatunk. Halljuk csak, micsoda feltételeket akar szabni nekünk.

- Legyetek bármennyien is, nem félünk tőletek. De hallottam, hogy Tokvi Kewa bátor és igazságos főnök, aki soha nem ellenségeskedik olyan emberekkel, kik nem sértették és nem károsították meg. Meg vagyok tehát győződve róla, hogy azonnal beszüntetsz minden ellenségeskedést, mihelyt megtudod, kik vagyunk, és hogy nem akarunk ezen a vidéken semmit, csak gyorsan átlovagolunk rajta. Kész vagyok tárgyalni veled.

- Akkor gyere ki! Harcosaim fel fognak téged vezetni.

- A komancsok büszke főnöke nem kívánhatja komolyan, hogy én menjek hozzá. Mi csak harmincan vagyunk, míg ti, ahogy magad mondtad, háromszázan. Mindent kockára tennék, ha eltávoznék innen, míg te semmit sem kockáztatsz, ha lejössz hozzánk az Estrechóba.

- Én főnök vagyok és nincs rá szükségem, hogy egy sápadtarcú után szaladjak - válaszolta büszkén Tokvi Kewa. - De leküldöm hozzátok Kita Komását, hogy tárgyaljon a nevemben. Megengeditek neki, hogy szabadon visszatérhessen, mihelyt tetszik neki?

- Igen.

- Akkor is, ha nem tudna veletek megegyezni?

- Akkor is.

- Az igazat mondod?

- Igen. Biztosítalak róla, hogy nincs semmiféle hátsó gondolatom.

- Mi hiszünk abban a nagy szellemben, kit ti Istennek neveztek. Amit megfogadtok neki, azt meg is kell tartanotok. Fogadd meg tehát az istenetekre, hogy nem nyúltok hozzá Kita Komához, ha menni akar.

- Esküszöm rá.

- Úgy menni fog.

Rövid idő múlva félretolták a szakadék bejáratánál égő fanyalábokat, úgy, hogy a sziklafal és a tűz között nyílás támadt, melyen Kita Komasa átugorhatott. Büszke léptekkel, felemelt fejjel közeledett a Felség felé. Mindketten leültek. Közben sötét éjszaka lett, csak a lassan feljövő hold és a magasan lobogó tűz vetett gyér világosságot a szakadékba.

Az öreg vadász tudta, hogy az indiánok szokása szerint a győztesnek kell elkezdenie a beszélgetést. Hallgatott tehát és várakozott, míg Kita Komasa hosszabb szünet után megkérdezte:

- Belátták a sápadtarcúak, hogy örültség lenne, ha védekeznének ellenünk?

- Nem - felelte a fehér -, ezt még nem láttuk be.

- Akkor agy nélkül születtetek. Nincs ember, aki meg tudná mászni ezt a sziklát; nincs ló, nincs lovas, ki át tudna törtetni a tűzön. Onnan felülről kétszer száz szem néz le reátok és száz fegyver áll készen, hogy megsemmisítsen benneteket.

- Pshaw! Fegyvereitektől nem félünk. Van itt az Estrechóban elég zezzug, mely védelmet nyújt a golyóitok elől.

- Meddig fog ez a védelem tartani? - vélekedett megvetőleg a vörös. - Nincs is rá szükség, hogy golyókat pazaroljunk rátok. Odakinn annyi víz és vad akad, amennyit csak akarunk, nektek azonban nincs. Csak várakoznunk kell, míg az éhség és szomjúság kikerget titeket.

- Az sokáig eltarthat.

- Uff! Minél tovább tart, annál kevésbé leszünk elnézőek és akkor már nem számíthatok könyörületre. De ha most megadjátok magatokat, tapasztalni fogjátok, hogy él még kegyelem a szívünkben!

- Mit kívántok tőlünk?

- Kiástuk a harci bárdot minden sápadtarcú ellen, tulajdonképpen tehát a kínczölöpön kellene meghalnotok. Tokvi Kewa azonban felhatalmazott, hogy felajánljam nektek életeteket és szabadságotokat, ha kiadjátok foglyotokat és kiszolgáltatjátok összes fegyvereiteket.

- Talán bizony a lovakat is?

- Nem, a komancs harcosoknak sok jó lóva van, megvetéssel utasítják el maguktól a ti rossz gebéiteket.

- És a többi holmink?

- Pshaw, mindaz, amitek van, olyan értéktelen előttünk, mint a száraz fűszálak, melyeket a szél magával sodor. Csak a fegyvereiteket akarjuk, egyebet semmit!

- De akkor nem vadászhatunk, hogy fenntartsuk magunkat, és teljesen védtelenek vagyunk az ellenséggel szemben!

- De hiszen megtartjátok lovaitokat és a sápadtarcúak legközelebbi erődje nem fekszik nagyon messze innen. Gyorsan elérhetitek, és ott mindent kaptok, amire csak szükségetek van. Döntsetek gyorsan, mert a Fekete Táltos nem fog túl sokáig várni.

- Előbb az embereimmel kell beszélnem.

A Felség felállott és visszavonult társaival a szakadék kanyarulata mögé, míg az indián nyugodtan és mozdulatlanul ülve maradt.

- Sejtelmük sincs róla, hogy felkötöttük azt a félvér gazfickót! - suttozta. - Követelik, hogy szolgáltatassuk ki és a fegyvereinket is akarják. Átkozott história, uraim! Egyetlen reményiségünk jóformán az lehet, hogy a hosszú Hum megmenekült. Ha elcsípték volna, az a vörös gazember amott bizonyosan kijátszotta volna velünk szemben ezt az ütőkártyát.

Tanácskoztak és arra jutottak, hogy csak akkor mennek bele Tokvi Kewa követeléseibe, ha legalább néhány fegyvert és kést meghagynak nekik. A mesztic halálát el akarták titkolni, és lóra kötve magukkal hurcolni túszként a sötétségben, azzal az ígérettel, hogy később majd szabadon bocsátják.

A Felség felállt és súlyos léptekkel, lehajtott fejjel visszatért Kita Komasaéhoz.

- Mit határozatok? - kérdezte ez.

- Minden feltételeket elfogadjuk, ha legalább három fegyvert és tíz kést hagytok meg nekünk, hogy...

Ebben a pillanatban hangok szólaltak meg magasan a fejük felett. Tompa hangzavar hallatszott, majd egy hangos kiáltás:

- Vissza, komancsok! Winnetou áll itt, az apacsok főnöke. Old Shatterhand varázsfegyverével válaszol mindenkinek, aki közeledni merészel!

Dühordítás felelt neki:

- Itt pedig Tokvi Kewa áll, a komancsok főnöke! Most közeledik a bosszúm; skalpjaitok az enyéme! Rajta, rajta, naiini harcosok!

- Csak gyertek, ha van bátorságotok, vörös gazemberek! - viszonzta egy éles hang. - Droll néni kegyesen fog fogadni titeket. Várj csak, te betyár, azonnal leszállítalak!

Valami lezuhanó tárgy zöreje hallatszott és rögtön utána egy emberi test csapódott le a sziklatalajra a Felség közvetlen közelében. A fellobogó láng fényénél megismerhető volt, hogy indián.

- Uff, uff! - kiáltott fel Kita Komasa megijedve -, hiszen ez...

- Megmutattad neki az utat az örök vadászmezőkre, Droll révén? - harsant fel fenn egy újabb hang. - Vigyázz, azonnal el fog tűnni még egy a süllyesztőben!

Ezzel egy másik test röpült le a mélységbe, és tompán, súlyosan csapódott a földre. Harmadik, majd negyedik követte és több, gyorsan egymás után elhangzó lövés mutatta, hogy Winnetou megszólaltatta a varázsfegyvert. Azután kissé elcsitult a zaj. A hold, mely jó ideig felhők mögé rejtőzött, most újból kibukkant és az alatt állók két férfi sötét körvonalait pillantották meg, akik a sziklafal szélén elkeseredetten birkóztak egymással. Hirtelen az egyik felemelkedett a levegőbe, és nemsokára azután széles ívben lerepült. Kita Komasa megdöbbenve lépett vissza, mintha nem hinne a szemének, lehajolt a szétzúzódot test fölé és tompán megszólalt:

- Tokvi Kewa, a komancsok nagy főnöke, halott!

Lasszó ereszkedett le a sziklafalról és egy férfi bocsátkozott le rajta, hogy a vörös küldöthöz lépjen.

- Uff, uff! - kiáltott fel ez. - Old Shatterhand!

- Igen, én vagyok. Meghiúsítottuk gáztetteteket és a főnök meg néhány komancsa az életével fizetett érte.

A vörös az indiánokat jellemző hidegvérrel válaszolt.

- Kita Komasa a halott főnök helyettese. Mi mondanivalója van Old Shatterhandnek?
- Menj ki a harcosaidhoz és parancsold meg nekik, hogy gyülekezzenek össze tízszer tíz lépés távolságra a szakadék bejáratától. Ha megteszitek, nem kell félnetek semmiféle további ellenségeskedéstől, sőt megengedjük, hogy magatokkal vihessetek halottaitokat. Ha nem engedelmeskedtek, a fegyvereink beszélnek tovább, és a jajgatás meg panaszkodás még nagyobb lesz a komancsok kunyhóiban. Siess, mert várjuk a választ.
- Kita Komasa szó nélkül a kijárat felé indult. A Felség félszegen és bámulva közeledett.
- Jó estét, Mister! Oly gyorsan ment az egész, hogy alig tudtam követni. Még mindig odavagyok a bámulattól. Ön igazán Old Shatterhand?
- Azt hiszem. Megtudhatom az ön nevét?
- Az én nevem mindenesetre ismeretlen ön előtt; én is oly ritkán hallom, hogy már majdnem egészen elfelejtettem. Csak Felségnek szoktak szólítani.
- Ahá, Felség! Hallottam önről. Tapasztalt és edzett vadász. Csodálom, hogy a Fekete Táltos meg az unokája az orránál fogva tudta vezetni!
- Az unokája? Azt nem is ismerem!
- Nagyon is jól ismeri. A mesztic az, aki idevezette önöket.
- Ő lett volna a vadászok hóhérának az unokája? Teringettét, ki hitte volna! Nos, szerencsésen megelőzte nagyapját a másvilágon!
- Mit beszél? A félvér meghalt? Mi úgy vettük ki a vörösök szavaiból, hogy az önök fogságában került!
- A foglyunk is volt, Sir, de nem sokáig. Egy szép hurkot találtunk és olyan sokáig tartottuk benne a fejét, míg kiszállott belőle a szusz. Ott fekszik hátul a fickó, ha látni akarná! De honnan tudja, hogy ez a gazember vezetett minket ide?
- Az ő meg az önök nyomai mondták nekem. Ő és a főnök kikémlelték önöket a táborhelyükön.
- Igazán? Lehetséges? És mi, ostobák, nem vettük észre! Éppen azon voltunk, hogy kiszolgáltassuk a komancsoknak fegyvereinket. Meg kellett volna tennünk, hogy megmentjük az életünket.
- Hogyhogy?
- Meg akartak ölni minket, de a főnök fegyvereink átadása ellenében nemcsak az életünket, hanem a szabadságunkat is megígérte.
- És ezt elhitték neki? Bizonyosan nem volt szándékában teljesíteni ígéretét. Csak le akarta önöket fegyverezni, hogy azután minden veszély nélkül megölhesse önöket!
- Azt hiszi?
- Nemcsak hiszem, meg vagyok róla győződve. Mit gondol, hány komancs állott itt önökkel szemben?
- Háromszáz.
- Csak száz, és korábban ezektől is elvettük a fegyvereiket és lovaikat. Azért bolyongtak mindenfelé, hogy fegyvereket és skalpot szerezzenek. Mindkettőt önöktől akarták megkaparintani és ráadásul még a lovakat.

- Teringettét! Szépecskén engedték magunkat bolondítani. Hanem, Mister Shatterhand, én még ki sem jutottam a bámulatból, hogy önöket itt látom. Hogy kerültek tulajdonképpen ide?

- A legegyszerűbb módon. Azt már tudják, hogy elvettük a komancsoktól fegyvereiket és lovaikat. Megtudták, hogy Santa Fébe iparkodunk; várható volt tehát, hogy útközben leselkedni fognak reánk, buzgón szemlélődtünk tehát mi is a nyomuk után. Ma reggel elértük tegnapi esti táborhelyüket, ott láttuk az önökét is, és azt, hogy kikémlték önöket. Természetesen újból követtük őket, és éppen akkor jutottunk ide, mikor meggyújtották a tüzet, hogy elzárják önök előtt a kijáratot. Közelebb surrantunk, és eközben leütöttem az ön egyik kísérőjét. Humnak nevezi magát és buzgóságában, hogy megmentse önöket, olyan elővigyázatlan volt, hogy ellenségnek kellett tartanom.

- A derék ember! Rosszul bántunk vele és mégis meg akart menteni bennünket! Okosabb és jobb volt, mint mi!

- Hamarosan megint szabadon engedtem. Azután felkúsztunk a sziklákra és Winnetounak sikerült kikémleni a vörösöket. A legtöbb indián a szakadék bejáratánál volt felállítva, az a néhány harcos pedig, akik Tokvi Kewával fenn voltak a sziklafalon, nem volt elegendő hozzá, hogy azt tökéletesen őrizet alatt tartsák. Mégis felfedeztek minket, mikor közelebb jöttünk, és kézítusa keletkezett, melyet önök már láttak. A főnökkel én magam állottam szemben, és ő volt az utolsó, aki lezuhant. A többi elmenekült. Már előzőleg összekötöttünk három lasszót és most leereszkedtem rajtuk. De Kita Komasa már jön is vissza.

Az álfőnök lassan közeledett; arcának egy vonása sem árulta el, mi dúl benne, mikor megszólalt:

- Hajlandóak vagyunk feltételeiteket elfogadni, mert nincs elegendő fegyverünk, hogy ellenálljunk. Tokvi Kewa az életével fizetett a tervéért. A komancs harcosok a szakadéktól távol gyülekeztek össze. Old Shatterhand meg fogja engedni, hogy közülünk néhányan fegyvertelenül idejöhessenek és magukkal vigyék a halottakat, hogy azonnal hazavonulhassunk!

A vadász megadta az engedélyt és néhány vörösbőrű nemsokára elvitte a hullákat. Aztán látták, hogy az indiánok hosszú libasorban elvonulnak.

Ekkor felszították a tüzet, letelepedtek mellé, hogy beszélgessenek.

- Tehát nem az Estrecho, hanem az a Bonanza volt a cél? - kérdezte Old Shatterhand.

- Yes, Sir. A Bonanza állítólag éppen itt, az Estrechóban van.

- Úgy - mosolygott a vadász. - Tudja, mit jelent ez a név?

- Nem. Különben senki sem tudja.

- Dehogynem. Winnetou tudja, és én is megmondhatom. Hraka ocsma nyelven annyit jelent, hogy mennyország. Bonanza of Hraka annyit tesz tehát, hogy a mennyország bonanzája. Míg az aranyéhes sápadtarcúak mindenfelé kutattak, hogy csillogó ércet találjanak és közben többnyire elpusztultak, a papok az igaz kincsekről prédikáltak, melyeket csak az égben lehet megtalálni. Így jött létre az a kifejezés, hogy Bonanza of Hraka. Mint látom, önöket is elbolondította.

- Tehát így áll a dolog! - vélekedett a Felség nagy kiábrándulással. - Egy félreértés, egy régi monda kedvéért majdnem kínhalálra juttattuk magunkat. Az egészből egyetlen haszon származott: ez a szép vidék megszabadult két gazembertől.

- Ez persze igaz - helyeselt Bicegő Frank. - Most már az örök vadászmezőkön növesztheti meg a hajzatát a Fekete Táltos! Gaudeamus igelkov!

A hosszú Hum még nem ismerte a kicsikét, és így szólt:

- Bocsásson meg, Mr. Frank! Nem úgy mondják, hogy gaudeamus igelkov, hanem gaudeamus igitur!

A moritzburgi villámló szemekkel mérte végig és rikácsoló hangon felelt:

- Úgy? Mit nem mond! Hallja, drágám, tudja talán, hogy hívnak engem?

- Hogyne, hiszen megmondta. Frank a neve.

- Frank? Csak Frank? Semmi egyéb? Bocsánatot kérek! Engem ugyanis úgy kereszteltek, hogy Frank Heliogabelus Morpheus Edmund, prérivadász Moritzburgból. Megértette? Most pedig mondja meg végre az ön nevét!?

- Hum.

- Hum? Hum! Hiszen ez nem is név. Más nevének is kell lennie! Az is olyan, akárcsak Timpe örököseinél, nem igaz, Kas?

Erre a hosszú Hum fülelni kezdett és gyorsan megkérdezte:

- Timpe? Miért mondja ezt a nevet?

- Mindenesetre nem az én nevem. Ha Timpének hívnának, beugranék a tengerbe, ott, ahol a legmélyebb!

- De ismert talán valakit, akit Timpének hívtak?

- Hogyne, ismertem két ilyen sajnálatra méltó egyént, sőt még most is ismerem őket.

- Odaát, a hazájában?

- Nem, itt, Amerikában. Csak nézze meg ezt a két ifjút. A gesztenyebarna Hast és a kender-szőke Kast. Ezek már hosszú idő óta egész reménytelenül meg vannak átkozva a balvégzetű Timpe névvel.

- Igazán? Önöket Timpének hívják? - kérdezte Hum a két unokatestvérhez fordulva.

- Igen - válaszolta Kas. - Az én nevem Timpe Obed Kasper, az unokatestvéreimet pedig Timpe Hassel Benjáminnak hívják. Ismeri a nevünket?

- Igen. De mondják csak, miért hagyták oda hazájukat?

- Nincs rá okunk, hogy elhallgassuk. Egy örökséget keresünk, amivel becsaptak minket.

- Becsapták? Hogyan? Kicsoda?

Látszott Humon, hogy a beszéd tárgy leköti egész figyelmét. Kas így felelt:

- Az egyik unokatestvérünk szökött meg vele. Timpe Náhum Sámuelnek hívják, és most állítólag Santa Fében bujkál. Most éppen oda tartunk, hogy leleplezzük a csalót.

- Hogyhogy! És kitől ered az örökség?

- Nagybátyánktól, Timpe Habakuk Józseftől, aki gyermektelenül halt el Fayette-ben.

- Uraim, ez igazán végtelenül, roppantul érdekes. Csak azt mondják még meg, kitől tudják, hogy ez a nagybácsi vagyont hagyott hátra?

- Unokatestvéreimtől, Timpe Mikáel Pétertől és Timpe Márk Absalomtól Plauenben, akik pontosan százezer tallért kaptak.

- És ön azért jött át, hogy szintén megkapja a maga részét?

- Igen. Többször is írtam, de nem kaptam választ, felkerekedtem tehát, hogy megfogjam a csalót, aki az egész vagyonnal megszökött.

Erre Hum harsány kacajra fakadt és közben-közben szünetet tartva, felkiáltott:

- És ezért akarnak Santa Fébe menni? Hiszen ez nem is szükséges. Megfoghatják őt itt is, az Estrechóban!

- Micsoda? Ön tréfál! Kinevet minket! - kérdezték Kas és Has gyorsan, összevissza.

- Komolyan beszélek. Még mindig nem jöttek rá? Önök a keresztnevüket Kasra és Hasra rövidítették. Engem Humnak hívnak, ez Náhum rövidítése. A nevem ugyanis Timpe Náhum Sámuel, és én vagyok a csaló unokatestvér, akit keresnek. Nos, fogjanak meg gyorsan!

Has és Kas az első pillanatban nem jutott szóhoz a csodálkozástól, de a beszédre mindig kész Bicegő Frank lelkesen felkiáltott:

- Most megvan ő! A kezeink közé jutott a valódi gonosztevő Timpe! Ha nem izzadja azonnal ki a pénzt, felakasztjuk, mint egy bőregeret, vagyis a fejével Földanyó felé fordítva. Itt a példa: a góg mindig elnyeri büntetését. Gaudeamus igelkov, Hum úr!

Most Kas és Has is felugrottak, hogy kérdésekkel, szemrehányásokkal, fenyegetésekkel halmozzák el Humot. Ez azonban rájuk sem hallgatott, hanem kihúzott a zsebéből egy gondosan őrzött papírzacskót, elővett belőle egy levelet és ezekkel a szavakkal nyújtotta át nekik:

- Ezekből az értéktelen papirokból áll Habakuk József bácsi egész hagyatéka. Vizsgálják át, de előbb olvassák el ezt a levelet, melyet a nemes örökhagyó akkoriban Plauenből kapott! Röviddel a halála előtt érkezett és én örököltem. Ez az egyetlen örökség, melyet nem a vagyonommal fizettem meg. Megtarthatják.

Mindketten mohón kaptak a levél után. Egyszerre kezdték olvasni, de minél tovább jutottak benne, annál jobban megnyúlt az arcuk, és mikor befejezték, mélyen csalódott arccal néztek Humra.

- Nos, csaló vagyok? - kérdezte Hum. - A bácsi egész örökségemet elherdálta, unokatestvéreik pedig csúfot üttek önökből, mert a plaueni Timpék ellenséges viszonyban voltak a hofi Timpékkel. A plauenieknek olyan szerencsájuk volt, hogy százezer tallért nyertek sorsjátékon és hofbeli rokonaikkal elhitették, hogy ezt az összeget Habakuk József bácsitól örökölték. Röviddel halála előtt kapta meg a bácsi a levelet, amelyben kigúnyolják önöket. Bár szívből sajnálom a dolgot, annak örülök, hogy ily messzire ment a tréfa: itt, a Vadnyugaton hozott össze bennünket. Nos, ha még mindig el akarnak fogni, szívesen rendelkezésükre állok!

Azután, bár a levél kézzelfoghatóan bizonyította Náhum ártatlanságát, mégis sok időre volt szükség, míg Has és Kas lecsillapodtak és más szemekkel kezdték nézni a dolgot. Nehezen palástolták a csalódásukat, hisz oly erősen reménykedtek az örökségben. Hum felállott, odanyújtotta nekik mindkét kezét és így szólt:

- Sose bánkódjatok! Hiszen ti csak egy képzelt vagyontól estetek el, én azonban igazi vagyont vesztettem el, melyet apám rám hagyott volna, ha testvére meg nem csalja. A derék bácsi mindkettőnk pénzét elköltötte. Ha én ebbe bele tudtam törődni, ti is átvészelitek majd a csalódást. Arról nem is beszélve, hogy a csaló rokon helyett egy becsületes unokatestvért találtatok, aki szívből örül neki, hogy találkozott veletek, és kész rá, hogy az élet minden bújában-bajában mellettetek álljon. Az is csak ér valamicskét!

Ez a beszéd mély hatást tett a kis Bicegőre. Ő, aki az imént még arról beszélt, hogy Humot fejfelé kell felakasztani, most lelkesen kiáltott fel:

- Na, mit bámulnak, mint a borjú az új kapura? Nincs is szebb a világon, mint egy unokatestvér, akit becsülni lehet, azt én már kitapasztaltam Droll öcsémén. Ne zárkózzanak tehát el a barátság elől, csapjanak egymás kezébe, és engedjék meg, hogy én tegyem az első lépést a békülés felé, amennyiben felkérem önöket, vegyünk be magunk közé ötödiknek!

Frank szónoklatán mindenki pompásan mulatott. Kast és Hast is elragadta végre a többiek jókedve. Hum keze után nyúltak, és Kas így szólt:

- Igazad van, rokon; semmi okunk sincs rá, hogy tovább haragudjunk rád, és talán a pénz se tett volna minket boldoggá. Hiszen itt állunk a Bonanza of Hraka mellett. Ebből a névből megtanulhatjuk, hogy másféle kincsek után kell törekedni. Ezentúl mindig össze fogunk tartani, úgyhogy ha valaki a hű barátságot akarja jellemezni, azt fogja mondani: akárcsak a Timpe örökösök!

- Úgy van, akárcsak a Timpe örökösök! - helyeselt Bicegő. - Eddig ugyan nem találtam valami ízlésesnek ezt a nevet, de most már beletörődöm a maguk kedvéért. Ezennel elbúcsúzom tehát ellenszenvenvtől, és mivel önök mind becenéven szólítgatják egymást, én is követem a példájukat, mint hű szövetségesük, és két szótagot törlek a nevemből. A jövőben szólítsanak tehát egész röviden Heliogabelus Morpheus Edmundnak, a Franket elhagyhatják, mégis tudni fogja az egész világ, hogy a híres Franket kell alatta érteni. Uff, én beszéltem!

-&-